

Hipermarket

V akciji 69 izdelkov od 10.8. do 22.8.2001

Hipermarket Novo mesto
Padbevškova 4
pon.-sob.: 8.00 - 20.00
ned.: 8.00 - 12.00

Hipermarket Brežice
Tovarniška cesta 10
pon.-sob.: 8.00 - 20.00
ned.: 8.00 - 12.00

Mercator Dolenjska d.d., Ljuda 8, Novo mesto

Dobrodošli v svetu odličnih nakupov!

DOLENJSKI LIST

Št. 32 (2711), leto LII • Novo mesto, četrtek, 9. avgusta 2001 • Cena: 240 tolarjev

Meja naj bo življenjska

Metliški župan Dragovan ni zadovoljen z obveščanjem države o dogovorih o južni meji - Državna meja dvakrat prečka cesto

METLIKA - V sredo pretekli teden je državni sekretar na ministrstvu za zunanje zadeve dr. Iztok Simoniti poklical na informativni sestanek nekaj več kot 20 županov občin ob slovenski južni meji. Med njimi je bil tudi metliški župan Slavko Dragovan, ki tako kot drugi župani, ki niso poslanci, sploh ni vedel, o kakšnih rešitvah glede meje s Hrvaško se dogovarjajo.

"Nekajkrat sem poskušal o tem dobiti informacije na ministrstvu za zunanje zadeve, a zaman. Novice sem lahko zvedel le iz medijev. Občine v tem primeru torej niso partnerji, ki bi lahko kakor koli vplivale na odločitve o meji," je bil po sestanku kritičen Dragovan. Prejšnja meja med metliško občino in Hrvaško je bila na nekaterih delih zelo vijugasta, lahko bi rekli celo nazobčana. Po njegovem je nova meja sicer rešila nekaj težav, še vedno pa je pereče vprašanje ceste od Bušinj vasi do Radovice, ki je prej prečkala državno mejo šestkrat, po novem pa jo še vedno dvakrat. Župan ne ve, kako bodo ta problem tehnično rešili, čeprav

je na Brezovici predviden maloobmejni prehod. Dragovan meni, da bi bilo prav, da bi vprašanje ceste, ki naj bi bila mejna črta, dodatno pretehtali in državno mejo postavili tako, da bi domačinom olajšali življenje, ne pa jim ga dodatno otežili.

• V nedeljo so pripravili zbor krajanov tudi v krajevni skupnosti Suhor, ki meji s Hrvaško z najbolj vijugasto mejo. Kot je povedal predsednik KS Slavo Brunskole, je njihova želja, da bi bile meje čim bolj ravne. Vendar pa si z zemljevidi, ki jih je dobil v Ljubljani župan Dragovan, niso mogli veliko pomagati, ker niso vrisane hiše in gospodarska poslopja. Zato je njihov predlog, da pride na sporna območja član komisije za južno mejo ter na kraju samem določi njen potek, da se ne bi zgodilo, da bi meja potekala po sredini kmečkega dvorišča. Sicer pa v KS Suhor niso imeli pripomb, razen glede meje pri Brezovici in na cesti med Bušinj vasio in Radovico.

"Korekture meje bodo v skladu s sporazumom o meji sicer mogoče, a le do 50 metrov in če se bodo s tem strinjali vsi člani slovenske in hrvaške komisije. A najbrž sporazum o meji - to je bilo razumeti tudi iz razprav županov - ne rešuje vseh težav in marsikatero odprto vprašanje bo ostalo žal nedorečeno," ni zadovoljen Dragovan.

M. B. J.

Obvestilo

Naročnike in bralce obveščamo, da bo zaradi praznika Marijinega vnebovstja, ki ga bomo praznovali v sredo, naslednji Dolenjski list izšel v petek, 17. avgusta.

ZABAVA S KANČKOM CIGANSKEGA HUMORJA - Na sobotnem srečanju upokojencev Dolenjske in Bele krajine v Dolenjskih Toplicah na Jasi sta prisotne s svojim nastopom zelo navdušila Brajdimir in Berta, "ciganski" par iz Novega mesta, ki sta poskrbela za polno mero smeha, občinstvo pa sta zabavala tudi s plesom. (Več o srečanju na 2. strani) (Foto: Teja Bezeg)

HOLDING ELEKTRARN V LJUBLJANI

Nezaupanje do mešetarjenja elit

Kaj pomeni (pre)močna zmaga LDS na zadnjih državnoborskih volitvah, nemočno in zapoznelo komentirajo opozicijski politiki, se odraža v številnih potezah Drnovškove vlade, tudi ob nedavnem preglasovanju oz. odločitvi vlade, da bo sedež holdinga slovenskih elektrarn v Ljubljani in ne v Mariboru, kot so si na vse kriplje prizadevali oz. lobirali v severovzhodni Sloveniji. Stajerska prestolnica je dobila, kot neutolažljivo jokajoči otroček igračko, ki jo modri politiki v beli Ljubljani imenujejo organizacijska enota za projekt hidroelektrarn na spodnji Savi. No, morda bo ta dobila še dve tajnici in tri fikuse... Okoliškemu ministru Janezu Kopaču očitajo brezobzirnost, nekateri pa še niso pozabili, da se je v poslanskih klopih nekoč krepko zmotil, ko je pritisnil napačno tipko za ugotavljanje prisotnosti v državnem zboru. Bo tokrat bolj previden pri ravnanju z velikim osnovnim kapitalom (220 milijard tolarjev) holdinga, ki združuje dravske, savske, soške elektrarne, TE Brestanica in TE Šoštanj ter rudnik Velenje?

Predvsem za vpliv gre, odločitve bodo padale v Ljubljani, nekatere bodo lahko močno prizadele predvsem Posavje, kjer imajo ljudje že po malem dosti nenehnega prelaganja gradnje spodnje-savske verige elektrarn. Nekoliko več upanja, da bo do tega le prišlo, vliva tudi prvi mož na sedežu holdinga Drago Fabjan, ki prihaja iz teh krajev, saj je vodil brestaniško elektrarno. Če se bo končno pričela gradnja HE Boštanj, bo odstranjen precejšen kamen spotike in nezaupanja do mešetarjenja v ljubljanskih in drugih političnih elitah. Posledice velikih posegov v okolje bodo čutili predvsem domorodci, ki bodo živeli v teh krajih. Kdaj bo kdo njih vprašal, kaj želijo, se spomnil, da gre predvsem zanje in ne le za neke višje državne interese? Morda spet tik pred volitvami...

PAVEL PERC

ZDAJ PA ŽE SAM KLIČE PO PRENOVI - V pasji vročini pride kopalcem prav tudi zunanji bazen pri zdravilišču v Dolenjskih Toplicah, ki v teh dneh še čaka na obnovo in posodobitev. Za današnje razmere je premajhen, predvsem pa zastarel in neprivlačen z bližnjo okolico vred. Proti koncu tedna, ko so se temperature dvignile visoko nad 30 stopinj, vse to številnih kopalcev ni motilo. Če pa bo vse po sreči, bodo v Toplicah jeseni začeli graditi sedanjemu času primerne zunanje bazene. (Foto: B. D. G.)

Igrali so poker in za zdaj dobili

Topliški svetniki so potrdili predlog župana Vovka in vodstva Krke o prodaji zemljišča - 35 odst. kupnine v proračun, ostalo nazaj za naložbo - Zdaj le še korak do novih bazenov?

DOLENJSKE TOPLICE - Tik pred četrtkovno sejo občinskega sveta v Dolenjskih Toplicah je tamkajšnji župan z generalnim direktorjem tovarne zdravil Krka Milošem Kovačičem in z direktorjem njene družbe Krka Zdravilišča Vladimirjem Petrovičem usklajal predlog o ureditvi lastništva za zemljišče, na katerem stoji sedanji in naj bi stal tudi bodoči bazenski kompleks v Dolenjskih Toplicah. Vsi trije so usklajeni predlog tudi podpisali, zadnjo besedo pa so imeli topliški svetniki, ki so po dolgi in burni razpravi končno dali soglasje k odtujitvi občinskega premoženja po dogovorjenih pogojih.

Krka Zdravilišča naj bi že konec avgusta začela posodabljanje zunanje bazene, vendar se bo začetek del zaradi zapletov z zemljišči, ki so formalno še v lasti občine, zavlekel vsaj za mesec dni, kot je bilo slišati na seji. Svetniki so pred tremi tedni ob razpravi o tej temi prekinili sejo, da bi razmislili in da bi župan pripravil s Krko usklajen predlog za rešitev problema. Vmes so se uradno in neuradno sestajali, skupina 6 svetnikov pa je celo zahtevala izredno sejo, da ne bi morda zamudili te velike, 12 milijonov mark vredne naložbe.

Župan Franc Vovk se je odločil za nadaljevanje redne seje, na kateri je bilo še slišati pomisleke o tem, zakaj bi kupnino sploh vračali Krki. Svetniki so bili nezaupljivi do županovega predloga, saj so ga dobili na mizo in se o njem niso

trebuejo, če želijo razvoj graditi na turizmu, po drugi pa niso videli razloga niti pravne osnove, da bi zemljo kapitalisti družbi kar podarili, pa čeprav je ves čas veljala za njeno. Na koncu so županov predlog potrdili. Krka naj bi plačala zemljišče po 30 mark za kvadratni meter, pri čemer bo občina zadržala 35 odst. kupnine, ostalo pa vrnila Krki za razvoj turistične infrastrukture. V sklep so vgradili tudi varovalko, da bi do naložbe v resnici prišlo. Svetniki so tudi vztrajali, da kupnino, skupno 66 milijonov tolarjev, Krka vplača v proračun za leto 2002. Ta, na prvi pogled nelogičen sklep, je nastal zato, ker svetniki ne zaupajo svojemu županu in želijo o razporeditvi tega denarja odločiti ob novem proračunu.

B. DUŠIČ GORNIK

KUPON za nakup

vstopnice s popustom - cena 500 SIT

51. GORENJSKI SEJEM

v KRANJU od 10. do 19. avgusta

POP TV

Končne: POP TV tudi na Dolenjskem!

Trdinov vrh, kanal 29, vertikalna polarizacija

KZ KRKA z.o.o. Novo mesto, Rozmanova 10

SVEŽA PONUDBA

10. in 11. avgusta vam pri nakupu nad 10.000 SIT v Diskontu Graben in Samopostrežbi Straža podarimo vrečo paprike.

Velja pri plačilu z gotovino!

DOLENJSKA PAPRIKA 119 SIT/kg* (v vseh trgovinah)

Darovi dolenjske narave!

KZ Krka z.o.o. Novo mesto

*Cena velja v trgovinah KZ Krka do 19. 8. 2001 oz. do prodaje zaloga.

Prusovo vino tudi v Bruslju

KRMAČINA - Rumeni muškat-naravno posebno vino letnika 1999, ki sta ga Anica in Jože Prus s Krmačine pri Metliki pridelala iz grozdja, sušenega na slami, so ob praznovanju 10. obletnice slovenske samostojnosti pili tudi na slovenskem veleposlaništvu v Bruslju. Prusova sta prepričana, da si je njuno vino prislužilo to čast zaradi visokih priznanj, saj je bilo letos kar dvakrat šampion in sicer na mednarodni razstavi vin Vino vita v Zagrebu in na ocenjevanju Vino Ljubljana.

VREME

Za konec tedna vremenoslovci napovedujejo prehodne ohladi in spremenljivo vreme.

Berite danes

- stran 2:
- **Plača ali zgolj socialna podpora?**
- stran 3:
- **Turbokapitalizem po šmarješko**
- stran 11:
- **Za pijačo da, za cerebralno paralizo ne**

Komisija brez odgovora

Dodatna strokovna mnenja o smrti dojenčka

NOVO MESTO - Že pretekli teden smo poročali o smrti novorojenčka v novomeški porodnišnici, pri kateri prizadeti starši sumijo, da dežurni zdravnik porodničar ni vestno opravil svojega dela.

Porodnico, 40-letno mati iz Bele krajine, ki je pričakovala četrtega otroka, so 22. julija v novomeško bolnišnico sprejeli pozno ponoči, zjutraj nekaj pred tretjo pa zdravnik na ultrazvoku ni zaznal otrokove aktivnosti. Mati je zjutraj, malo pred sedmo uro, rodila mrtvo deklico. Prizadeti starši so na novomeški policiji podali ovadbo za sum storitve kaznivnega dejanja malomarnosti zdravniške pomoči, saj mislijo, da ni potekalo vse tako, kot bi moralo.

V Splošni bolnišnici Novo mesto so po besedah njenega strokovnega vodje dr. Jožeta Smodeja takoj imenovali posebno strokovno komisijo, ki pa na vprašanja o strokovni napaki in utemeljenem sumu ni mogla odgovoriti. Sumov staršev tako ni ne ovrgla ne potrdila. Dr. Smodej je, da bi dobil dodatna strokovna mnenja, zdaj dokumentacijo poslal na Zdravniško zbornico Slovenije, razširjenemu strokovnemu kolegiju za ginekologijo in porodničarstvo in Ministrstvu za zdravje. Ti naj bi svoje mnenje o primeru podali do konca meseca.

Prizadeti starši že od vsega začetka vztrajajo pri ponovni obdukciji mrtvorojenke na Inštitutu za sodno medicino, kar je novomeška preiskovalna sodnica tudi odredila. Toda rezultati za zdaj še niso znani.

L. M.

PVC OKNA VRATA SENCILA

tel.: 07/3930-930 fax: 07/3930-947

25 let

ROLETARSTVO MEDLE

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

Še deloholiki se hladijo!

Verjetno je ni teme na svetu, o kateri bi toliko modrovali kot ravno o vremenu. Nenavadno nizke temperature, neurja, pozebe ali pa neznosna vročina in suša so kar naprej na tapeti, strokovnjaki pa so večinoma zadržani in nič kaj radi ne potrjujejo laičnih domnev o velikih vremenskih spremembah. Ker nas je v preteklem tednu zajela vročina, ki je ponekod do konca zaostri la sušo in upočasnila življenjski ritem ljudi, smo tudi mi iskali bolj lahkotno temo za našo anketo in smo mimoidoče povprašali, kje v vročih dneh poiščejo osvežitev. Kar koli je že res o vremenskih spremembah, lahko samo pritrdimo našemu najbolj poznanemu vremenarju inž. Miranu Trontlju, svetovalcu vlade v Agenciji za okolje. Ta, če lahko nekoliko poenostavimo njegovo misel, zagovarja, da je vsekakor boljše, da se mi prilagodimo klimi, kakor pa da čakamo, da se bo klima prilagodila nam. In Slovenci se, kakor je pokazala naša anketa, kar držimo tega. Čeprav veljamo bolj ali manj za velike častilce dela, pa se vendar v najhujši vročini vsak po svojih možnostih in željah zlekne tam, kjer je najhladnejše. Na morje, ob reko in bazen, samo v bližnjo senco ali pa v zidanico s kozarčkom v roki!

SABINA VIDEČNIK, prodajalka v prodajalni Kmečke zadruge Sevnica: "Z družino smo se v tem poletju že prijetno hladili v Atomskih toplicah oziroma v Termah Olimia, kot jih imenujejo po novem. Seveda pa tudi letos ne moremo brez morja. Običajno nam je še najlepše kje na hrvaškem delu Jadrana. Čeprav je najbližje, smo se še najmanj kopali na sevnškem kopališču."

JOŽE KOLENec, gostilničar z Mirne: "Mirničani smo lahko veseli, da imamo tako lepo urejeno naravno kopališče. Mnogi nam ga zavidajo, sami ga pa še ne znamo dovolj ceniti, saj sicer ne bi uničevali tistega, kar je urenila krajevna skupnost ob pomoči občine. Te dni je bila voda s temperaturo okrog 24 do 25 stopinj Celzija sploh odlična za kopanje."

JOŽE KOTAR, slikar iz Novega mesta: "V teh pasjih dneh grem rad na Kolpo, si poiščem miren in senčen kotiček. Potem plavam, berem Dostojevskega, na Union pivo pa grem na hrvaško stran, kjer je skoraj pol ceneje kot pri nas. Ob večerih prija s prijatelji posedeti v kakšni zidanici ob kozarcu hladnega cvička. Ko delam, vse to odpade, takrat ne mislim ne na vročino ne na mraz."

ŠPELA MASNEC iz Krškega, zaposlena v vrtcu Leskovec pri Krškem: "Zdaj je kar precej vroče, zato se z družino najraje hladimo doma v senci ali pa kar v stanovanju, kjer je še bolj hladno. Brez tuširanja s hladno vodo pa v teh vročih dneh tudi ne gre. Sicer pa smo bili tudi že na morju na hrvaškem otoku Pagu, kamor se bomo sredi tega meseca ponovno vrnili."

ROMAN MILEK s Sromelja v breziški občini: "Prav zdajle se hladim v senci ob reki Krki, na travniku v Cerkalah ob Krki. Ležim na travi in spremljam igro jambo, ki jo igrajo moji prijatelji. Večinoma pa se v teh vročih dneh s kolegi hladimo v kakšni oštariji, največkrat s kakšno hladno pijačo v roki. Letos je namreč veliko prevroče, da bi se izpostavljali soncu."

MIRO KOČEVAR, organizator dela iz Semiča: "Najbolj učinkovita je v teh pasjih dneh klimatska naprava v hiši. Sicer pa si poiščem osvežitev tudi na Gačah, kjer je bolj svež, planinski zrak. Prija mi tudi hladna pijača, a le voda, ter sadje. Delo okrog hiše in v vinogradu opravi zgodaj zjutraj ali zvečer, na Kolpo pa kljub bližini ne hodim, ker nisem ljubitelj vode, pa še gneča je."

NIKO ŠUŠTARIČ, odvetnik iz Črnomlja: "Na srečo vročino še kar dobro prenašam. A ko je le prevroče, to pa je v zadnjih dneh pogosto, se uležem v visečo mrežo pod kostanjem pri zidanici na Mali Plešivici, kjer je debela senca in prijeten vetrič. Pa čolnaril sem s prijatelji po Kolpi. Sicer mi za osvežitev in potešitev žeje še najbolj prijeta hladno pivo ali sok z vinom."

MATEJA FABJAN, zlatarka z Jame pri Dvoru: "V vročih poletnih dneh se ohladim pod tušem, precej se prilaga tudi hladna pijača, še bolj pa bazen ali morje. Če se le da kako drugače, v najhujši vročini sredi dneva ne delam, ampak raje počivam kje v senci. Najbližji bazen je v Dolenjskih Toplicah, vendar tja ne zahajam pogosto, raje grem na Kolpo in za konec tedna na morje."

VINKO KRAJNC, Celjan, ki preživlja dopust v Kočevju: "Hladimo se predvsem v senci in s hladno pijačo. Ker je zdravnik ženi priporočil veliko plavanja, smo se odločili in šli za nekaj dni tudi na morje. Tam je vročina lažje prenašati. Voda je enkratna in cene tudi dovolj ugodne, da si lahko vsak privoščijo vsaj malo osvežitve tudi v vodi."

Vajenci, dijaki in študenti - pozor!

Oddajte vlogo za republiško štipendijo čimprej

Zavod RS za zaposlovanje je konec letošnjega maja objavil razpis republiških štipendij. Pravico do republiške štipendije imajo vajenci, dijaki in študenti, pri katerih dohodek na družinskega člana v letu 2000 ne presega 650,497 tolarjev. Štipendisti, ki so v letošnjem šolskem letu že prejeli republiško štipendijo ali pa jim je ta privratala, morajo prav tako predložiti vlogo z zahtevano dokumentacijo, cenzus zanje pa znaša 715.547 tolarjev. Kandidati uveljavljajo pravico do štipendije na obrazcu, ki ga prodajajo v knjigarnah. Vlogi pa je potrebno priložiti vsa dokazila, navedena na obrazcu.

Zadnji rok za oddajo vlog za vajence in dijake je 7. september, za študente pa 5. oktober. Zavod RS za zaposlovanje pa poziva šolajoče, naj vlogo za republiško štipendijo oddajo čim prej na Urad za delo in naj ne čakajo na zadnji trenutek.

Plača ali zgolj socialna podpora?

Sindikat kovinske in elektroindustrije o plačilni politiki - V Danfossu nad povprečjem, v Iskri na povprečju, v Hipot Hyb plača spominja na socialno podporo - V Iskri se tepejo trije koncepti

ČRNOMELJ - Pretekli teden je območni odbor Sindikata kovinske in elektroindustrije (SKEI) Dolenjske in Bele krajine sklical v Črnomlju tiskovno konferenco. Albert Vodovnik, predsednik SKEI Slovenije, je predstavil njihovo delo glede plačilne politike in pogajanj za povečanje plač v slovenski elektrokovinski industriji. Poudaril je, da njihovo članstvo vztraja, da v solstvu in zdravstvu prenehajo z zahtevami po višjih plačah, ker bo zmanjkalo denarja za druge.

Da bi ponazoril zniževanje plač v elektrokovinski industriji, je Vodovnik povedal, da je bilo leta 1989 v teh panogah v Sloveniji zaposlenih 185 tisoč ljudi, dohodek pa so bili 20 odst. nad povprečjem v gospodarstvu. Sedaj pa je za 45 odst. manj zaposlenih, plače pa so za 15 odst. pod povprečjem. Kar pa se tiče Bele krajine, je dejal, da - glede na dobiček - v nekaterih podjetjih plače močno zaostajajo.

Predstavnik sindikata v črnoljskem Danfossu je sicer dejal, da so izhodiščne plače po tarifnem

sistemu pri njih 12 odst. nad povprečjem v elektrokovinski industriji in 21 odst. nad splošno kolektivno pogodbo v Sloveniji. A ker ima Danfoss velik dobiček, je po njegovem čas, da del denarja dobijo tudi delavci. Med drugim naj bi bila to tudi 13. plača, ki so jo lani prejeli prvič. Vendar je opozoril, da delavci z zaslužkom pri rednem delu ne morejo več pokriti vseh življenjskih stroškov.

Precej težje kot v Danfossu jim gre v semiški Iskri, kjer so s plačami na nivoju kolektivne pogodbe. Delavci si nekoliko izboljšajo plačo z dodatkom na minulo delo, a kaj, ko osnova še vedno ostaja slaba. Sindikalist iz Hipot HyB Šentjernej pa je bil prepričan, da se je o plačah težko pogovarjati. Po njegovem v resnici sploh ne gre več za plače, ampak za socialno podporo,

ki pokrije 60 odst. življenjskih stroškov, za ostalo pa se morajo ljudje znajti sami.

Glede dogajanj v semiški Iskri je Albert Vodovnik dejal, da se tepejo trije koncepti. Prvi izvira od zunaj, saj je Iskra holding zelela tudi s pomočjo Semičanov priti do močnejšega koncerna ali multinacionalke. "Po drugem konceptu so imeli v načrtu menadžersko-delavski odkup, kjer bi bili lastniki delavci. AEG iz Berlina, ki želi prevzeti Iskro, je po naših podatkih v razkroju in upravičen je strah, da lahko prevzem pomeni tudi preselitev dela Iskrine proizvodnje v druge države. Po tretjem konceptu pa je interes nekaterih domačih podjetij, kot je na primer Kolektor, da bi bili večinski lastniki. Zaradi vsega tega se trudimo ugotoviti, kdo je resen in bi dokapitaliziral Iskro, ne pa, da bi odpeljal proizvodnjo iz Semiča," je pojasnil Vodovnik ter dodal, da je prav, da preverjajo tuje partnerje, ki vstopajo v Slovenijo.

M. BEZEK-JAKŠE

Darujte kri

KRMELJ - Rdeči križ Slovenije vabi na krvodajalsko akcijo, ki bo v Krmelju organizirana naslednji četrtek, 16. avgusta.

Pokojnina ni dar države!

Srečanja upokojencev Dolenjske in Bele krajine na Jasi v Dolenjskih Toplicah se je udeležilo okoli 2500 upokojencev

DOLENJSKE TOPLICE - Minulo soboto je Območna zveza društev upokojencev (OZDU) Novo mesto organizirala srečanje upokojencev, ki je potekalo na Jasi v Dolenjskih Toplicah. Po ocenah organizatorjev se je srečanja kljub hudi vročini udeležilo približno 2500 upokojencev. Sprva je vsem udeležencem v pozdrav zapel slovensko himno Mešani pevski zbor Društva upokojencev (DU) Novo mesto, ki se je kasneje predstavil s še nekaj pesmimi. Zbrane upokojence, njihove sorce in druge goste je najprej pozdravil predsednik OZDU NM Mijo Kurpes. Slavno-stni govornik sobotnega dne na Jasi je bil Vinko Gobec, predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS), ki je spregovoril o aktualnih vprašanjih, ki zadevajo upokojence in še posebej o problematiki zdravstvenega varstva in o usklajevanju pokojnin. Poudaril je pomen aktivnosti in dobre organizacije upokojencev tudi v prihodnje, saj si je le tako moč izboljšati pripadajoče pravice. Ob zaključku govora je z izjavo: "Pokojnina ni dar države, pač pa je upravičena in zaslužena!" požel buren aplavz.

V nadaljevanju je nastopil tudi trio Gorjanski škratje, ki so mu sledili tudi Mešani pevski zbori DU Škocjan, Šmarjeta, Straža in Kulturna skupina DU Žužemberk. Upokojence pa so na kratko pozdravili tudi župan občine Dolenjske Toplice Franci Vovk in župan novomeške občine dr. Anton Starec ter Dragica Nenadič, predsednica pokrajinskega odbora DeSUS.

V ritmični sambo sta se zavrtela mlada plesalca Ines in Matic Pavlin, ki sta navdušila množico. Ravno tako pa so udeleženci namenili veliko pozornosti tudi "ciganske-

Vinko Gobec: "Mi nismo egoistična generacija, še kako smo zaskrbljeni za svoje vnuke in pravnuke, vendar smo za pravično državo, ne pa da eni bogatijo, drugi pa vse bolj siromašijo." (Foto: J.D.)

mu" paru, ki ju že vrsto let poznamo pod imenom Brajdimir in Berta. Ob koncu programa pa sta OZDU NM in ZDUS podelili priznanja vsem zaslužnim članom društev, strokovnim delavcem in organizacijam, ki z velikim posluhom pomagajo pri izvajanju in razvijanju dela s starejšimi. Priznanja so dobile tudi medijske hiše Vaš kanal, Studio D in Dolenjski list.

Po končanem programu se je ob zvokih ansambla Mavrica začelo rajanje, ki se je nadaljevalo do poznih popoldanskih ur. Za udeležence je bilo vsestransko poskrbljeno, tudi za prvo pomoč. Mnoge je pritegnil bogat srečelov, drugi so si raje postregli s hladno pijačo ali okusno hrano, ki sta kljub ne ravno nizkim cenam šli razmeroma dobro v promet.

TEJA BEZEG

JEŽA ZA SLEPE IN SLABOVIDNE - Med bivanjem v osnovni šoli v Podbočju, kjer je ljubljanski škofjski karitas pripravil tabor za slepe in slabovidno mladino, so udeleženci prišli tudi na ježo konj (na fotografiji) na kmetijo Vodopivčevih na Dobah pri Kostanjevici. (Foto: M. Vesel)

Vržena rokavica

Pomoč vedno pride v prave roke

Humanitarne organizacije na različne načine zbirajo denar ali material, ki ga potem posredujejo ljudem, ki to pomoč najbolj potrebujejo. Kako se pri izvedbi akcij zavarujejo pred zlorabami in kako zagotovijo, da pomoč res pride v prave roke, nam je na vprašanje v Vrženi rokavici odgovorila Barbara Ozimek, sekretarka novomeškega območnega združenja Rdečega križa, ene največjih humanitarnih organizacij pri nas.

Kako zbirate denar, oblačila in drugo pomoč?

"Naša največja in že tradicionalna akcija zbiranja denarja poteka po krajevnih organizacijah s pomočjo zbiranja članarine, ki jo pobirajo naše poverjenice enkrat letno od vrat do vrat. Čeprav se poslužujemo tudi novih metod zbiranja denarja, je ta še vedno ena najuspešnejših. V šestih občinah imamo 35 krajevnih organizacij, v teh pa dela čez 500 aktivistov. Ljudje poverjenice oz. aktivistke poznajo, jim zaupajo, saj jim na kraju samem tudi razložijo, za kaj bo Rdeči križ namenil ta denar, pri sebi imajo pooblastilo za zbiranje denarja, vsakemu, ki prispeva, pa napišejo potrdilo, ki ga lahko uveljavlja kot olajšavo pri dohodnini. Članarina znaša 500 tolarjev na člana oz. 1000 tolarjev na družino. Večina, 80 odst. tega denarja, ostane krajevnim organizacijam za pomoč ljudem na njihovem območju, 20 odst. pa pripada območnemu združenju za razne organizacijske stroške, za delo, izobraževanje, itd.

Leta 1999 smo odprli tudi sklad za pomoč ljudem v stiski, v katerega darujejo tako posamezniki kot podjetja in ves tako zbrani denar namenimo izključno v ta namen. Na vsake dva meseca s pomočjo tega denarja pripravimo pakete z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami, ki jih razdelimo tistim, ki so najbolj potrebni pomoči. Trenutno smo morali število teh paketov zaradi pomanjkanja denarja zmanjšati iz 250 na 182. Nekaj denarja pa namenimo tudi kot finančno pomoč npr. za plačilo elektrike, kurjave ali za nakup medicinskih pripomočkov. Za odprtje tega sklada smo se odločili, ker se je v zadnjih letih pri nas oglašalo vse več ljudi, ki niso imeli niti za preživetje.

Vsako leto imamo tudi kakšno akcijo, ko denar in drugo pomoč za določeno družino ali posameznika zbiramo javno, pri tem so nam v veliko pomoč tudi mediji. Te akcije so vseslovenske in so zelo uspešne, je pa zelo malo ljudi, ki so se pripravljali

Barbara Ozimek

izpostaviti v javnosti, kar je razumljivo."

Kako poskrbite, da pride pomoč v prave roke?

"Pri prej omenjenih akcijah za vsak primer posebej določimo pravila - kako se bo zbiral denar, za kak namen in do kdaj bo tekla akcija. Ves denar se zbira na žiro računu naše organizacije. Sicer pa nad tem, kako poteka zbiranje sredstev in komu dodeliti pomoč in na kakšen način, bdita naši posebni komisiji - komisija za zbiranje sredstev in komisija za socialno pomoč. Pri tem pa sodelujemo tudi z drugimi ustanovami, ki obpravljajo določeno družino ali posameznika, od centra za socialno delo do šol in raznih društev. Največji vir informacij pa so za nas aktivisti na terenu. Prednost imajo družine, kjer je več otrok, a sta oba ali eden od staršev brez službe, starejši, ki si ne morejo več sami pomagati in nimajo svojcev, matere samohranilke z več otroki in z najnižjimi dohodki in tisti, ki so drugačni in odrinjeni na rob. Pakete prilagodimo ljudem, tako da pride pomoč v prave roke, na pravi način in ob pravem času.

V javnosti se želimo zahvaliti vsem, ki darujejo in v ta namen štirikrat na leto izdamo bilten, kjer prikažemo svoje delo in kdo vse nam je pomagal. Pri tem pa pogrešamo večji posluh države do humanitarne delatnosti, saj morajo donatorji od darovanega materiala ali storitve prav tako odvesti DDV, zaradi česar je donatorstvo nestimulativno."

Uredništvo Dolenjskega lista naslednjo rokavico meče na štajerski breg Posavja, v breziško občino. Predsednika krajevnih skupnosti Pišce Petra Skrivalka vprašuje, kako je kaj z obnovo tamkajšnjega gradu, o katerem so pred časom veliko govorili in v njem med drugim načrtovali tudi univerzo za jugovzhodno Evropo?

J. DORNIŽ

Pred zimo s krožišča na obvoznico

Ministrstvo za promet se sprva ni strinjalo s predlogom mestne občine, da bi namesto križišča s semaforji v Bučni vasi zgradili krožišče, ki ima precej prednosti

NOVO MESTO - Še pred zimo bo stekel promet po težko in dolgo pričakovani severni novomeški obvoznici, ki bo precej razbremenila promet na cesti od Bršljina mimo občine oziroma mestnega središča do Ločne. Drugi del obvoznice bo stal 1,3 milijarde tolarjev, krožišče pa naj bi gradnjo podražilo za 106 milijonov. 88 odst. stroškov gradnje plača država, preostanek pa mestna občina Novo mesto.

Prvi del severne obvoznice, 900 m ceste z viaduktom od križišča v Bučni vasi do vojašnice, so odprli pred dvema letoma, zahtevnejši 2200 m dolgi drugi del pa je že skoraj končan, manjka le še zadnjih 150 m do zdajšnjega križišča nasproti Cestnega podjetja, kjer bo v naslednjih mesecih zraslo prvo novomeško krožišče. Pot do krožišča ni bila lahka, saj je bilo v prvotnem projektu tu predvideno semaforizirano križišče, ki pa glede na prometno študijo v bodočnosti ne bi bilo dovolj propustno in bi že v nekaj letih po odprtju predstav-

ljalo prvi prometni zamašek ob vstopu v Novo mesto.

Obe glavni križišči na severni obvoznici, se pravi tisto v Ločni in omenjeno v Bučni vasi, bi bili že na začetku na meji propustnosti. Ker v Ločni ni dovolj prostora za krožišče, katerega propustnost je za 20 do 30 odst. večja, so tam le nekoliko razširili križišče, tako da so na treh krakih dodali pasove za prosto zavijanje na desno. Drugače je v Bučni vasi, kjer težav s prostorom ni bilo, pa tudi pristojni z novomeške občine so se pravočasno spomnili, da bi namesto predvi-

denega križišča zadevo uredili s krožnim prometom, ki je v Sloveniji razen v največjih mestih prej izjema kot pravilo.

Težava je nastala, ko so se s predlogom obrnili na državo oziroma na ministrstvo za promet, ki prispeva 88 odst. denarja za gradnjo obvoznice, saj jih je minister Jakob Presečnik zavrnil, češ da bi to pomenilo dodatni strošek (106 milijonov tolarjev). Predlagal je, naj zdaj zgradijo semaforizirano križišče, ko pa le-to ne bo več primerno, naj zaprosijo za denar za krožišče.

Vendar se snovalci novomeškega cestnega omrežja niso predali. Naročili so študijo pretočnosti in z novimi utemeljitvami se enkrat pritisnili na ministrstvo, naj odpre državno mošnjo. Očitno jim je lobiranje tokrat uspelo. Čeprav jim

• Prednosti krožišča pred semaforiziranim križiščem je več: poleg večje pretočnosti so to še takojšnje vključevanje oziroma krajši čakalni čas pri vključevanju vozil v promet brez semaforjev, manjši hrup in manj škodljivih plinov, saj odpade zaviranje in pospeševanje pred semaforji, manjši stroški vzdrževanja in večja varnost, saj za razliko od križišč na krožiščih ne more priti do čelnih in bočnih trčenj pod pravih kotom.

minister še ni poslal odločbe, da naj začnejo graditi krožišče, je od določenih strokovnih služb že prišlo zagotovilo, da bo zadeva odobrena in da se bodo lahko Novomeščani predvidoma že oktobra zapeljali po svojem prvem krožišču.

I. V.

KROŽIŠČE NAMESTO KRIŽIŠČA - V Bučni vasi, kjer se križata Ljubljanska cesta in severna novomeška obvoznica, bo v kratkem zraslo prvo krožišče v Novem mestu, pot do njega pa je bila težka, saj je država, ki bo morala poravnati večino stroškov gradnje, prvi predlog zavrnila. Krožišče, ki ima številne prednosti pred križiščem, bo v premeru merilo 50 m. (Foto: I. V.)

Preizkus trga z novo kolekcijo

Medtem ko eni v dneh poletnih razprodaj še brskamo po ostankih minule mode in si prihranimo kakšen tolar, oblačilna industrija že snuje nove kolekcije

NOVO MESTO - Konfekcija Labod iz Novega mesta, ki zadnja leta dviguje prepoznavnost lastnih blagovnih znamk, je tako pred tednom dni največjim kupcem in novinarjem že predstavila novo kolekcijo za naslednjo pomlad in poletje. Pri tem je nič kaj sramežljivo povedala, da je s tem prva v Sloveniji in med prvimi v Evropi, kjer se je konec minulega tedna začel najpomembnejši sejem ženske konfekcije na celine - dusseldorfski.

Labod sodi med največje konfektionarje v državi in če v tekstilni panogi lahko sploh o tem govorimo, po nekaterih merilih tudi med najuspešnejše. Večina slovenskih proizvajalcev konfekcije namreč posluje z izgubo, Labod pa se je ob modni reviji pohvalil, da mu je uspelo doseči enkrat višjo dodano vrednost od povprečja slovenske tekstilne industrije, saj jo je v zadnjem letu povečal kar za 17 odst.

Podjetje danes največ pozornosti namenja razvoju in širjenju lastne maloprodajne mreže. Tako namerava že to jesen odpreti prodajalno v Mariboru in v črnogorski Podgorici. V zadnjem letu razvija tudi več oblačil za mlade, sledi modni oblačil za vsak dan in svojim izdelkom dodaja še torbice, pletenine, šale ipd. Kot je dejal direktor Andrej Kirm, se podjetje pripravlja na sistem računalniškega dizajna in spremljanja proizvodnje.

Vsi na kolo za zdravo telo!

NOVO MESTO - Mladi liberalni demokrati in demokratke (MLD) bodo konec avgusta izdali 2. letosnjo publikacijo, tiskovino z naslovom "Moder nakup kolesa", katere avtor je Ivan Turk. Vsebinska publikacija se nanaša na akcijo MLD pod imenom "Novo mesto koles". Namen akcije je pritegniti Novomeščane h kolesarjenju na vsakodnevni pot do Novem mestu in okolici ter tako pripomoči k zmanjšanju avtomobilskega prometa in hrupa v mestu, znižati nivo onesnaženja okolja, izboljšati prometno varnost itd. Prva letosnja zbiranka z naslovom "S kolesom v življenje", katere avtorica je prim. med. Tatjana Gazvoda, pa je izšla že v začetku julija.

poskuša pa se tudi prilagoditi zahtevam trga in čim bolj skrajšati pretok izdelkov iz proizvodnje na trg.

In Labodova moda v prihodnjem letu? Kreatorki Janja Kuna-Ver in Alenka Traven sta zasnova- li pomladno-poletni stil v blagovnih znamkah Labod style, Ella Vivaldi in Must, ki so jih predstavile manekenke mariborskega studia, medtem ko moška oblačila Peter Bensen, Prestige in Swan še čakajo na svojo priložnost za predstavitev.

Labod tudi naslednjo sezono prinaša oblačila za elegantno žensko, ki spremlja modne novosti zadržano in premišljeno (Labod style), za bolj ekstravagantno in

držno poznavalko mode (Ella Vivaldi) in za dinamično žensko, ki se dobro počuti v športno-elegantnih oblačilih (Must). Oblikovalki sta si zamislili štiri teme, ki narekujejo barve, vzorce, linije in kombinacije.

B. DUŠIČ GORNIK

Incotel zdaj zares!

NOVO MESTO - Kot je nedavno napovedal direktor novomeškega podjetja Incotel Zvonko Merhar, naj bi že v teh dneh to podjetje dokončno ponudilo cenejšo pogovore v tujino pravnim osebam, medtem ko bo ponudba fizičnim osebam na razpolago v začetku septembra. Incotel in Telekom sta se uskladila za ceno medomrežnega povezovanja. Incotel še napoveduje, da bo zaprosil za posebno izhodno kodo, s katero bi lahko poslovanje razširili še na uporabnike prenosnih telefonov.

LABOD ZA POMLAD IN POLETJE 2002 - Na četrtkovni modni reviji za kupce in novinarje so predstavili trende, ki jih opredeljujejo štiri teme. Mestni šik prinaša svetle, tople in nevtalne barve, natančne kroje, preproste oblike in zahtevne detajle ter vzorce pod vplivom 60-ih in 70-ih let. Lepota telesa se opredeljuje za naravne tkanine, vzorce z etničnimi navdihom ter naravne barve tone, kombinirane z zeleno. Kar nekaj izdelkov močno diši po kolonialnem in safari stilu. Naravna harmonija ponuja naravne tone, spomine na pesek in puščavo s pridihom oker, roza in zelenih odtenkov ter zlatimi, bakrenimi in svetlečimi dodatki. Tudi tu ne gre brez safari ali celo vojaškega izgleda in saharjank, ozkih hlač z okrasnimi malenkostmi ob pasu. Tu nastopajo svila, platno in fini velur, zraven pa pleteni dodatki in tanki pasovi. Linija Eksotične sanje je barvita, večbarvna ali peščena z močnimi roza ali turkiznimi odtenki za kontrast. Morda za športni izgled ali kar tako, za izživljanje eksotičnih sanj. (Foto: B. D. G.)

IZVRSTNA VINA - Alojz Cvelbar, eden največjih dolenskih vinarjev, ima v kleti na Bajnofu pod Trško goro pestro ponudbo svojih izvrstnih vin. (Foto: A. B.)

Cvelbarju velika zlata

V G. Radgoni Cvelbarjev ledeni sovinjon dobil 19,36 točke - Še 3 srebrne medalje in kakovostna stopnja za cviček

NOVO MESTO - Alojz Cvelbar, znani dolenski vinogradnik in eden največjih proizvajalcev cvička, iz Vinske kleti Bajnof pod Trško goro, je na zadnjem ocenjevanju slovenskih vin v okviru kmetijskega sejma v G. Radgoni spet dosegel izvrsten uspeh: njegov sovinjon ledeno vino letnik 1999 je prejel 19,36 točke od 20 možnih in tako osvojil veliko zlato medaljo.

Ob tem je Cvelbar v hudi konkurenci najboljših slovenskih vin prejel še 3 srebrne medalje: za belo penino letnik 99 (17,70 točke), kerner 2000 (17,68 točke) in modro frankinjo 2000 (17,10 točke). Njegova cvičkova penina 1999 je prejela bronasto medaljo (16,98 točke), izvrstno pa se je izkazal tudi njegov lanski cviček, ki je

dobil oceno 16,04 točke, kar ga uvršča med kakovostna vina.

Vabilo na rekreativno telovadbo upokojencev

NOVO MESTO - Skupina upokojencev KS Bršljin, Prečna in Bučna vas bo v septembru organizirala rekreativno telovadbo v prostorih Osnovne šole Bršljin, z upokojenci pa bo telovadila strokovno usposobljena fizioterapevtka. Vsi, ki ste pripravljeni sodelovati, se lahko prijavite Veri Lavrič na tel.: 30 26 928. Prvo srečanje bo 12. septembra ob 18. uri na Osnovni šoli Bršljin, kjer se boste dogovorili o urniku in vseh ostalih vprašanih te rekreacije.

Turbokapitalizem po šmarješko

Turbokapitalizem ima en sam cilj: čimvečji dobiček na najlažji način, po najkrajši poti in v čim krajšem času. Pri tem ne pozna zadržkov, kaj šele moralnih ozirov, in izkorišča vse možnosti za doseg tega cilja, ki je obenem tudi potrditev pravilnosti take usmeritve.

V stanovanjskem naselju v Šmarjeških Toplicah je pred časom začel rasti apartmajski objekt. Tako imenovana gradnja za trg. Resda v nasprotju z usmeritvami, ki za to naselje predvidevajo ali so predvidevale zgolj stanovanjsko in neprofitno gradnjo, a tu se tak nedoločno definiran stanovanjsko-apartmajski objekt že nekako zrine skozi, še posebej, če imajo vlagatelji za sabo pravo politično zaledje.

No, kakorkoli že: v stanovanjskem naselju je zrasel objekt z 12 apartmaji. V tem naselju veljajo določena pravila. Naselje je nastajalo postopoma in prvi graditelji so morali v svoji režiji in s svojimi denarjem zgraditi tudi vodovodno in kanalizacijsko omrežje. Ob širitvi so vsi naslednji graditelji morali "odrajtati" določen denarni prispevek za priključitev na to omrežje. In to dvakrat: najprej krajevni skupnosti, ki je za to, da se gradi na "njenem" ozemlju, čeprav sama konkretno ni za to nič prispevala, zaračunala okoli 3.000 mark, poleg tega pa so novi graditelji prispevali še po 1.000 mark namensko za ureditev tega naselja. Tega denarja si niso privo- jili prvi graditelji, ki so dejansko zgradili vodovodno in kanalizacijsko omrežje, ampak je šel na poseben račun, s katerega je denar namenjen zgolj za ureditev naselja: za javno razsvetljavo in prepotrebno asfaltno preplastitev cest v naselju; za to naj bi sicer poskrbela krajevna skupnost, a po besedah prizadetih stanovalcev ta bolj skrbi za asfaltiranje poti med vinogradi in do vikendov kot pa za ureditev stanovanjskega naselja.

Vsi novi stanovalci do sedaj so bolj ali manj mirno požrli to zahtevo in poravnali tistih 3.000 mark. Potem pa pridejo graditelji apartmajskega objekta, ki ga po strogo razumljenih kriterijih v tem naselju sploh ne bi smeli postaviti. No, pa so stanovalci požrli tudi

to. Ko pa naj bi tudi investitorji tega objekta plačali svoj "davek", je hudič vzel šalo. To se pa že ne sklada s projekcijo turbokapitalizma! Še posebej, če je za njim turboliberalizem. Zadnji kandidat za partijskega sekretarja v delovni organizaciji bo pa že vedel, kako se taki stvari streže!

In so se brzopeto vključili njegovi novi (stari) privrženci. Koli- ko zahteva krajevna skupnost, se sploh ne ve. Od vsakega apartmaja po 3 jurje mark, toliko za vseh 12 skupaj ali (glede na posredovanje) sploh nič? Znan pa je zelo omilen zahtevek skupnosti naselja: po 500 mark na apartma, se pravi borih 6.000 mark za priključitev objekta z 12 apartmaji na vodovodno in kanalizacijsko omrežje, ki je v celoti last krajanov, ki so ga zgradili. Denar pa, kot rečeno, bi šel za javno razsvetljavo in preplastitev asfaltnih cest, ki jih bodo uporabljali tudi lastniki teh apartmajev.

Investitorji tega apartmajskega objekta pa se sprenevedajo in prosijo začasno (zastojno) priključitev gradbiščnega vodovodnega priključka. Gre za očitno zavarjevanje. Za ta priključek prosijo sedaj, ko je objekt že pod streho in ima vsak apartma že svoj vodomer! Do sedaj tega gradbenega vodovodnega priključka očitno niso potrebovali, saj jim je vso vodo, potrebno pri gradnji, brezplačno dajal prvi sosed!

Novomeška Komunala, ki ni ne lastnik in ne upravitelj ne vodovodnega in ne kanalizacijskega omrežja v tem naselju, pa se spreneveda in se glede nelegalne priključitve t.i. "začasnega vodovodnega gradbiščnega priključka" sklicuje na predsednika KS Šmarjete, ki za to nima nobenih pooblastil in če je to dovoljenje res dal, je to naredil samovoljno in na svojo roko.

Težava je tukaj. In rešitev? Kot običajno: ko gre za veliko težavo in za očitno kršitev, da ne rečemo brezsrčno izigravanje in barabijo, bodo sklicali sestanek. Le kaj bodo na njem glede na sedanje (ne)pravnanje zagovarjali predstavniki investitorja, občine in krajevne skupnosti?

ANDREJ BARTEJ

Ena gospa je rekla, da si Novomeščani zelo prizadevajo za čistost Krke. Kopajo se v Kolpi.

Za podjetja in obrt

NOVO MESTO - Podjetniški center Novo mesto obvešča vse manjše in srednje velike podjetnike in obrtnike, da sta bila 27. julija letos v Uradnem listu (URL št. 61-62) objavljena dva pomembna razpisa. Prvi ponuja ugodnejša posojila za naložbe do 90 milijonov tolarjev. Dobijo lahko posojilo do polovice predračunske vrednosti, če pri financiranju naložbe zagotovijo najmanj 30 odst. lastnih sredstev. Obrestna mera je TOM + 2 odst., stroški so 0,7 odst. od zneska posojila, zavarovanje pa je po pogojih banke. Drugi razpis je namenjen subvencioniranju obrestne mere investicijskih kreditov za poslovne namene, ki so bili odobreni po 1. januarju 1999 pri bankah s sedežem v Sloveniji. Več o razpisih in tudi potrebne obrazce dobite v Podjetniškem centru Novo mesto, TPC Hedera, Ljubljanska cesta 27, tel. 07/33-72-980 ali na bankah.

Skvati vabijo na Marof

NOVO MESTO - Na Marofu bo od četrta do nedelje, od 9. do 12. avgusta, potekal vseslovenski skvatski tabor, ki bo hkrati zaključek projekta z naslovom "Briga me". Po dosedanji oceni se bo tabora udeležilo približno 600 do 700 skvato, starih od 16 do 21 let iz vseh koncev Slovenije in zamejske Slovenije. Pričakujejo pa tudi predstavnike iz Madžarske, Belorusije ter iz držav na področju bivše Jugoslavije.

Ob tej priložnosti popotniki in popotnice ter voditelji Združenja slovenskih katoliških skvatinj in skvato vabijo na odprte dogodke tabora na Marofu, in sicer v četrtek, 9. avgusta, na otvoritveno slovesnost ob 15. uri; v soboto, 11. avgusta, na prireditev ob zaključku služanja ob 12.30 in na prireditev ob zaključku projektov ob 16. uri; v nedeljo, 12. avgusta, pa na mašo na prostem s pričetkom ob 11.30, ki jo bo daroval nadškof dr. Franc Rode.

GRADIŠČE POZDRAVLJA S CVETJEM - V zadnjih 10 letih se je vas pri Šentjerneju precej spremenila, vaščani pa bolj skrbijo za izgled vasi in okolice svojih domov. Prvi kupi gnoj so že ograjeni z lepimi ograjami, na poslopjih so rože, okna so v zelenju in cvetju, enako gredice. Mimoidoče pa še posebej preseneči cvetje na drogovi javne razsvetljave in na mostu, ki sta jih, kot že mnogokrat to poletje, tudi v sredo zvečer zalivali Marija in Katarina Žužek. (Foto: B. D. G.)

Cvetlično presenečenje

Hortikulturno društvo Azalea iz Gradišča je drogo ob cesti in ograjo na mostu okrasilo z rožami

GORENJE GRADIŠČE - Morda je slovenska vas, v kateri se gnojekva izceja čez naselja in včasih kar na cesti in je okrog hiš vse nastlano z orodjem in odvečnimi predmeti, že preteklost. To gotovo drži, če govorimo o Gorenjem Gradišču. Nekateri pravijo, da je bila to ena najbolj zaničnih vasi v sedanji šentjernejski občini, vendar bodo morali s temi govoricami počasi prenehati. Pogled na drogo obcestnih svetilk ali ograjo na mostu čez potok Penderjevko, na katerih v teh dneh cvetijo rože, obeta spremembe.

Za dobrodošlo novost v vasi skrbi Hortikulturno društvo Azalea iz Gradišča, ki ga vodi Karl Žužek, v večernih urah pa smo z vedri in samokolnicami pri mostu zalotili njegovo ženo Marijo in hčerko Katarino. V vročih dneh zalivajo vsak dan in si pri drogovi pomagajo s traktorjem.

V društvu želijo polepsati vas, radi bi, da bi rože dobilo vsako okno, da bi bila dvorišča lepa, ograje negovane in ob cesti zasajeni grmički in rože. Zdaj je 16 drogov javne razsvetljave okrašeno s po dvema cvetličnima lončkoma in

zamisli je sprva bila, da bi za vsak drog skrbela bližnja hiša. Za prvo leto se to ni obneslo, zato za rože skrbijo kar Žužkovi. Vaščani so sprva gledali na akcijo nezaupljivo, zdaj pa je že bolje. Kot pravi Žužek, je v društvu včlanjen vsaj kdo od vsakega gospodinjstva v vasi. Marsikaj so v zadnjih nekaj letih že spremenili in vas je že lepša. "Najprej se prime enega sosedu, to vzpodbudi drugega in tako naprej. Zajelo bo vas in nato se bo začela tekmovalnost med vami..." razmišljajo v društvu.

B. D. G.

Tokrat na Kunč

DOLENJSKE TOPLICE - Društvo za zdravilne rastline Dolenjske organizira v nedeljo, 12. avgusta, izlet na Kunč v Kočevskem Rogu, kjer bodo spoznavali zdravilne rastline, si ogledali veliko ledeno jamo v bližini in žago. Odhod bo ob 9. uri izpred Mercatorjevega centra (500 metrov izven Dolenjskih Toplic v smeri Podturna) z lastnimi avtomobili, kdor prevoza ne bo imel, pa se bo pridružil drugim. Povratek načrtujejo okrog 13. ure. Izlet je brezplačen.

Dobravski gasilci slavili

Navdušenje nad novim gasilskim vozilom, hkrati pa ogorčenje nad državo, ker obdavči prostovoljne prispevke

DOBRAVA PRI ŠKOCJANU - V soboto, 4. avgusta, je Gasilsko prostovoljno društvo (PGD) Dobrava priredilo slavo ob pridobitvi novega gasilskega vozila in razvija prapora. Prisotne je sprva navdušila šentjernejska godba, ki je korakajoče gasilce in njihova vozila pospremila do gasilskega doma Dobrava, kjer je bil kasneje kulturni program.

V uvodnem govoru je predsednik PGD Dobrava Anton Mojstrovic pozdravil vse prisotne. Povedal je nekaj več o zgodovini njihovega društva, ustanovljenega leta 1932, in o velikodušnem pokrovitelju

novega avtomobila g. Alojzu Jeraku (ki ga žal zaradi poslovnih obveznosti ni bilo na paradi), nekoč njihovem sokrajanu, sedaj pa prebivalcu Venezuele. Omenjeni dobrotnik je pomagal gasilec Dobrave tudi že leta 1972, ko jim je podaril nov gasilski avto z vso potrebno opremo. Letos pa je za sodobno gasilsko opremo avta prispevalo 666 darovalcev in občina Škocjan. Vsi ti prispevki pa so PGD Dobrava spodbudili k nadaljnjemu delu. Ob pomoči pokroviteljev so se odločili tudi za nakup gasilskega prapora, ki so ga razvili na sobotni slovesnosti. Ob tej priložnosti so podelili tudi več priznanj, pohval in zahval za prizadevno delo in pomoč članom društva ter pokroviteljem.

Ob koncu slovesnosti je imel govor tudi Janez Povšič, župan občine Škocjan, katerega častno delo je bilo predaja ključev poveljniku PGD Dobrava Dragu Ponikvarju. Med nastopajočimi so bili tudi cerkveni mešani pevski zbor in trije mladi harmonikarji, stari od 10 do 14 let, ki so občinstvo najbolj navdušili s skladbo Na Golici. Po končanem programu pa je prisotne zabaval ansambel Rubin.

Tako predsednik PGD Dobrava kot tudi župan občine Škocjan sta v svojih govorih opozorila na nesmiselnost obdavčenja težko pridobljenih prostovoljnih prispevkov, s katerimi kupujejo potrebno tehnično opremo. "Gasilska oprema pač ni modna muha ali prestiž, temveč tehnika, ki med drugim rešuje tudi življenja," je v svojem govoru ogorčen zaključil Anton Mojstrovic.

TEJA BEZEG

SVETI FLORIJAN, VARUJ NAS VSAK DAN! - Dobravski gasilec na fotografiji je v soboto upravičeno ponosen stopil pred nov gasilski avto s prav tako novo razviti praporom v rokah, saj se dogodka, kot sta prevzem avta in razviti prapora, ne zgodita prav pogosto. Kljub temu so mnogi gasilec zaželeli srečno vožnjo v upanju, da bo nov avto moral čim manjkrat na pot. (Foto: Teja Bezeg)

Z rokami in voljo do pašnikov

Na Zoretovi kmetiji na Selih pri Hinjah v teh poletnih dneh pasejo svojo čredo plemenskih ovac in koz na sosednjih opuščeni kmetijah - Ovčjereja le za dopolnilo

SELA PRI HINJAH - Borna zemlja na kraškem terenu je v juljski sončni pripeki presuha, da bi dala Suhokranjem dovolj otave. Zoretovi s Sel zdaj svojo drobnico pasejo na opuščeni kmetijah, saj so le tako na svojih pašnikih kaj nakosili za zimo. Skupaj z mladimi imajo 45 ovac in koz, zraven pa sodi še 20 do 30 kakor sneg belih jagnjet. Za tako čredo potrebujejo običajno 12 ha pašnikov oz. 1 ha za 3 ovce, v sušnih letih pa še vsaj 2 do 4 ha več.

Sliši se morda čudno, toda hinjski del Suhe krajine je izrazito kraško območje, kjer je veliko kamena, malo zemlje in slab pridelek. "Za državne subvencije nimamo pogojev. Lahko bi jih dobili, če bi na novo uredili in ograjili od 2 do 30 ha pašnikov, vendar so naše parcele manjše in zato imamo preostane ograje. Se pa potegujemo za občinska sredstva," je povedal Franc Zore.

Franc je ovce pasel skupaj z drugimi otroki iz vasi še kot deček, v letu 1994 pa se je njegova družina odločila za ovčjerejo, v treh letih nakupila ovce, uredila potrebne pašnike in zgradila hlev. Čez leto je njihova drobnica ves čas na prostem, enkrat na teden pa morajo čredo seliti z enega pašnika na drugega, pri čemer običajno sodeluje vsa štirčlanska družina; poleg Franca še mama Antonija ter hčerki Monika in Urška.

V tropu imajo plemenske živali jezersko-solčavske-rumonovske pasme, ki so rezultat odbiranja (selekcije) pod nadzorom Biotehniške fakultete. Večino ovac prodajo za plemo, njihovi plemenski ovni pa ob podeljevanju licenc dobivajo dobre ocene. Samo manjši del živali zakoljejo in prodajo doma. V klavnico gre največ 10 slabših jagnjet na leto.

Nadzorovan trop imajo zdaj tri leta in zaradi tega več dela z vodenjem knjig, tetoviranjem, tehtanjem. "Vsako jagnje je petkrat knjiženo. Sprva se mi je zdelo, da ne bo šlo, a se potem navadiš in če redno beležiš, ni težav," pravi Antonija, ki skrbi za evidenco, skupaj z mlajšo hčerko Urško pa pomagata tudi pri porokih.

Cena, ki jo dosegajo za plemenske ovce iz kontroliranega tropa, pa ni nič višja od drugih, res pa je, da jih lažje prodajo, kar ob sedanjih ponudbi in konkurenci ni nepomembno. Cene se poleg tega že od leta 1994 niso spremenile, tako da plemenske živali še vedno prodajo po 500 tolarjev za kg žive teže, klavnice pa plačujejo po 450 tolarjev. Kupci prihajajo iz vse Dolenjske in Bele krajine pa tudi od dru-

god ter se k Zoretovim pogosto vračajo.

Kmetija je vključena tudi v Združenje ekoloških kmetij, kar pomeni, da se pri Zoretovih vse prideluje na okolju prijazen način. Franc ob pomoči ene od svojih deklet striže ovce dvakrat na leto. Volno zamenjajo z doplačilom za izdelke ali pa za izdelano domačo volno, iz katere Antonija pozimi plete nogavice za darila in tudi za prodajo.

Jeseni se bo življenje na kmetiji v bližini cerkvice na Selih pri Hinjah precej spremenilo, saj obe hčerki odhajata na šolanje v Ljubljano. Franc in Antonija zato o večanju črede ne razmišljata. "Zdaj bi najbrž že morali imeti 200 plemenskih ovac, da bi se lahko preživljali samo z ovčjerejo, kar pa je na tej naši razdrobljeni zemlji nemogoče," se zaveda Franc. Sam zato še naprej vozi solarje k pouku na Prevele in opravlja druga dela kot hišnik pri tej soli, žena pa nekaj zasluži z vaško trgovino.

B. DUŠIČ GORNIK

ZA PREŽIVETJE BI BILO TREBA 200 OVAC - Zdaj je na Zoretovi kmetiji na Selih pri Hinjah (na fotografiji pri čredi so Franc, Antonija in Urška) skoraj idilično lepo, tako da si je kar težko predstavljati, kako je bilo, ko so krcili grmovje, leto za letom izkopavali in pobirali kamenje po pašnikih ali ruvali plevel. Tega brez pridnih rok in trdne volje ne bi zmogli. Brez njih bi pašniki spet zarasli, tako kot bodo na marsikateri od okoliških kmetij, ki ugašajo druga za drugo. (Foto: B. D. G.)

Sodov nihče več ne mara!

Sodarji po naših vaseh, podobno kakor Franc Kobe iz Dobindola, počasi zapirajo delavnice

DOBINDOL - Še pred desetimi leti je bilo naročil za lesene sode, kolikor si hotel, potem pa so v naše zidance in shrambe prišle cisterne iz nerjaveče pločevine, ki so praktične, enostavne za uporabo in niti ne predrage. Tako se je zgodilo, da izumira tudi poklic sodarjev, saj jih, razen za popravila, skorajda ne potrebujemo več.

Franc Kobe iz Dobindola, vasi med Uršnimi seli in Dolenjskimi Toplicami, je kar lepo število let imel popoldansko obrt. "Še pob sem bil, ko sem hodil pomagat k sosedu in se naučil tega opravila. Pozneje sem delal tudi doma in pred kakimi 20 leti, ko sta pomagala tudi sinova, je bilo dela toliko, da sem vzel popoldansko obrt," se spominja Franc.

V njegovi delavnici so nastajali veliki in mali sodi, ki zdaj stojijo po zidanicah po vsej Sloveniji, še največ pa jih je morda na Primorskem. "Do 2.000 litrov velike sem delal, lotil pa sem se tudi izdelave lesenih preš, mlinov za sadje ali

čebričkov za rože. Zdaj je rostfraj in lesa nihče več ne mara," ugotavlja in doda, da v njihovi kleti ni kovine. Sami leseni sodi, od največjega pa do 16-litrskega.

Ko je bilo največ dela, je v delavnici prišla prav tudi roka žene Francke, pozneje pa sta mu pomagala sinova, ki sta oba kar dovolj doma v poslu, vendar sodov najbrž ne bosta izdelovala nikoli. Tudi Franc zdaj ni več obrtnik, včasih pa le še napravi kak sod, če ga kdo že hoče, sicer pa večinoma popravila stare. Dolgčas mu ni, saj prime za vsako delo doma in pri sosedih. Kobetovi, mladi in stari, skupaj obdelujejo 16 ha veliko kmetijo, na kateri je polovico zemlje obdelovalne. Po valovitem terenu morajo marsikje grabiti seno na roke, po grivah pa je treba zagrabiti tudi za koso. "Grmovja je vse več, saj se mnogim ne splača več obdelovati in vse zarašča. No, mi še redimo 6 glav govedi in nekaj prašičev," doda Francka.

B. D. G.

FRANC ZDAJ VEČINOMA POPRAVLJA - V delavnici pri Kobetovih v Dobindolu se vedno kaj zbija, če že dedek Franc ne sestavlja novih sodov ali popravila starih, pa zbija vnuki. Na sliki sta z dedkom Maja in Matjaž, ki si še posebej rad kaj napravi v delavnici. Morda sodov ne bo izdeloval, bo pa kaj drugega! (Foto: B. D. G.)

OGRAJENO - Šentjernejska občina se v zadnjih letih lahko pohvali kar z nekaj pridobitvami in navsezadnje jih je nekaj mogoče že ob prvem obisku v kraju opaziti. Med njimi je tudi sodobno igrišče, okrog katerega se že začnejo prepri. Igrišče je menda res kar najsodobnejše, vendar domača mularija in smrkavci nimajo kaj dosti od tega. Pridobitev je namreč skrbno varovana za ograjo, medtem pa se okoli še naprej igrajo tam, kjer so se že prej. Največkrat na dvoriščih in parkiriščih.

POČITNICE ZA STARŠE - Morda so prejšnji teden običajna "otroška igrišča" bolj samevala kot ponavadi. Šentjerneji in vasi okrog njega so se namreč začasnno, res samo za štiri dni, povprečno precej postarale. Zgodilo se je, da so mladi množično zapuščali svoje domove in šli raje taborit na Gorjance. Tako je storilo skoraj 100 otrok, sicer menda najbolj navdušenih gasilskih podmladkarev. Mislili so, da gredo na počitnice oni, v resnici pa so počivali njihovi starši.

NENAVADEN VLAK - Neuradno smo izvedeli, da bo še pred velikim praznovanjem v Šentjerneju pripeljal vlak. Da bi opozoril nase, bo ves čas jernejevega stal pred občino. Kdaj bo od tam odpeljal, se še ne ve, menda pa bo počakal tudi na tiste Šentjernejčane, ki so doslej zamudili že vse vlake. Redne železniške proge pa do Šentjerneja še ne bo, saj bo imel edini šentjernejski vlak omejen rok trajanja. Neimenovani konstruktorji ga bodo namreč postavili iz buč.

Iz topliškega vodnjaka

NAD SAMOTNIM BREZ-NOM - Topliški svetnik Drago Celic je ob nekem pojasnili svoje ga župana začutil, da ga ima župan za Kekca. Čeprav so o kupnini za zemljišče, na katerem stoji zunanji bazen topliškega zdravilišča, razpravljali kar lep čas, ni nihče rekel bobu bob. Svetniki so vztrajali, naj gre tretjina kupnine, ki ostane občini, v proračun za leto 2002, župan pa je hotel denar takoj. Šele po dolgi razpravi, ki je mejila na prepir, je župan dal vedeti, da mora nekje dobiti 25 milijonov tolarjev, ker jih ne bo iz delitvene bilance, kakor so načrtovali. Potem je omenjeni Celic dejal, da jih je župan spet "nasamrta" in da so Kekci pravzaprav vsi svetniki. Mi pa vprašujemo, kdo je potem Bedanec in kje je samotno brezno? (P.S. Vprašanje ni nagradno!)

KOLESAR - V Toplicah ni naveda, da bi na sejah imenovali svetnike, ki razpravljajo, saj se očitno dobro med seboj poznajo, nekateri morda še predobro. V razpravi pa je strokovna sodelavka v občinski upravi Mateja Perko le imenovala enega izmed svetnikov. "Gospod Kolesar," mu je dejala in razlagala naprej. Kolesar ima svoje ime in primke, če pa bo v bodoče šlo po dejavnostih in po gostinah, bodo v svetu dobili tudi gospoda Račko.

Suhokranjski drobiž

NA PRVEM MESTU - Ob nedavnem obisku predstavnikov šolskega ministrstva v OS Žužemberku in njeni podružnični šoli na Dvoru je bilo izrečenih veliko pohval glede urejenosti šole. Še več, šolo so uvrstili kar na prvo mesto med slovenskimi šolami, kar je zasluga ravnateljice mag. Jelke Mrvar in celotnega kolektiva. Šola postavlja na prvo mesto znanje, med osrednje naloge pa tudi vzpodbujanje solidarnosti, delo in urejenost.

PRAVA PEVKA - Vrhunska pevka Nuša Derenda je na Pikniku na valovih Krke dokazala, da je ta trenutek pevka št. 1. Miru ni imela niti med odmorji, ko je našla čas za klepet in prijazno besedo, fotografiranje ter za avtograme številnim oboževalcem in oboževalkam, ki so se nagneti okrog nje. Tega pa ne bi mogli reči za pevko, ki je nastopila na poletnih grajskih prireditvah v Žužemberku. Pred nastopom je bila Tinkara Kovač varno zaprta v kombiju, po nastopu pa v bivši ječi žužemberškega gradu!

SPET GASILCI - Dvorski gasilci poskrbijo za prijetno vzdušje na številnih dogodkih. Požarov na srečo ni, so pa zato drugi pripetljaji. Te dni je bil, na primer, na obisku v Žužemberku novinar znane časopisne hiše. Gosta z motorjem je prenesil gasilski veterinar Mirko Repar in ga poskrbilo z vodo. Novinarskega mačka Tomaža Bukovca, sicer vajenega presenečenj, je tak sprejem le iznenadil, zato je moral Mirko "gašenje" ponoviti.

Uspešno je združil dve funkciji

Dušan Stariha, ki je kot predsednik Prostovoljnega gasilskega društva in Športnega društva v Gradcu že dodobra razgibal družabno življenje, ima še veliko načrtov - Športni center za zgled

GRADAC - Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Gradac je s 112 leti eno najstarejših gasilskih društev ne le v Beli krajini, ampak tudi v Sloveniji. Po osamosvojitvi naše države je delo v marsikaterem tovrstnem društvu zamrlo in tudi v gradškem niso ušli krizi. Ko pa je letošnjega februarja prevzel predsednikovanje društva v svoje roke Dušan Stariha, je znova zaživel.

Že lani jeseni so ustanovili tudi Športno društvo Gradac, saj razen igranja za košarko in mali nogomet na športnem področju kraj ni imel ničesar. Tudi v tem društvu je prevzel vaje v svoje roke Dušan Stariha in kot se je pokazalo, mu je v nekaj mesecih uspelo dobro združiti obe funkciji. Dušan se je lotil oživljanja PGD, čeprav pravi, da se niso dosegli ciljevi, ki si jih je zastavil. A je prepričan, da jim že prihodnje leto ne bo težko sestaviti ne ženske ne moške tekmovalne ekipe. "V Gasilskem društvu imamo res več kot 200 članov, a je aktivnih še vedno premalo. Zanimivo, da so tisti, ki delajo pri športnikih, pridni tudi pri gasilcih. Ker gre večino za mlajše, od njih še veliko pričakujem, zavedam pa se, da napredek ni mogoč čez noč," je iskren Stariha.

Tako so člani obeh društev združili moči in letošnjo pomlad pričeli z urejanjem okolice gasilskega doma in igrišča. Zgradili so travnato igrišče za nogomet, pa za odbojko na mivki in balinišče ter uredili razsvetlavo na asfaltnem igrišču. Kolikor je bilo v njihovi moči, so delali udarniško. V Dušanu so imeli dober zgled, saj je za urejanje igrišč porabil celo svoj redni dopust. A tudi kar se tiče denarja, so

se morali znajti sami. "V športnem društvu nismo imeli niti tolarja, v PGD ga za takšne naložbe tudi ni bilo. Nekaj je primaknila krajevna skupnost, največ pa pokrovitelji, med katerimi je bil najbolj radodaren Zdravko Šavor s svojim podjetjem Grand," pohvali Dušan.

Dušan Stariha

Letos načrtujejo še asfaltiranje dovoza do gasilskega doma in plato pred njim, pričakujejo pa, da jim bo priskočila na pomoč metliška občina, saj bodo takrat segli v svoj žep tudi Gradčani. Uredili bodo še otroško igrišče, prihodnje leto pa v domu sobo za družabna srečanja, igranje šaha in namiznega tenisa. Stariha si predvsem želi, da bi se krajanji vseh starosti zbirali ob gasilskem domu ter da bi na ta način razgibali življenje v kraju. Ne nazadnje takšnega športnega centra, kot ga imajo v Gradcu, ni nikjer v Beli krajini in mnogi jim ga zavidajo. Vendar v goste radi povabijo tudi druge in tako je ob nedavnem prazniku krajevnih skupnosti na turnirju v malem nogometu, košarki in balinanju sodelovalo kar 22 belokranjskih in dolenskih ekip.

Dušan Stariha je prepričan, da imajo v Gradcu še veliko možnosti ne le za obogatitev življenja krajanov, temveč tudi za popestritev turistične ponudbe. Bodisi da gre za ureditev trim in kolesarske steze, za kopanje in čolnarjenje v Lahinji, a tudi za oživitve gradu s čudovitim grajskim parkom.

M. BEZEK-JAKŠE

Letos vodovod v sedem vasi

Ob koncu leta bodo v semiški občini brez vodovoda še v devetih vaseh, čez dve leti pa naj bi ga imeli že povsod

SEMIČ - V letošnjem letu so v semiški občini obnovili vodovod od Podrebra do Štrekljčeva ter zgradili vodovod od Oskoršnice do Goliša, medtem ko je na rožnodolskem koncu voda po vodovodnih ceveh stekla kar v pet vasi. V semiški občini je oz. bo v letošnjem letu bogatejših za vodovod sedem vasi. Ob koncu letošnjega leta bo brez pitne vode iz vodovoda v občini še devet vasi in zaselkov ali 12 odst. občanov. Vendar župan Janko Bukovec zagotavlja, da bodo imeli do

konca leta 2003 prav vsi občani vodovod. Ob tem ne gre prezreti, da so med Bukovčevim županovanjem - sedaj mu teče drugi mandat - dobili vodovod v 25 vaseh.

Sicer pa prej omenjena dela niso edina pri gradnji vodovodov v semiški občini. Dokončujejo tudi posodobitev črpalnice na bajerju pri Rožnem Dolu in vodovod do Potokov, zaradi nujne posodobitve več kot sto let starega vodovoda pa se je naložba podražila za 33 milijonov tolarjev. Narejen je tudi projekt za vodovod na Omoti, dela pa naj bi bila zaključena do semiškega občinskega praznika konec oktobra.

V okviru regionalnega belokranjskega vodovoda sedaj opravljajo dela do rezervarja na Krču, vrednost tega odcepa pa je 60 milijonov tolarjev. Sicer pa bodo za belokranjski vodovod v letošnjem letu namenili 180 milijonov tolarjev, od tega bo 30 milijonov dobila metliška občina, 90 milijonov pa bo šlo za čistilno napravo za pitno vodo v črnomaljski občini. Narejeni so tudi projekti za višinski vodovod od Gabra skozi Osojnik, Maline in Gradnik na Omoto ter do meje z gradnjo občine. Za naložbo bi potrebovali kar 350 milijonov tolarjev, kar pa gre prav tako za regijski vodovod, župan Bukovec pričakuje pomoč Separda.

M. B.-J.

NE ZGOLJ LJUDSKA GLASBA - Peter Jakša, Anton Grahek in Anže Miheč, ki so pred približno pol leta začeli igrati v Triu dva čardaša, so pred tednom dni navdušili številno občinstvo na zadnji prireditvi v okviru "Poletja v Črnomlju". Program sicer že izkušenih belokranjskih glasbenikov je zajemal belokranjske ljudske pesmi in ljudske pesmi drugih narodov, tudi romske, ter priredbe klasičnih in popularnih skladb. S tem so želeli pokazati, da je na tamburice mogoče izvajati zelo raznoliko glasbo. Njihov nastop so popestrili še trije gostje: črnomaljska pevka Judita Ilenič, učiteljica glasbe in zborovodkinja, Damjan Sever, član metliške tamburaške skupine pri folklorni skupini "Ivan Navratil", in Rusmir Redžić, tenorist v ljubljanski Operi. (Foto: M. B.-J.)

NA LOV ZA METULJI - Skupina za metulje na semiškem raziskovalnem taboru študentov biologije je štela pet udeležencev. Odkrili so nekaj metuljev selivcev z juga, ki jih v Sloveniji niso opazili že dvajset let. V močvirjih, kolikor se jih je še ohranilo, pa so odkrili metulje modrine, ki jih je v naši državi težko najti. Sicer pa so biologi potarnali, da je Bela krajina presenetljivo dobro kultivirana in da so pokosena skoraj vsa polja, kar za njihovo raziskovalno delo ni preveč dobrodošlo. (Foto: M. B.-J.)

Biologi "odkrivali" Belo krajino

V Semiču je potekal desetdnevni tabor študentov biologije

SEMIČ - Pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije-Gibana znanost mladini je od 25. julija do 4. avgusta potekal v Semiču raziskovalni tabor študentov biologije. Pravzaprav so v tukajšnji osnovni šoli študenti in njihovi mentorji le prenočevali in imeli laboratorije, sicer pa so opravljali terensko delo po vsej Beli krajini.

Letošnjega tabora se je udeležilo 65 študentov in mentorjev, poleg slovenskih pa so prišli tudi gostje iz Jugoslavije, Hrvaške in Švice. Tako so lahko udeležencem iz tujine predstavili del Slovenije, njeno naravno in kulturno bogastvo ter prizadevanja za varstvo okolja. Sicer pa je delo na taboru potekalo v desetih skupinah: za kake pastirje, ptiče, metulje, pajke, male sesalce, hrošče, plazilce, dvoživke, netopirje in v botanični skupini. Udeleženci tabora se zavedajo, da bodo le s pomočjo številnih vej biologije in ekologije lahko dobili celovit vpogled na okolje.

Kot rečeno, je potekalo delo predvsem na terenu, nabrani material pa so dodatno obdelali v laboratoriju. Zanimivo je, da so udeleženci tabora med drugim v okolici Semiča odkrili dve za Slovenijo novi vrsti pajkov ter netopirja gozdnega mračnika, ki ga v naši državi le redko najdemo. Sicer pa je poglobljen namen tabora, da udeleženci domačinom predstavijo biotsko pestrost njihovega okolja, vplivajo na ekološko zavest ter opozorijo na ekonomsko vrednost takega območja.

M. B.-J.

S cevjo tudi nad mamo

ČRNOMELJ - Policisti so 4. avgusta pridržali M. D. iz Črnomlja, ker se je pretepal z I. B., nato pa z železno cevjo udaril tudi svojo mater. Ko sta se policista hotela z njim pogovoriti, je hotel z roko udariti še njiju. Med postopkom je I. B. policistom grozil in jih žalil. Srečal se bo s sodnikom za prekrške.

Sprehod po Metliki

RAZLIKA I - Dokaz za to, da je marsikdaj za red dovolj le nekaj tolarjev, so nakupovalni vozički v metliškem Sparu. Da si ga kupec priročno, mora v rezo potisniti kovanec za pet ali deset tolarjev, denar pa dobi nazaj, ko voziček zopet postavi na mesto za vozičke. Niti en voziček tako ne ostane na parkirišču, temveč ga po nakupu vsak pospravi. Pravo nasprotje so Mercatorjevi nakupovalni vozički. Včasih mora biti človek pravi virtuoz, da se z avtom uspešno umakne vozičkom, ki jih kupci, ko nakupljeno preložijo v avtomobile, pustijo kar na parkirnem prostoru. Upamo si celo trditi, da so vestni pospravljalci Sparovih in nevestni uporabniki Mercatorjevih vozičkov eni in isti kupci. Razlika je le v tem, da pri Mercatorjevih vozičkih ni reze, v kateri bi potisnili kovanec, pa je potem tudi škoda tistih nekaj korakov, da bi ljudje vozičke vrnili tja, kjer so jih vzeli.

RAZLIKA II - Etnokonzert Tria dva čardaša se je pred tednom dni v okviru črnomaljskih poletnih kulturnih prireditev pričel s polurno zamudo. Ena od metliških obiskovalcev je komentirala, da se kaj takega v Metliki zagotovo ne bi moglo zgoditi. A se je dva dni pozneje pogovor z znanimi Metličani v Ljubljani na dvorišču metliškega gradu začel s skoraj tolikšno zamudo kot črnomaljska prireditev. Razlika je bila le v tem, da so v Črnomlju za zamudo krivili počeno struno na tamburici in stole, ki so jih zaradi obilice obiskovalcev nosili skupaj z vseh vetrov, medtem ko v Metliki vzroka zamude niso izdali. Očitno se jim je zdelo, da zamuda pač sodi k običajni metliški folklori.

Črnomaljski drobir

TRIO - Metliški oktet Vitis je znan po tem, da pogosto na nastopih v njem poje šest ali sedem pevecv. V Črnomlju pa so ubrali drugačno pot. Na koncertu Tria dva čardaša pred tednom dni so igrali štirje tamburaši. Pa se naj potem še čudijo, če kdo ne loči, kaj je duet, trio, kvartet, septet...

KLATENJE - Glasbeniki so se med prej omenjenim nastopom odločili spremeniti sceno. In to so očitno želeli storiti zares temeljito. Predvsem so se izkazali v zadevanju z instrumenti v luči nad odrom, kar so - prav tisto noč je bila polna luna - poimenovali klatenje polne lune. Če je na klatenje tudi v resnici imela vpliv polna luna, obiskovalci niso uspeli izvedeti.

VSESTRANSKOST - Člani Tria dva čardaša so z veseljem razkrili skrivnost, da so tamburice vsestransko orodje. V skrajni sili bi jih bilo mogoče uporabiti tudi kot vesla. Vendar pa so hitro pristavili, da sami svojih instrumentov ne posojajo za športno udejstvovanje. Če bo kdo želel uporabljati tamburice kot športne pripomočke, si bo za posojevalca pač moral najti koga drugega.

Semiške tropine

IZGOVOR - Včasih se turisti pritožujejo, da v Beli krajini ni hotela, v katerem bi lahko prespal poln avtobus obiskovalcev. Belokranjci trdijo, da je tako iz čisto gostoljubnih razlogov. Marsikdaj se namreč zgodi, da turisti, ki se pripeljejo z enim avtobusom, preprosto nočejo spati skupaj v enem hotelu, ampak so raje razpršeni po skritih belokranjskih koticah, saj se tako na eleganten način skrijejo pred nepoklicanimi očmi. Belokranjci, ki se ne želijo nikomur zameriti, pa imajo tako pri roki dober izgovor, da za vse ni prostora v eni stavbi. Vendar so Semičani na dobri poti, da pretrgajo tradicijo te gostoljubne belokranjske geste. Na Smuku lovci gradijo prizidek k lovskemu domu, kjer bo dovolj prostora za prenočevanje vsaj petdesetih ljudi. A čeprav se tokrat gosti ne bodo mogli izgovarjati na pomanjkanje prostora, bodo imeli dovolj razlogov za izgovor, da se bodo izognili "skupinske-mu" spanju. Lahko bodo rekli, da so veliki ljubitelji gozdov in jo bodo mahnili na nočni sprehod po bližnjih gozdovih.

LUKNJA - Pri semiškem otroškem vrtcu je bila zanemarjena in zaraščena globača, ki je bila kraju vse prej kot v ponos. Krajanji so pričakovali, da jo bodo ob gradnji vrtevskega prizidka zasuli in zasejali s travico. A so bila njihova pričakovanja očitno prevelika. Del luknje so res zasuli, del pa je še vedno Semiču in Semičanom v sramoto. A upanje je le ostalo. "Mor-da pa jo bodo dokončno zasuli ob naslednjem dozidavanju vrtca," se tolažijo največji optimisti. In hitijo delati otroke.

BAHORJEVIH ŠEST - Bahorjevi Zdravko starejši in mlajši, Barbara, Suzana, Jaka in Klemen so prepričani, da se z umnim gospodarjenjem da preživeti tudi na manjši belokranjski kmetiji. Seveda delovni dan nikoli ne traja le osem ur. A se jim ob velikem razumevanju v družini ni težko razdajati na kmetiji in gostom. (Foto: M. B.-J.)

Ključ do uspeha je sloga v družini

Šest Bahorjevih iz Dragovanje vasi se preživlja z izkupičkom od svojih kmetijskih pridelkov, ki jih prodajo gostom v turistični zidnici na Tanči gori - Ura ni nikoli njihov gospodar

TANČA GORA - Bahorjevi iz Dragovanje vasi so se kar nekaj let temeljito pripravljali, preden so leta 1997 odprli vrata družinske izletniške turistične kmetije na Tanči gori nad vasjo. Gospodar Zdravko priznava, da si v začetku niso upali preveč ugrizniti, ko pa so spoznali, da je zanimanje gostov veliko, so zidnico med vinogradi in gozdom dograjevali. Sedaj lahko končno rečejo, da dobiva turistična zidnica zaokroženo podobo.

Bahorjevi lahko v zidnici sprejmejo 60 gostov, ki jim pripravijo kosila, degustacije. "Trudimo se predstaviti značilne belokranjske jedi, sicer pa vse, kar ponudimo, pridelamo in predelamo doma. Tako zelenjavo, kruh iz domače moke, jagenjčke, odojčke, svinje, perutnino, vino," našteva Zdravko. A ne le, da sami vso hrano pridelajo in pripravijo, ampak jo tudi postrežejo gostom. Za vse to delo je potrebna obilica pridnih rok, na srečo pa jih pri Bahorjevih ne manjka. Poleg Zdravka pomaga še

žena Barbara pa sin Zdravko, snaha Suzana, kljub rosnim letom pa tudi že vnučka Jaka in Klemen.

Vseh šest se namreč preživlja z izkupičkom od tega, kar jim uspe iztisniti iz 17 hektarov zemlje in seveda turistične kmetije. Gospodar Zdravko pravi, da se sicer da preživeti, a ura ne sme biti nikoli njihov gospodar. Predvsem pa morajo kmečka dela prilagoditi gostom, ki prihajajo k njim iz vse Slovenije v glavnem ob koncu tedna. Največ jih je še vedno iz domače črnomaljske občine, saj so Ba-

horjevi še posebej poznani po izvrstnih jagenjkah in odojkah z raznja, ki jih znajo belokranjski sladokusci še kako ceniti. Zdravko rad izda skrivnost okusne pečenke: to so krušne peči, v katerih jo peče. Sicer pa so Bahorjevi dobili na različnih ocenjevanjih tudi veliko priznanj za druge dobrate s svoje kmetije, največ pa na Ptuj in na metliški Vinski vigredi. Bodisi za vino, kruh, salame, piškote, žganje. Kot smo v začetku omenili, dobiva Bahorjeva turistična zidnica končno podobo, saj prav sedaj dokončujejo skedenj, v katerem bo jedilnica za 80 ljudi, nad njo pa bodo sobe. Pod skednjem so zgradili skoraj 110-kv. metrov veliko vinsko klet za predelavo grozdja, ki ga pridelajo na okrog 4.000 trtah. M. BEZEK-JAKŠE

Začeli z ločenim zbiranjem odpadkov

Uvajali ga bodo postopoma do konca prihodnjega leta - V prvi fazi 40 ekoloških otokov

KOČEVJE - Javno komunalno podjetje Komunala Kočevje je prejšnji mesec vsa gospodinjstva v občini obvestilo, da s postavitvijo "ekoloških otokov" v Kočevju pričenejo z ločenim zbiranjem odpadkov. Občanom so posredovali natančnejša navodila o ravnanju z nevarnimi in nenevarnimi odpadki, ki nastajajo v gospodinjstvih, ter o ločenem zbiranju odpadkov, ki ga bodo uvajali postopoma vse do konca leta 2002.

"Ekološki otok" je prostor v naselju, na katerem stojijo zabojniki velikosti 1.100 litrov v modri, rumeni in zeleni barvi. Zabojniki modre barve so za vse vrste odpadnega papirja, zeleni so za steklenice in steklene izdelke in rumeni za plastenke, plastične vrečke in plastično embalažo nenevarnih odpadkov, kakor tudi za doze od sokov, piva ipd. V prvi fazi, ki se omejuje na letošnje leto, bo takšnih ekoloških otokov v Kočevju in večjih naseljih skupno 40, preostale, od skupno 210 posod velikosti 1.100 litrov v treh različnih barvah, pa bodo namestili postopoma do konca prihodnjega leta.

Poleg zabojnikov na ekoloških otokih bodo pri vsakem bloku in hiši tudi zabojniki rjave barve v velikosti 120, 240 ali 1.100 litrov. Ti so namenjeni za vse preostale nenevarne odpadke, ki nastajajo v gospodinjstvih in vanje se, tako kot

to velja za zabojnike na ekoloških otokih, ne sme odlagati nevarnih odpadkov, kot so stara zdravila, ostanki kozmetičnih sredstev, baterijski vložki, akumulatorji, stare barve, laki, lepila, topila, kisline, ostanki škropiv, odpadna olja, fluorescentna svetila, ekrani televizorjev, računalnikov ipd. Za tovrstne odpadke bodo, podobno kot to počno za kosovne odpadke že več let, organizirali akcijo zbiranja in odvoza vsaj dvakrat na leto. Prvo akcijo zbiranja nevarnih odpadkov so organizirali koncem junija letos. V dveh dneh so zbrali okoli tona odpadkov, med katerimi je bilo skupaj z baterijskimi vložki iz posebnih košev, ki stojijo po Kočevju in okolici, za 500 kilogramov starih baterij.

Vzporedno z uvedbo ločenega zbiranja odpadkov se bo spremenil tudi obračun ravnanja z odpadki na osnovi lani sprejetega Pravilni-

ka o tarifnem sistemu ravnanja s komunalnimi odpadki in sklepa o tarifnih postavkah. Ker bo po novem osnova za obračun število članov v gospodinjstvu in ne več velikost stanovanja, bodo gospodinjstva, ki imajo manjša stanova-

• Za nabavo posod in postavitev ekoloških otokov bodo rabili preko 30 milijonov tolarjev. Poleg občine in Komunale bo del denarja prispevalo tudi ministrstvo za okolje in prostor.

nja in več članov, v prihodnje plačevala več, gospodinjstvom z večjimi površinami in manj člani pa se bo znesek za odvoz smeti znižal.

M. L. S.

Sedaj delavnice tudi med poletnimi počitnicami

Danes že 2. ustvarjalna delavnica

KOČEVJE - Danes se je ob 10. uri v prostorih Pokrajinskega muzeja Kočevje začela že 2. ustvarjalna delavnica, ki poteka ob gostujoči razstavi Zgodovinskega arhiva Ptuj z naslovom Dekleta in šola. Medtem ko so delavnice, ki jih organizirajo v času zimskih počitnic za kočevski muzej, že tradicionalne, pa je letos prvič, da so organizirali ustvarjalne delavnice tudi v času letnih šolskih počitnic.

V času zimskih počitnic se v muzeju zvrstijo številne delavnice, katerih namen je, da otroci aktivno preživijo počitnice, se družijo z vrstniki in hkrati urijo svoje ročne spretnosti. Delavnice potekajo v ustvarjalnem in sproščnem vzdušju, ki ga ustvarjajo kustosinja pedagoginja in zunanji sodelavci muzeja ob izvajanju v naprej določenega in dobro pripravljenega programa dejavnosti. Pri tem imajo namreč delavci muzeja že precej izkušenj, saj si jih nabirajo že od leta 1993, odkar so začeli aktivneje sodelovati s kočevskimi šolami in vrtci. Na današnji delavnici bodo udeleženci izdelovali slike na bobrovcu. Cena delavnice znaša 500 tolarjev, lastniki muzejskih abonentskih izkaznic pa imajo 50 odst. popusta. Tudi v bodoče bo število udeležencev posamezne delavnice omejeno, zato se je potrebno predhodno prijaviti.

M. L. S.

EKOLOŠKI OTOKI - Ekoloških otokov, kakršen je ob stavbi Komunale v Tesarski ulici (na posnetku), bo letos v Kočevju in večjih naseljih 40, do konca prihodnjega leta pa dvakrat toliko. (Foto: M. L. S.)

Nepojasnjena preteklost sv. Florijana

Zadnja odkritja kažejo, da je cerkev precej starejša

LOŠKI POTOK - Pred nekaj leti je bil del Retijske doline kot naravna dediščina proglašen za zaščiteno območje in cerkev sv. Florijana v bližini vasi za kulturni spomenik. Zadnje čase cerkev buri duhove. Trije altarji in umetniška dela nakazujejo, da je bila cerkev nekoč verjetno velikega pomena. Pred tremi leti je župnija Loški Potok pod vodstvom spomeniškega varstva, z denarjem ministrstva za kulturo, občine in s prispevki občanov, začela z obnovitvenimi deli. Opravili so že nekaj

zunanjih del, spomeniško varstvo pa je zahtevalo tudi ureditev notranjosti, za kar pa je zmanjkalo denarja.

Letos je pristojno ministrstvo odobrilo 4 milijone tolarjev in že spomladi so začeli z notranjimi deli, za organizacijo pa skrbi potoški župnik Franc Vidmar. "Nujno je bilo poglobiti notranjost, položiti izolacijo in narediti večplastni tlak. Pri tem so izvajalci naleteli na stare temelje in na nekaj ostankov človeških kosti. Po mnenju strokovnjakov gre za temelje stare gotične cerkve, ki naj bi bila zidana v 14. ali 15. stoletju, medtem ko je do sedaj veljalo, da je bila cerkev zgrajena sredi 18. stoletja," pripoveduje Franc Vidmar. Grobi tlak so že naredili, obnovo treh altarjev pa bo financiralo ministrstvo za kulturo. Pričakujejo, da bo cerkev, razen fasade, letos obnovljena.

V večini zapisov o potoških cerkvah je zapisano, da je najstarejša sv. Barbara, ki stoji na Taboru. Legenda pa govori, da so cerkev sv. Florijana zgradili že prej, ko so ljudje približno v 12. stoletju naselili potoške predele. Običajno je v vsakem ljudskem izročilu tudi kanček resnice in morda bodo prav ti stari temelji razkrili skrivnost tako preteklosti cerkve sv. Florijana kot tudi legende.

A. KOŠMERL

Taborsko cerkev bodo preplekali

LOŠKI POTOK - Farna cerkev sv. Lenarta na Taboru je bila pred nekaj leti prenovljena, toda ravno v tistem času so v vzhodju hriba Tabor gradili cesto. Močna miniranja, ki so spremljala gradnjo, so na ometu cerkve naredila vidne razpoke, zato so se farani odločili, da jo bodo preplekali. V župnišču pa nameravajo zgraditi tudi dvorano, ki naj bi služila raznim srečanjem za potrebe župnije, vendar bo le-ta morala še počakati, ker ima trenutno prednost obnova podružnice cerkve sv. Florijana.

M. L. S.

Pridobitev za kmete in potrošnike

Poleg stalnih ponudnikov pridelkov ima ekološka stojnica v Kočevju tudi že stalne stranke - Potujoča stojnica je njihova tiha želja in dolgoročni cilj

KOČEVJE - Ekološka stojnica, ki deluje v drevnici Pinus v Kočevju vsak petek med 9. in 17. uro že vse od konca maja, je letos v Kočevju novost. Čeprav ne več povsem novost, saj deluje ekološka tržnica v Ljubljani že dve leti in v Mariboru eno, pa je ekološka stojnica v Kočevju, ki omogoča ekološkim kmetom s celotnega območja zahodne Dolenjske od Turjaka do Kolpe organizirano prodajo njihovih pridelkov, še vedno redkost v državi.

"Namen stojnice je predvsem v promociji ekološke pridelave in ekoloških pridelovalcev," pravi vodja projekta "Ekološka stojnica" Mateja Grabrovec. Projekt je nastal po zamisli dveh kočevskih ekoloških kmetov, uresničili pa so ga še v istem mesecu, kot se jima je ideja porodila. Zato se sedaj, kot pravi Grabrovec, srečujejo s težavo, da imajo stojnico na pol prazno. "Zanjo bi morali vedeti že februarja in ne maja, ko je bilo že vse posejano in posajeno," pravi in dodaja, da bodo za prihodnje leto naredili načrt, ki bo med drugim vseboval tudi predlog kolobarjenja po njivah med kmeti. Na ta način, za katerega bo potrebno tesnejše sodelovanje med kmeti, bodo zagotovili stalno ponudbo sveže zelenjave in sadja skozi vso sezono. Slednje je namreč pomembno, saj si je stojnica, ki ima 10 stalnih

ponudnikov pridelkov, pridobila tudi že nekaj stalnih strank.

Na stojnici, ki je za ekološke kmete ena izmed možnosti prodaje njihovih pridelkov, za potrošni-

ke pa priložnost za nakup zdrave hrane, nudijo kupcem informacije o tem, kje lahko dobijo pridelke in izdelke ekološkega načina kmetovanja, hkrati pa dajejo tudi kmetom vse potrebne informacije o možnostih preusmeritve v ekološko kmetovanje. Zaradi osnovnega namena stojnice, ki ni v prodaji, marveč predvsem v popularizaciji ekološke pridelave in zdrave prehrane ter nudenju informacij tako kupcem kot kmetom, ki jih zanima ekološko kmetovanje, se s stojnico pojavljajo tudi na različnih prireditvah. Tako bo promocijskega in prodajnega značaja stojnica, s katero bodo sodelovali na prireditvi "Tamburanje va Koste" in ribniškem sejmu, zgolj promocijska pa bo stojnica, s katero se bodo v dneh med obema prireditvama predstavili na mednarodnem kmetijskem sejmu v Gornji Radgoni. "Naša tiha želja in dolgoročni cilj je, da bi postavili potujočo ekološko stojnico, ki bi kupcem še bolj približala ekološke pridelke, prinesla pa bi tudi eno novo delovno mesto," pravi še Grabrovec.

M. L. S.

Mateja Grabrovec

Drobne iz Kočevja

POPUSTNIK - Za študente velja, da vsak talar dvakrat obrne, predno ga porabi. Ne preseneča torej, da so si člani kočevskega študentskega kluba ali na kratko Klukševci omislili Popustnik. Pripravili so ga člani skupine za uvajanje novih članov in velja za član kluba. Od lanskega oktobra, ko so začeli uresničevati svojo zamisel o zagotovitvi možnosti članom kluba za ugodnejši nakup blaga in plačilo storitev pri kočevskih obrtnikih in podjetnikih, so uspeli zagotoviti popust za Klukševce že v preko 30 prodajalnah, delavnicah in lokalih v Kočevju. Za študente, ki so uspeli "za svojo stvar" pridobiti domače podjetnike in obrtnike, to je veliko, vendar pa je ob podatku, da je v kočevski občini približno desetkrat več gospodarskih družb in najmanj prav toliko obrtnikov, to malo za kočevske podjetnike in obrtnike!

ZGLEDNO DELO - Delavci Pokrajinskega muzeja Kočevje ne čakajo križem rok, da bodo obiskovalci prišli v muzej. Aktivno delajo na privabljanju obiskovalcev, a pri tem niso agresivni, marveč povsem nasprotno. So zelo potrpežljivi. V želji, da bi vzgojili bodoče redne obiskovalce muzejskih prireditev, so že pred leti začeli intenzivneje sodelovati s šolami in vrtci iz Kočevja in okolice. V muzeju torej nedvomno vedo, kaj delajo in kako je treba delati! Marsikomu v Kočevju ne bi škodilo, če bi se zgledeval pri njih!

Ribniški zobotrebc

PREVLADA KOČEVARJEV - Razstava Pogled na kiparstvo v času prehoda iz osemdesetih v devetdeseta leta, ki jo je postavila Polona Lovšin kot izbor del iz ribniške likovne zbirke, je nekaj posebnega. Ker nisem strokovno podkovana v umetnosti, si bom dovolila razstavo komentirati s citiranjem Prešernovega verza: "Le čevlje sodi naj Kopitar"... Povsem drugače pa je, kar zadeva moj komentar glede same otvoritve razstave. Dobro namreč vem, da gospa Lea Oražem, mag. Janez Černač in dr. Mihael Petrovič niso Ribničani. Mirne duše zato lahko rečem, da bi brez omenjenih treh občanov kočevske občine in njihovih zakonskih partnerjev otvoritev izvenela kot pogled vsega le nekaj parov oči, zazrtih v avtorice razstave. Če k temu pristojemo, da sta bili med udeleženci otvoritve še dve občanki Kočevja, lahko rečem, da bi bila brez omenjenih ljubiteljev umetnosti iz Kočevja otvoritev razstave sila žalostna, saj so bili med udeleženci otvoritve Ribničani v veliki manjšini - če seveda soproj mag. Černača in dr. Petroviča, ki sta doma z ribniškega konca, Ribničani ne štejejo še vedno za svoji!

Folklor v Poljanski dolini

PREDGRAD - V Poljanski dolini, to je območje med Predgradom in Starim trgom ob Kolpi, so od nekdaj prepevali in plesali značilno belokranjsko kolo. V številnih vaseh so tudi danes zelo dejavni pevski zbori, tamburaši in folklorne skupine. Značilne narodne noše v črno-beli barvi so posebnost Poljanske doline v občinah Kočevje in Črnomelj. Člani mlajše folklorne skupine iz Predgrada nastopajo na prireditvah po drugih krajih, najbolj pa so priljubljeni v domačem okolju. Na mednarodnem festivalu folklornih skupin v Beltincih so poželi aplavze tako občinstva kot strokovnjakov. Predstavili so se z izvirnim plesom spletom plesov Staro predgrajsko obredje, s katerim so se že leta 1908 takratni člani skupine predstavili cesarju Jožefu. Splet je še danes isti, nič ni dodano ali odvzeto, nove noše zašite po prvotnem kroju tudi vzdržujejo po starem. Ples skupine so stari več kot 200 let in take ohranjajo še danes.

Skupina je med redkimi v Sloveniji, ki goji staro ljudsko plesno izročilo.

M. G.

Travničani so praznovali

LOŠKI POTOK - 31. julij je dan, ko se vaščani Travnika spominjajo tragičnih dogodkov, ko je pogorela njihova vas v času znane roške ofenzive 1942. leta. Pogorelo je 200 hiš in gospodarskih poslopj, na Sodolu, v bližini vasi, pa je padlo 18 talcev, večina prebivalcev Travnika. Že nekaj let na omenjeni dan pripravljajo malonogometni turnir. Tokrat se ga je udeležilo šest ekip. Prva je bila ekipa Vodnar (Kapec), druga Dnevni bar Božena Kordiš in tretja Gorniki. Zvečer so pri Malnih podelili priznanja, nadalejevali pa s kresovanjem in tovariškim srečanjem.

Brez vode ni nobenega življenja

Občina Trebnje pomaga krajanom Rihpovca pri izgradnji vodovoda - Manjka še okrog 4500 m omrežja - Komunalni Trebnje certifikat kakovosti ISO 9001 za celotno poslovanje

TREBNJE - Trebanjska občina skuša zagotoviti vsem prebivalcem ustrezno kakovost oskrbe s pitno vodo, to pa pomeni, da mora biti voda neoporečna, (iz)virji pa morajo biti tudi dovolj izdatni, da so praviloma velike naložbe v izgradnjo vodovodov upravičene. Brez sodelovanja krajanov pa si je težko predstavljati, da bi na podeželju prišli do toliko željenih količin zdrave pitne vode.

S takimi vprašanji so se srečevali tudi v krajevni skupnosti Dolenja Nemška vas in gradbenem odboru vodovoda za naselje Rihpovec. Ko so ugotovili, da pred zaključkom izgradnje primarnega cevovoda in

vodnega zbiralnika na Rihpovcu nikakor ne bodo zmogli zbrati dovolj denarja za okrog 4500 metrov sekundarnega omrežja oz. za 70 priključkov, saj bi moral vsak uporabnik prispevati 3.574 mark, so zaprosili občino za oprostitev plačila priključne takse in komunalnega prispevka ter za kritje stroškov za nabavo materiala. Stroški predvidenega potrebnega materiala znašajo preko 10 milijonov tolarjev, teh denarcev pa ni moč izbrskati iz občinske malhe. Zato je oddelek za okolje in prostor predlagal odboru za prostor, komunalno in prometno infrastrukturo, naj bi izgradnjo kanalizacije Dolenja Nemška vas zamaknili v prihodnje leto in bi lahko preračunali okrog 3 milijone tolarjev s te postavke, razliko pa delno reševali v proračunu prihodnje leto. Občinski svetniki so s tem soglašali. Sklenili so še, da naj bi bodoče uporabnike, ki se bodo priključili na vodovod Grm - Rihpovec, oprostili plačila komunalnega prispevka in priključne takse v višini dokazanih vlaganj posameznega investitorja.

Predsednik sveta KS Dolenja Nemška vas Marjan Uhan je v torek povedal, da je doslej KS primaknila k 65 milijonov tolarjev

vredni naložbi v primarni cevovod in 100 m3 rezervoar okrog 8 milijonov tolarjev, krajani pa že zbirajo denar za sekundarni vod. Vsak uporabnik naj bi prispeval okrog 120.000 tolarjev in 50 delovnih ur pri izvedbi zemeljskih del. Direktor trebanjske Komune Pavel Jarc, ki je ravno v ponedeljek dobil v roke od ljubljanske podružnice londonskega BVQI certifikat kakovosti ISO 9001 za celotno poslovanje Komune, kar je temu podjetju uspelo med prvimi v svoji dejavnosti v Sloveniji, pa je poudaril, da ta voda za Rihpovec ne bi smela biti nič cenejša, kot jo plačujejo v Žužemberku. Tam je voda po 380 tolarjev za gospodinjstva, Trebanjci pa jo še vedno plačujejo trikrat ceneje, ali natančneje po 130 tolarjev, ker trebanjski občinski svet (ne le po mnenju Jarca) s prenizko ceno vode in z drugimi cenami, zavestno vodi Komunalo v vse večjo izgubo.

P. P.

Slikarska razstava Vlakna raja

SEVNICA - Drevi, 9. avgusta, ob 20.30 vabi Galerija Ana na slikarsko razstavo Božidarja Zavška - Dareteta iz Zalca v prostorih Lekosa na Glavnem trgu v Sevnici.

Monokomedija Alenke Vidrih

SEVNICA - Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, območna izpostava Sevnica, vabi v okviru Sevnškega grajskega poletja na monokomedijo Alenke Vidrih - Mimi je pozitivka, ki bo v petek, 10. avgusta, ob 20. uri v atriju sevnškega gradu. Predstava ne bo le prijeten gledališki, marveč tudi glasbeni dogodek, kajti Vidrihova je tudi dobra pevka in bo celotno predstavo popestrila z glasbo v živo na klavirju.

Zakaj ne bi bili Sevnčani prvi?

V 30 slovenskih občinah, tudi v Posavju, naj bi potekal nacionalni in mednarodni projekt EU "Vsaka hiša - sončna hiša" - Nepovratna sredstva tudi za šole in vrtce v Sloveniji

SEVNICA - "Zakaj ne bi bili Sevnčani enkrat prvi? Taka stvar je v duhu sodobnega časa," sta svetnika Tine Zupančič in Jože Kunšek (SLS+SKD) zagovarjala projekt Vsaka hiša - sončna hiša, ki ga je ljubljansko podjetje Gea-Sol sooblikovalo z Turbointitutom, ministrstvu za okolje, za gospodarstvo, za šolstvo, za delo in za zdravje ter GEF - Svetovnim skladom za okolje. Slovenski projekt naj bi služil kot vodilo nadaljnjemu projektu EU, ki bo potekal v Nemčiji, Avstriji, Franciji, Španiji, Portugalski in Sloveniji.

Po besedah direktorja Gea-Sola mag. Ervina Pfeiferja in inž. Aljose Pajka, zadolženega za raziskave in razvoj pri Gea-Solu, bo projekt s skoraj milijonom ameriških zelenice podprl GEF, v enakem znesku pa Ministrstvo za okolje in prostor. Subvencija je namenjena končnim uporabnikom v gospodinjstvih, ki bodo pristopila k projektu. Vsaki občini, ki bo sodelovala pri projektu, bodo dodelili milijon tolarjev nepovratnih sredstev za vgradnjo solarnega sistema na osnovni šoli ali vrtcu, za katerega se bo odločila občina. V sevnški, krški in brežiški občini naj bi tako vključili po 66 gospodinjstev in ta projekt ter po eno šolo ali vrtce, za to pa bi morala občina primakniti 4,3 milijona tolarjev. Gospodinjstva bi stal energetski pregled z načrtom in vgradnjo solarnega sistema okrog 230 tisočakov. "Obstajajo

primeri, ko se je po energetskem pregledu zmanjšala poraba energije tudi za 80 odstotkov. Predvidevamo, da se bodo stroški porabe energije v gospodinjstvih zmanjšali v povprečju za najmanj 30, v družbenih objektih pa za 50 odstotkov," je napovedal Pajk in da bi se prihranek samo za ogrevanje sanitarne vode lahko znižal celo za 60 do 80 tisočakov, če si jo v gospodinjstvu ogrevajo z električnim bojlerjem. Solarni strešnik, s katerim zamenjujejo klasične, sončne kolektorje, pomeni le petino cene le-teh, konstrukcija kritine omogoča ogrevanje vode s pridobivanjem

• Sevnški svetniki so sklenili, da bodo pridobili pisno zagotovitev sklada oz. države o subvencioniranju projekta, v občini pa bodo preverili, kakšno je zanimanje med morebitnimi uporabniki. Prihodnje poletje naj bi projekt že zaživel v praksi. Na seznamu predvidenih občin za ta projekt so tudi Novo mesto, Žužemberk, Kočevje, Kostel, Osilnica, Trebnje in Ivančna Gorica. Skrb za okolje in varčevanje z energijo naj bi bila temeljna razloga za pristop.

jem sončne energije tudi za delno talno in toplozračno ogrevanje, pozneje pa tudi ponuja možnost ohlajanja prostorov in proizvodnje lastne električne energije. Z 2054 sončnih ur na leto v Sloveniji se taka naložba gospodinjstvu povrne prej kot v dveh letih, je poudaril Pfeifer.

Zupan Kristijan Janc in svetnik

Matjaž Traven (N.Si) sta bila tokrat načelno na isti valovni dolžini: malce nezaupljiva do projekta zaradi slabih izkušenj iz preteklosti, ko je država prevzela nek projekt, pozneje pa finančno breme prevzela na pleča lokalne skupnosti. Podžupan Andrej Štriclec je dejal, da če bi bili tako radodarni ob gradnji sevnškega plinovoda, bi bil danes plin že v Boštanju in morda celo v Krmelju. Svetnik Bojan Rugelj (SDS) je podvomil predvsem v tehnične podatke tega projekta.

P. P.

Krvodajalska akcija

SEVNICA - Rdeči križ Slovenije vabi vse, ki bi želeli darovati kri, da se udeležijo krvodajalske akcije, ki bo v petek, 17. avgusta, v Sevnici.

Oskrba Krmeljčanov z neoporečno pitno vodo

KRMELJ - Krajevna skupnost Krmelj je ob sodelovanju s strokovnimi službami Občine Sevnica uspešno zaključila projekt izgradnje prve faze vodovoda za širše območje Krmelja. Tako je krajanom zagotovljena oskrba z neoporečno pitno vodo in uspešno zaključena prva faza ene večjih naložb občinskega proračuna v letošnjem letu. Projekt bodo nadaljevali z izgradnjo sekundarnega omrežja. Dogovorjeni so tudi pogoji za podpis pogodbe o upravljanju vodovodnega sistema med KS Krmelj in sevnško Komunalo.

Predstavitel na POP TV

SEVNICA - Snemalci in novinarji POP TV in A kanala so v Sevnici posneli kratko predstavitev mesta z gradom, starim mestnim jedrom in novim delom. Oddaja bo širši javnosti predstavila znamenitosti Sevnice. Občina je kljub velikosti in razviti industrijski dejavnosti še vedno premo- prepoznava.

Frelih dvakrat prvak na radgonskem sejmu

GORNJA RADGONA - 298 slovenskih vinarjev je na 39. mednarodni kmetijsko-živilski sejem v Gornji Radgoni v oceno poslalo 763 vzorcev vin. Med 16 prvaki je tudi priznani šentrupeški vinogradnik Jože Frelih, in sicer za najboljši cviček, z oceno 16,4 je prejel še bronasto medaljo in za najboljšo modro frankinjo (letnik 1997) z 18,4 zlato kolajno.

Ocenjevalna komisija, sestavljena iz vrhunskih slovenskih ocenjevalcev vin, je sklenila svoje petdnevno delo. Kot je ob koncu dela poudaril njen predsednik, mag. Anton Vodovnik, enolog iz Kmetijsko-gozdarskega zavoda v Mariboru, so ocenjevalci navdušeni nad kakovostjo vinskih vzorcev, katerih glavino je predstavljala pridelek letnika 2000. Ocenjevanje v okviru kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni, ki mu mnogi rečejo kar olimpiada slovenskih vin, je potrdilo vse dosedanje strokovne ugotovitve in utrdilo prepričanje o tem, da so slovenski vinarji v vseh 14 vinorodnih okoliših osvojili znanje, ki ob ustrezni tehnologiji omogoča šolanje tudi najzahtevnejših vin. Kot je značilno, je ob ponudbi zadnjega vinskega letnika blestela tudi ponudba predikatnih vin starejših letnikov, saj takšna vina zahtevajo več časa za oblikovanje svojega telesa, natančneje svoje vinske osebnosti, ki pravo podobo razkrije šele v drugem ali tretjem letu, posamezne sorte pa še kasneje.

P. P.

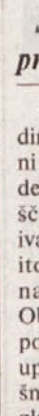
ŠTUDENTSKI FESTIVAL V LUTROVSKI KLETI - Občina Sevnica je tudi eden od pokroviteljev Festivala Brežice, v okviru katerega je preteklo soboto v Lutrovski kleti gostoval študentski festival. Slovenskega študenta petja v Amsterdamu Egona Bajta in čembalista Janka Kastelica (na posnetku) je, žal, maloštevilno občinstvo nagradilo s toplim aplavzom za njun pester program baročnih ljubezenskih skladb številnih avtorjev. Na sevnškem gradu bosta še dva večera stare glasbe, in sicer 11. in 18. avgusta. Direktor Festivala Brežice Klemen Ramovš je v soboto povabil k poslušanju koncerta skupine iz Krakova in čez dva tedna skupine iz Bolzana. (Foto: P. P.)

Zaščita interesov prebivalstva

Soglasje za enotno dovoljenje za pripravljala dela pri izgradnji HE Boštanj

SEVNICA - Ustanovitev Holdinga Elektrogospodarstva pomeni pomemben premik k pričetku del za izgradnjo HE Boštanj. Zaščita interesov lokalnega prebivalstva in preglednost ter celovitost realizacije projekta pa je naslednja pomembna naloga Občine Sevnica. Občina je bila, po besedah direktorja občinske uprave, dr. vet. med. Zvoneta Košmerla, zaprosena za izdajo soglasja k izdaji enotnega dovoljenja za pripravljala dela pri izgradnji HE Boštanj. Občina bo poleg ugotovitve o usklajenosti del s prostorsko dokumentacijo zahtevala tudi spoštovanje odloka o

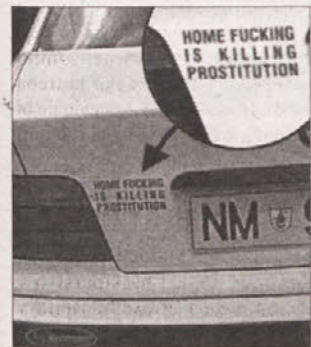
lokacijskem načrtu HE Boštanj, zakon o pogojih koncesije za izkoriščanje vodnega energetskega potenciala na območju spodnje Save, koncesijske pogodbe in dokumentov, ki bodo izdani na osnovi te pogodbe. O pogojih za izdajo soglasja bo predvidoma razpravljali tudi občinski svet. O kompleksni problematiki pridobivanja dokumentacije in izdajanja različnih soglasij se je župan Kristijan Janc s sodelavci pogovarjal tudi s predstavniki krajevnih skupnosti Boštanj in Sevnica, pogajalsko skupino in državnim sekretarjem za energetiko dr. Robertom Golobom.

ali ne bi zabojujnikov oz. posod za odpadke Komunala praznila pogosteje vsaj poleti, ko je še večji smrad in nevarnost nalezljivih bolezni. (Foto: P. P.)

ZA "ODSTREL" - Svetnik DeSUS-a Janez A. Kovačič se je na zadnji seji občinskega sveta zgražal nad člankom kolegice Zdenke Lindič - Dragaš, objavljenem v Delu z naslovom "Kljub odličnosti izguba", čes da je nemogoče dobiti certifikat ISO 9001, kot ga je Komunala, če pridelajo 23 milijonov tolarjev izgube. Kovačič je še nekaj zagodrnjal, da bi bilo treba o izgubi Komune, predvsem o njeni preobširni organizacijski shemi nekaj reči. Z vsemi čebeljimi žabami namazan Janez je nakazal, da bi bil kakšen iz ožjega vodstva Komune že gotov ni, ki si že zasluži plačo, kakršno pač ima... J.A.K. pa je verjetno nehoti pozabil na rek, kaj je bilo prej, kura ali jajce in da je bil odločen nasprotnik večjega povišanja cen komunalnih storitev, razen za čistilne naprave, kjer naj bi njegovo načelnost odplačili že povsem drugi interesi...

HOME FUCKING IS KILLING PROSTITUTION - Tale napis smo zasledili na osebem avtomobilu z registrsko tablico s trebanjskim grbom. Bajce je lastnika beemveja iskati med trebanjskimi politiki in se že opra-

vičujemo, ker se nismo že poprej vsaj dvakrat opravičili vsem, ki ne soglašajo s tem, da seks v domači postelji ubija prostitucijo. Je to dokaz, da je vse manj pohotnežev med politiki?

Sevnški paberki

POSILANČEVI NAJLJUBŠI ČEVELJCI - Poslanec Branko Kelemina (SDS) se je le teška odločil, da je zaplesal na gasilski veselici na Blanci. Sramežljivosti Branetu prijatelji že ne pripisujejo, saj se že kar po domače vrti v državnem zboru. Verjeli ali ne, Kelemina se je močno obotavljal, da bi zaplesal celo na prigovarjanje svoje šarmantne soproge Meri, ker mu je bilo škoda, da bi na asfaltne plesišče uničil najbolj udobne čevlje, s katerimi najraje "pleše" tudi po Ljubljani. Branko Kelemina pač ni Imelda Marcos...

KORISTI IN ŽRTVE - Občinski svetnik Franc Povše (ZLSD) je ob razpravi o bodoči sevnški čistilni napravi, ki naj bi jo zgradili v bližini Loga, menil, da bi morali prisluhniti tudi Ložanom. Tiste, ki govorijo o zanemarljivih vplivih na okolje, je Povše spomnil na primer Novakovič. Ta je delal čistilno napravo v Novem mestu, za garancijo, da bo dobro delala, pa je Novakovič zgradil svojo stanovanjsko hišo 100 metrov nižje, ob Krki. Danes ta gospod zamaš isče kupca za svojo hišo...

SMETI IN PODGANE V NHM - Poklicali so nas stanovalci blokov Naselja heroja Maroka, čes slikave, kakšna je nesnaga okoli smetnjakov, okoli katerih opazijo celo podgane. Sprašujejo,

ali ne bi zabojujnikov oz. posod za odpadke Komunala praznila pogosteje vsaj poleti, ko je še večji smrad in nevarnost nalezljivih bolezni. (Foto: P. P.)

Oratorijski dnevi tudi v Cerkljah

Duhovno, kulturno in športno dejavnost za otroke je vodil Aleš Ušeničnik - Izlet na Lisco, sladoled, zabava z dvema cisternama vode, veliko delavnico

KRŠKA VAS - V župniji Cerklje ob Krki je tudi letos potekal oratorij, ki se ga je udeležilo 85 otrok. Ob cerkvi v Krški vasi so minuli teden vsak dan od osme do šestnajste ure nad njimi bedeli animatorji, tamkajšnji župnik Tone Gnidovec in voditelj oratorija Aleš Ušeničnik.

Program dela v oratoriju, ki je duhovna, kulturna in športna dejavnost za otroke, je bil tudi tokrat zapisan v knjigi. Vsako leto jo izda- jo selezijanci, letošnja pa nosi naslov Vsakemu košček neba. V njej lahko otroci najdejo zgodbe, ki jih slšijo, zapisane pa so tudi kateheze, igre... Zato so si oratoriji, ki jih je vsako leto več, po mnenju župnika Gnidovca pa jih letos po Sloveniji poteka preko 100, zelo podobni.

V vseh otroci molijo in poslušajo iste zgodbe, a vendar potem, ko se s svojimi animatorji razkropijo v skupince, nastajajo povsem različni plakati. Tudi delavnice, v katerih se vključujejo otroci, so različne, v Cerkljah so lahko med drugimi v modelarski delali lesene

hiše, v usnjarski spominke iz usnja in zapestnice, v gledališki so oblikovali kratko igrice, v glasbeni so peli, v naravoslovni raziskovali naravo... Posebna poslastica pa je udeležence oratorija, ki so bili stari od šest do štirinajst let, čakala vsak dan, preden so se razšli: kepica sladoleda po oratorijski ceni, kar pomeni pol manj kot v slaščičarni. "Tako smo vsak dan spraznili dve banjici," je povedal župnik Gnidovec. V četrtek pa so izpraznili tudi dve cisterni vode, s katero so se najprej na najrazličnejše načine igrali, na koncu pa polivali in škropili.

Zadnje tri dni druženja so otroci preživeli malo drugače. V petek so se odpravili na prelepo sevnško izletniško točko - Lisco, v soboto

so staršem pokazali, kaj so naredili, v nedeljo pa so pomagali sooblikovati mašo.

M. R.

Najprej Obrežje

17 milijard za maloobmejne prehode s Hrvaško

LJUBLJANA - Ob koncu lanskega in v začetku letošnjega leta je bil narejen posnetek stanja na mejnih prehodih s Hrvaško, ki naj bi jih v prihodnjih letih prekatgorizirali ali posodobili. Po lanskim ocenah naj bi celoten obseg nujnih investicij stal Slovenijo najmanj 25 milijard tolarjev, vlada pa je pred dnevi to število, s katero naj bi Slovenija do leta 2004 urenila ustrezno opremljeno evropsko mejo, znižala za osem milijard tolarjev.

Gradnjo prehodov naj bi racionalizirali s tehničnimi variantami postavitve začasnih mejnih prehodov. Ti naj bi v prihodnje nudili zaposlenim normalne delovne pogoje, bili naj bi ekološko sprejemljivi, zgrajeni pa tako, da jih bo kasneje, predvsem ko bo Hrvaška postala članica Unije, mogoče demontirati. Gradnja maloobmejnih prehodov, ki naj bi bili podobni sedanjim meddržavnim prehodom (začasni zaboyniki in nadstreški) bo verjetno stekla v začetku prihodnjega leta.

Med šestimi glavnimi prehodi, imenovani Bipi, je tudi Obrežje in kot vzorčni primer naj bi najprej stekla njegova gradnja. Tu bo tudi osrednja fotostanica kontrola. Gradnja naj bi se pričela jeseni in naj bi bila končana v osemnajstih mesecih. Sredstva za gradnjo maloobmejnih prehodov bodo menda zagotovili v prihodnjem državnem proračunu. Na meji s Hrvaško ostaja še 244 prehodnih mest, po katerih je promet možen, a ta niso ustrezno varovana.

L. M.

Zanimanje za slovenska vina

Predstavitve slovenskih kleti so bile na amerškem sejmu vin dobro obiskane

Prizorišče tradicionalnega Wine Marketa, vrhunske ameriške prireditve v trgovanju z vini, je bil tudi letos San Francisco. Na sejmu, ki ga organizira Gerard Parker, se je letos predstavilo 361 razstavljalcev vin.

Evropo so zastopale poslovne skupnosti vinarjev. Slovenski predstavitveni prostor je organiziral Emil Gaspari oz. njegova Tri-Wines Inc., ki predstavlja vrhunska slovenska vina na amerškem trgu. Dober izbor in razstavljeni prostor sta privabila veliko poslovnih obiskovalcev sejma pri Slovencih.

Enolog in vinar Matjaž Lemut je v računalniško podprtem predavanju dobro predstavil vina Vipavske doline. Prikazal je njeno lego, predstavil klimatske razmere in opisal glavne karakteristike vinogradov in pedološke značilnosti tal. Miha Istenič je predstavil družinske kleti Barbara International slikovito dopolnjeval z video posnetki. Predstavil je paleta njihovih penin in uspehe na različnih svetovnih ocenjevanjih.

Predavanju je sledila degustacija slovenskih vin in penin. Številna vprašanja prisotnih so potrjevala, da je predstavitev uspela in, da so se Slovenci dobro odrezali.

M. BEROVIČ

Tabor v domačem kraju

BREŽICE - Mladinski center Brežice vabi učence višje stopnje na "Tabor v domačem kraju", ki se bo začel 22. avgusta. Prijave zbirajo na sedežu centra na Gubčevi 10a ali na tel. št. 07 49 900 70.

DELO PO SKUPINAH - Ko so otroci slšali zgodbo in jim jo je Aleš Ušeničnik še razložil, so se v skupinah pogovarjali o njej in na plakat narisali kakšen motiv iz nje. (Foto: M. R.)

KVIZ - V četrtek so se otroci ob Krki merili v znanju. Odgovore na nekatera izredno težka vprašanja so jim pomagali iskati animatorji (na sliki sedijo na tleh med obema skupinama otrok), spodbujala pa jih je tudi direktorica Centra za socialno delo Brežice Metka Žigante (stoji desno). (Foto: M. R.)

Pet igrivih dni ob Krki

Animatorji s CSD Brežice so z otroki delali torto, se bojevali, merili v znanju, obiskali vojašnico in pekli

BREŽICE - Prav zabaven je bil minuli teden tudi za okrog 30 otrok, ki so dopoldneve preživljali v družbi animatorjev Centra za socialno delo Brežice.

Za sladki uvod so si otroci prvi dan privoščili torto. Še prej pa so jo morali tudi narediti: biskvit so napolnili s smetano in sadjem. Da pa ne bi samo jedli, so se tudi igrali z žogo. V torek je bil "Indijski dan." Ob Krki so potekali srđiti boji med dvema skupinama zamaskirancev. Naslednji dan so obiskali prave vojske v vojašnici Cerklje ob Krki. Tam so skoraj tri ure spoznavali vojaško življenje, smeli pa so se tudi v letalo in tank. Slednjim so se tudi zapeljali. V četrtek so jim animatorji Andreja, Saša, Zlata, Maja in Blaž pripravili kviz. Na levem bregu Krke so se otroci preizkušali v vprašanjih, na kakršna odgovarjajo tudi nastopajoči v Malih sivih celicah. Zadnji dan pa so se ob spremstvu policistov s kolesi odpeljali v Klunove toplice. Tam so s piknikom, na katerem so pekli hrenovke in koruzo, zaključili svoje druženje.

Direktorica Centra za socialno delo Brežice Metka Žigante je po-

vedala, da so aktivne počitnice organizirali sredi počitnic, ker "takrat otroci več ne vedo, kaj bi s seboj" in dodala: "Prve počitniške dni jim je še zanimivo ležati doma in gledati televizijo, potem pa jim postane dolgčas."

M. R.

Mladinski center vabi

BREŽICE - Mladinski center Brežice v teh poletnih dneh vabi na zanimive prireditve. Pretekli teden je organiziral začetni in nadaljevalni tečaj fotografiranja, povabil na koncert afro francoske etno skupine Pososhok iz Francije ter na predstavo Teaterfraja. Jutri, v petek, 10. avgusta, vabi ob 21.30 v center na koncert Indoeuropean Music Ensemble, mednarodne skupine glasbenikov, ki v indoevropskem glasbenem jeziku združuje zahodno evropsko in vzhodno indijsko glasbeno dediščino. Predstavili bodo svoj prvenec Gandharva.

OBNOVLJENA KAPELICA - Cerkljanski župnik Tone Gnidovec je v nedeljo blagoslovil kapelico v Borštu, katere notranjost in zunanost so vaščani z lastnimi sredstvi obnovili v zadnjem letu. V ta namen so se zbrali v vaški odbor, ki ga je vodil Silvester Lopatič. Tamkajšnji župnik je povedal, da je v kapelici ob kipu Marije Brezmadežne vsako leto velikonočni blagoslov jedi, pod lipo ob njej pa so se vsičas srečevali ljudje ter peli narodne in cerkvene pesmi. Za to duhovno središče vasi, ki je bilo zgrajeno leta 1912, lepo skrbijo vaščani, saj kapelico čistijo in krastjo. Povedal je še, da spada v cerkljansko župnijo enajst vasi, prav vsaka pa ima obnovljeno kapelico. (Foto: M. R.)

Krške novice

HITROST - Če kolesar preizkuša vse svoje moči na cesti, kako hitro sme voziti? Veljajo zanj enaka pravila kot za motorna vozila: v naselju 50 kilometrov na uro, zunaj naselja pa 90 (če zmore)? Pred rumeno tablo s črno obrobo, ki označuje npr. Veliko Mraševo, ti športniki namreč ne pritisnejo preveč radi na zavoro. Morda pa bi, če ne bi morali voziti tik za avtom, v katerem je trener stopalko za plin naravnal na dobrih 70 kilometrov na uro.

PAST - Hitra cesta, ki pelje od odcepa za Krško do Brežic, je vedno polna vozil. Ob desni strani pa je tudi polna raznih grmičkov. Tu se za hitre voznike pogosto skriva past. Za zelenjem namreč prav rad stoji policijski avto, ki ga vozniki iz krške smeri nikakor ne morejo videti. Ko pa s svojimi krepko čez 100 kilometri na uro pripeljejo mimo, ga lahko uzrejo v vzvratnem ogledalu. Takrat vedo, da bo treba na bencinski črpalnik ustaviti. Pa ne bodo polnili rezervoarja, temveč praznili denarnico.

ROB - Če pa vam goriva vendarle zmanjka in se po hitri cesti peljete iz breziške smeri, le pritisnite na zavoro, ko boste zavijali na bencinski servis pred odcepom za Krško! Voznike - in to ne le hitre - lahko namreč presenetí rob, ki kar pregrebo ločuje cesto od servisa.

Novo v Brežicah

VOJAŠKA POMOČ - Člani Društva zaveznikov mehkega pristanka iz Krškega (DZMP) so tudi letos povabili otroke na zabaven teden ob reki Krki. Še lani so morali prostovoljci in njihovi varovanci sami pripravljati vse tri obroke, letos nič več. Okusna kosila za mlade želodčke so jim namreč skuhali v bližnji vojašnici, hrano pa so jim tudi pripeljali. Tako je imela mladina več časa za ustvarjanje in zabavo, kar bodo nekoč gotovo znali ceniti. Cerkljanski vojaki pač znajo.

KONKURENCA - Kako prijetno je te vroče dni posedeti v hladni senci! In če je zraven še voda! Res fino, so si rekli člani DZMP iz Krškega in si svoje velike šotore postavili na desni strani ceste, ki pelje od Cerklj ob Krki proti Dolenji Pirošici. Le malo nižje, levo od omenjene ceste, pa so imeli konkurenco. Manjši šotor, en šam avto. Ampak za čudovite trenutke sta menda dovolj že dva.

PIVO - Kaj najbolj prija v hladni senci? Nekaj hladnega z mehurčki? Če je lahko tudi z nekaj odstotki alkohola, v Cerkljah ob Krki ne bo težav. Če pa ste za kaj bolj brezalkoholnega in nekaj, kar ni brezalkoholno pivo, lahko nastanejo težave. V dveh hladilnikih v trgovini imajo le goro te pijače iz hmelja in dva litrska "soka": vodo in juice. Nič priročnega in z mehurčki. Očitno so Cerkljani tako zapriseženi brezalkoholnim napitkom, da pridne trgovke ne uspejo dovolj hitro napolniti hladilnikov.

Kdo vas pa prosi, da vlagate?

BIZELJSKO - Družina Klakočar ima bizeljski grad v najemu že trideset let in v teh letih je bilo treba marsikaj popraviti, da je petčlanska družina v njem lahko živela. Grad so seveda smeli izboljševati in popravljati s svojim denarjem, potem pa so nastopile težave z občino. Klakočarjevi se namreč niso strinjali z najemnino: "Saj v grad vendar vlagamo svoj denar," se je na sodišču pred časom hudovala Šarlota, ki je občanarjem in sodnici tudi pokazala račune. "Kdo vas pa prosi?" se je začudila sodnica na breziškem sodišču. Naj torej grad raje propade? Šarlota pravi, da si ne želi, da bi o "njenem" gradu kdo govoril tako kot o gradu na Podčetrtku: da je lepši od daleč kot od blizu. Zli duhovi namreč menda zelo neradi odpustčajo, ljudje pa se z njimi neradi srečujejo.

Gasilska prireditve

KAPELE - Gasilsko društvo Kapele vabi v soboto, 11. avgusta, ob 19. uri na tradicionalno prireditev z ansamblom Zasavci.

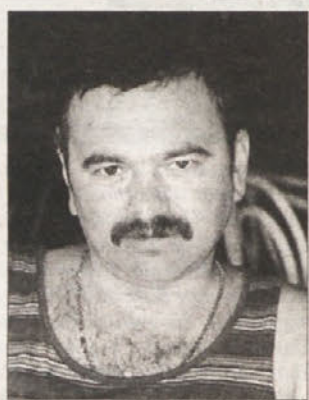
Kdo dela najboljše salame?

Letošnji državni prvak Janez Tršinar razkriva svoje skrivnosti: natančnost in potrpežljivost!

GORNJA PREKOPA - Z izdelovanjem salam se Janez Tršinar ukvarja že dobrih petnajst let. Na lokalnih tekmovanjih je v minule desetletju s svojimi salamami dosegel že veliko dobrih uvrstitev, letos pa je na salamiado v Sevnico prinesel najboljšo salamo in postal državni prvak. Nad uspehom je še vedno presenečen.

Njegov oče je bil kmečki mesar, ki je sinu prvi znal približati delo v klavnici, kjer je kasneje Janez Tršinar tudi delal. Tam se je srečal s starimi mesarji, ki so poznali skrivnosti dobrih salam. Pa vendar za dobro salamo ni skrivnosti, zatrjuje Tršinar in pojasni, da je ključ do uspeha skrit v potrpežljivem in natančnem delu. "Meso mora biti bolj skrbno očiščeno, speh točno narezan, začimbe so iste, salama mora biti lepo nasoljena in podkajena, ne sme biti priokusa dima, ne sme biti zgrbančena, temveč lepo okrogla z lepo razporejenim mozaikom," pojasnjuje Tršinar, ki na leto naredi približno sto salam. "Velika večina je namenjenih za tekmovanja, nekatere načnem za probo, druge pa razdelim med prijatelje," pove.

Pravi čas za delanje salam je po njegovem mnenju decembra ali januarja, zanj pa potrebuje "kvalitetno vzrejenega prašiča." "Hrana mora biti trda, nobenih pomij, če želim kvalitetno trdo meso," razloži. Nato pa se loti dela: en dan pusti prašiča v kosih, da se meso shladi, nato ga skoščiči, nareže na manjše kose in soli. Po treh dneh meso pre-

Janez Tršinar

meša. Nato nabere trd speh, ki ga seveda reže natančno in pazljivo - na roke! Sledijo začimbe, pa mletje, mešanje, polnjenje. Salama se mora potem še ocediti, zbrisati, osušiti, en dan se dimi, nato pa zori. "Moje salame zorijo pod zemljo v tastovi kamniti kleti blizu Pletetij," pove Tršinar in razloži: "Tam je naravna vlaga, ki je idealna za zorenje, medtem ko beton slabo vpliva na salame."

V finale državne salamiade, na kateri je letos triumfirал prav Prekopčan Tršinar, se uvrsti le 10 odst. najboljše ocenjenih salam na posamezni območni salamiadi. V Sevnici potem komisija zelo skrbno pregleda vzorce, opravijo tudi bakteriološko analizo. 10 odst. salame razobesijo, da si jo lahko obiskovalci ogledajo, preostali del pa ocenjujejo po dveh kriterijih: videz (zunanji videz, barva, videz prereza, tekstura) in okus.

M. RAPUŠ

UŽIVANJE NARAVE IN DRUŽBE - Še minuli teden je bilo ob reki v Cerkljah ob Krki zelo živahno. Letošnjega sedmega tabora Društva zaveznikov mehkega pristanka iz Krškega "Uživanje narave in družbe" se je namreč udeležilo 25 otrok, med katerimi je bilo tudi 13 beguncev. Pod budnim očesom vsaj desetih prostovoljcev - strokovnjakov in študentov - so otroci plavali, delali z glino, iz stiroporja so nastajala letala in hiše, iz slame pa lepljenke... Vsak dan pa so tudi ustvarjali z različnimi tehnikami (na sliki s temperami). Letošnje druženje so člani DZMP pripravili s pomočjo Urada za mladino, krške občine in različnih pokroviteljev. (Foto: M. R.)

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Na novomeški tržnici so branjevke v ponedeljek ponujale: solato endivijo po 200 do 300 tolarjev kilogram, mlad krompir po 100, stročji fižol po 400 do 600, fižol v zrnju po 400 do 550, korenje po 300 do 350, čebulo po 300, česen po 600 do 650, rdečo peso po 200 do 300, zelje po 150, kumare po 100, kumarice za vlaganje po 250 do 300, feferone po 300, paradižnik po 150 do 200, bučke po 200, blitvo po 150, zeleno papriko po 550, rumeno po 200 do 300 in jajčevce po 230 tolarjev. Za šopek peteršilja je bilo potrebno odšteti 50 do 100 tolarjev, za liter borovnic 500 do 700, za kilogram ajdove moke 450, za liter in pol domačega kisa pa 200 tolarjev. Kilogram breskev je stal 200 do 300, hruška 250 do 300, sliv 400 in jabolko 100 do 200 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu v Brežicah je še kar sezona odjokov. Do tri mesece stare so prodajali po ceni od 410 do 480 tolarjev za kilogram ali od 10.000 do 14.000 tolarjev za posamezno žival. Od ponujenih 62 odjokov so jih prodali dve tretjini. Na sejmišču so pripeljali tudi 41 starejših prašičev s težo od 40 do 70 kg, ki so jih po ceni od 360 do 400 tolarjev za kilogram prodali tretjino. Prodajalci so ponujali še 4 stokilogramske prašiče, za katere so zahtevali od 30.000 do 32.000 tolarjev.

kmetijsko svetovanje

Pšenična trda ali smrdljiva snet

Vzrok za pojavljanje je uporaba nerazkuženega semena - Okužba je močnejša v bolj suhih tleh

Bolezen je v sedanjem času redka, vendar še vedno prisotna. Povzroča jo več gliv iz rodu *Tilletia* (*T. caries*, *T. intermedia*, *T. laevis*, *T. triticoidea* ter pri nas najbolj razširjena *T. tritici*), ki imajo vse enak razvojni krog, razlikujejo se le po morfoloških lastnostih. Eden glavnih vzrokov za njeno pojavljanje je uporaba nerazkuženega semena. Prvi znak, da je pšenična snet okužila posevek, se lahko opazi dokaj pozno - na šelen zelenih klasih pšenice, ki so modrikasto zelene barve in manj zbiti kot pri zdravih rastlinah. Med zorenjem so okuženi klasi razprti, tako da se lahko brez težav opazijo zrna. Leta so temnejša in krajša od zdravih. Zrna imajo sicer še ohranjen perikarp, vendar pa gliva nadomesti škrobna zrna s hlamidiosporami, ki so videti kot črn prah. Ko perikarp pod pritiskom poči, se hlamidiospore usujejo ven in takrat lahko zaznamo neprijeten vonj po pokvarjenih ribah. Vzrok je trimetilin, ki je v hlamidiosporah. Značilen smrad je eden glavnih prepoznavnih znakov bolezni, zaradi katerega je tudi dobila tako ime.

Razvojni krog sneti je sledeč: zdravo zrno pšenice se ob mlačvi okuži s hlamidiosporami, katerih izvor je bil okužen klasek. Diploidne hlamidiospore po setvi okuženega semena kalijo in oblikujejo osem spor. Po dve od teh osmih sporidijev kopulirata med seboj in oblikujeta dikariotični micelij, oziroma kalečji sporidij. Na sporidiju nastajajo konidiji, ki se ločijo od micelija in vzkalijo s ključnim mešičkom. Šele dikariotična hifa lahko potem okuži vzniklo pšenično bilko. Hkrati s pšenično bilko potem gliva raste navzgor, tik za rastnim vršičkom. Šele ob klasenju, ko preide rastlina v generativno fazo, prodre micelij glive v klas in zrna. Micelij izčrpa in izpodrine endosperm semen, tako da so vsa preprejena z njim. Ob zorenju razpade v veliko količino hlamidiospor - v vsakem zrnju jih je okoli deset milijonov.

Verjetnost, da bo smrdljiva pšenična snet okužila posevek, je poleg ostalih (razkuževanje semena, prisotnost hlamidiospor glive v tleh) odvisna tudi od ekoloških dejavnikov. Znano je, da je okužba močnejša v bolj suhih tleh. Poleg tega pa hlamidiospore najuspešneje kalijo pri temperaturi okoli 16 do 18°C. Kalitev je mogoča tudi pri nižji temperaturi (do 5°C). To dejansko pomeni, da dejavniki, ki ovirajo čim hitrejši kalitev semen pšenice, povečujejo možnost okužbe. Tako so pri kalitvi pšenice pri nižji temperaturi mlade rastline dalj časa izpostavljene okužbi. Iz tega sledi, da bo možnost okužbe manjša, če sejemo ozimno pšenico zgodaj jeseni in jaro pšenico pozno spomladi.

Ker se nahajajo hlamidiospore na površini pšeničnega zrna - je le onesnaženo, se lahko bolezen uspešno preprečuje že z razkuževanjem. Uporabljajo se fitofarmacevtska sredstva na osnovi mankozeba (*Dithane FLO* rdeči), triadimenola (*Baytan FS* 150), karboksina in tirama (*Vitavax 200FF*), tebekunazola (*Raxil*) in drugih. Razkuževanje skoraj vedno opravi že registrirani proizvajalec semenskega materiala, zato je možnost za razširjanje bolezni pogojena z uporabo semena, katerega izvor in stanje sta neznana.

DOMEN BAJEC, univ. dipl. inž. agr., KGZ Novo mesto

Čebelarji bodo sogovorniki državi

Predstavniki čebelarjskih društev na območju Dolenjske in Bele krajine so se odločili ustanoviti Čebelarstvo zvezo Petra Pavla Glavarja za Dolenjsko in Belo krajino

NOVO MESTO - Zveza naj bi združevala čebelarje obeh regij in strokovno usmerjala njihove skupne interese po zaščiti kranjske čebele - sivke, skrbela pa naj bi tudi za ohranjanje neokrnjene narave z medovitimi rastlinami, poenotila zdravstveno zaščito čebel, si prizadevala za uspešnejše gospodarjenje z njimi in drugo.

V današnjem času je čebelarjenje zahtevno delo, pa je vseeno prepuščeno čebelarjem samim, je brez ustrezne strokovne pomoči in podpore kmetijske dejavnosti, zaradi česar mu grozi postopen propad ali močno nazadovanje. Doslej so se čebelarji na tem območju povezovali v klub, ki ni mogel zastopati interesov čebelarjev in njihovih društev pri upravnih in državnih organih. Ustanovitev zveze pripravlja koordinacijski

odbor, ki predlaga, naj se v zvezo vključijo vsa čebelarstva društva od Grosupljega do Metlike in od Dolenjskih Toplic do Šentjerneja.

Bodoča zveza bo aktivna na področju zaščite kranjske čebele sivke, prizadevala si bo za uveljavitev dolenjskega in roškega medu, za pridobivanje in usposabljanje novih in mladih čebelarjev, za strokovno izobraževanje članstva in podobno. Čebelarji Čebelarstva društva Straža - Dolenjske

Toplice so začeli obnavljati zapuščeni in propadajoči objekt v Podstenicah v Kočevskem Rogu, ki naj bi postal dom vseh čebelarjev v dolenjski in belokranjski regiji ter tudi center za delo bodoče zveze, za seminarje in predavanja, za izobraževanje šolarjev in šolo v naravi, za vzrejo matic ipd. Tak projekt je za eno samo društvo preobširen zalogaj, zato koordinacijski odbor predlaga vsem društvom na omenjenem območju, naj ga podprejo in se aktivno vključijo v delo.

Prepričani smo, da bomo ob čebelarjem kongresu Apimondia, ki bo leta 2003 v Ljubljani, čebelarjem iz vsega sveta lahko pokazali neokrnjeno naravo Kočevskega Roga in v obnovljenem objektu v Podstenicah že tudi sprejeli goste kongresa.

IVAN SOMRAK
Koordinacijski odbor za ustanovitev čebelarstva zveze

Prusova vina zopet med najboljšimi

Belokranjski vinogradniki so se dobro odrezali na radgonskem sejmu

BELA KRAJINA - Na letošnjem ocenjevanju vin v okviru Kmetijsko-živilskega sejma v Gorjani Radgoni, ki mu nekateri pravijo kar slovenska vinska olimpiada, so enologi ocenili 763 vzorcev vin 298 vinarjev iz vse Slovenije. Pri tem so se dobro odrezali tudi vinogradniki iz vinorodnega okoliša Bela krajina, najuspešnejša pa sta bila zopet Anica in Jože Plut s Krmačine pri Metliki.

Prusova vina so osvojila kar šest velikih zlatih medalj, in sicer sovinjon-leđeno vino (19,42 točke), sovinjon-suhi jagodni izbor (19,38), oba letnik 99, kerner-suhi jagodni izbor l. 2000 (19,30), renki rizling-leđeno vino (19,28), rumeni muškatsuhi jagodni izbor (19,20), oba letnik 98, ter laški rizling-leđeno vino l. 97 (19,10), medtem ko je rumeni muškatsuhi naravno posebnost l. 99 (19,10) prejel zlato medaljo. Vinska klet Kmetijske zadruge Metlika je prejela veliko zlato medaljo za kolednik rumeni muškatsuhi jagodni izbor l. 99 (19,18), zlate medalje pa za kolednik laški rizling-jagodni izbor (18,56), dve frankinji (18,16 in 18,14) ter metliško črnino (18,14), vsi letnik 97, ter srebrno za sovinjon l. 99.

Zlato medaljo sta si prislužila še Ivan Simonič s Črešnjec za semiško penino l. 98 (18,54) in družina Malnarič iz Vavpce vasi za laški rizling-leđeno vino l. 99 (18,52). S srebrnimi medaljami so bila nagrajena vina sovinjon-izbor l. 99 in l. 2000 ter renki rizling-pozna trgatav l. 99 Alojza Hoznarja, rumeni muškatsuhi laški rizling-pozna trgatav Silvestra Murglja, sivi pinot-izbor Jožeta Gosence, šardone in renki rizling Ivana Bajuka ter belokranjsko belo-zvrst in beli pinot Stanislava Bajuka. Bronasti medalji pa sta dobili modri frankinji Ivana in Stanislava Bajuka.

M. B.-J.

Kmetovalec št. 8

SLOVENJ GRADEC - O strniščnih dosevkih in beli gorjušici, o preprečevanju poporodne mrzlice pri kravah, o izdelavi blazine iz gnoja in slame za krave ter seveda o različnih kmetijskih strojih piše avgustovski Kmetovalec.

Revija o konjih

LJUBLJANA - Zadnja številka Revije o konjih svetuje o izbiri žrebcev za pravo potomstvo ter vestno poroča o kasaških prireditvah pa tudi o tekmovalnih v preskakanju ovir in o drugih prireditvah po Sloveniji. Predstavlja sodoben hlev in pokrito jahalnico pri Koširjevih v Gameljnu, naštevava pravila Western jahanja in posebno pozornost posveča vnetju grla pri konjih.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Priprave na trgatav

Skrbno pri pripravi kvasnega nastavka

V svetu pospešeno proučujejo razmere, v katerih živijo in delajo kvasovke v moštu. V zadnjih letih se je v praksi zelo uveljavilo dodajanje hrane kvasovkam. Študija, objavljena pred nekaj dnevi v nemškem strokovnem časopisu "Der deutsche Weinbau", ugotavlja razlike v potrebi hranil za kvasovke.

Mošt zdravega grozdja, ki je bilo trgano v optimalni zrelosti, naj ne bi potreboval dodatka hrane za uspešno razmnoževanje in delo kvasovk. Nagnito grozdje (10%) je zgubilo že nekaj vitaminov in mu je nujno dodati vitamin B1. Na trgu se ga dobi primešanega k nekaterim kvasovkam. Pri prezgodnji trgatvi grozdje še ni dovolj zrelo, zato ima mošt malo hranil. Objavljeni rezultati zelo opazno kažejo, da mošt iz prezgodaj trganega in ne dovolj zrelega grozdja ne povzroči konca brez dodatka hranil. Vrenje poteka počasneje v "nezrelem" moštu.

Razsluzenje belega mošta povečuje potrebo po hrani za kvasovke. Težave z alkoholnim vrenjem nastopijo, če je razsluzenje zelo ostro, do bistrosti "fine filtracije", in če poteka pri nižji temperaturi (15°C). Kvasovkam ustrezajo temperature med 18 in 20°C. Čeprav imamo še kar bogate izkušnje z uspešnim povrtjem pri nizkih temperaturah, je prav, da se zavedamo, kje lahko tichi nevarnost za naše jesensko delo. Študija nam "sporoča", da najboljše kvasovke niso sposobne uspešno povrti sladkorja, če smo trgali preslabo zrelo grozdje in jih ni-

mamo namena oskrbeti z dodatno hrano.

Ne smemo pozabiti, da imajo žlahtne kvasovke poleg težav s hrano tudi močno konkurenco v "divjih kvasovkah" in bakterijah. Delež kvasovk *saccharomyces* je pri normalno zdravem grozdju, ugotavljajo v Nemčiji, pod 1 odst. To je presenetljivo, ker smo doslej računali z deležem 15 odst. Delež bakterij na grozdju znaša čez 80 odst. Logično je, da v tem razmerju moči dodane kvasovke nimajo lahke naloge, zato svetujemo zelo skrbno pripravljanje kvasnega nastavka. Pri nižjih temperaturah se namreč divje kvasovke lažje razmnožujejo kot "dobre". Pri temperaturi mošta 20°C se razmnožujejo divje in dobre kvasovke približno enako. Pri temperaturi mošta 15°C se razmnožujejo divje kvasovke dvakrat hitreje kot dobre, pri temperaturi 10°C pa celo trikrat hitreje. To je resno opozorilo, ki govori o pomembni vlogi temperature pri vodenju alkoholnega vrenja.

Ob naštetih dejstvih priporočajo v imenovani študiji povečanje količine dodanih kvasovk celo na 25 do 50 g/hl. Mnogi se boste spomnili, da je stroka opozarjala na vonj vina po kvasovkah, če je kvasni nastavek premočan. Sam menim, da to ni možno, saj se število kvasovk v moštu zelo poveča v vsakem primeru in bi po tej logiki dišala vsa vina po kvasovkah. Ne bo pa pomagalo, četudi odmerimo 50 g/hl suhih kvasovk, a bomo površno pripravljali kvasni nastavek. Kvasovke so živa bitja, ki ne prenesajo velikih temperaturnih skokov in jih lahko veliko odmrje. To opraviho zahteva določen čas, ki ga moramo nameniti natančnemu oživljanju "suih" kvasovk.

DR. JULIJ NEMANIČ
(se nadaljuje)

Nova Drobница

SLOVENJ GRADEC - Poletna številka Drobnice med drugim objavlja uredbo o ureditvi trga za ovčje in kozje meso, napoveduje državno tekmovalje v striženju ovac in poroča o dogodkih v društvih rejcev drobnice. Strokovnjaki pišejo o plodnosti ovac in koz v slovenskih kontroliranih tropih, bralci pa si lahko preberejo tudi o možnostih uporabe homeopatskih zdravil pri drobnicah in o tem, kako priti do dobre mrve.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Rdeča pesa utrjuje odpornost

S sadnimi in zelenjavnimi sokovi se lahko odlično odžejamo, marsikdo pa se je tudi že prepiral o njihovih zdravilnih učinkih. Večji del naravnih, sveže iztisnjenih sokov vsebuje učinkovine, ki varujejo telo pred mnogimi obolenji v vseh starostnih obdobjih. V soku rdeče pese so antioksidanti, kot vitamin C, ter pomembni flavonoidi za utrjevanje odpornosti oz. krepitev imunskega sistema. Zelenjavni in sadni sokovi so v zdravi in varovalni prehrani vse bolj priljubljeni zaradi nizke energijske vrednosti, visoke hranilne vrednosti in lahke prebavljivosti. Med številnimi vrstami zelenjave je v tem letnem času zelo uporabna sočna rdeča pesa, iz katere lahko pripravljamo hladno juho, pečeno prilogo, surovo in kuhano solato, sveže iztisnjen sok, pasteriziran sok in konzervirano na različne načine.

Sok rdeče pese se dobro ujema z okusom bezgovih jagod, črnege ribeza, jabolka, rdečega korenja in pomaranča. Kot zdravilno rastlino so jo gojili že stari Grki in Rimljani v Sredozemlju, danes pa je sestavni del jedilnikov po vsem svetu. Zaradi visoke vsebnosti vitaminov iz skupine B spodbuja nastajanje rdečih krvnih teles. V naravnem zdravilstvu se priporoča pitje soka za krepitev telesa in prečiščevanje krvi, proti prehladu z zvišano telesno temperaturo, pri arteriosklerozi, boleznih sečil, otiščancem in še

proti vrsti drugih tegob. Pri zdravljenju porabljamo liste, gomolje in iztisnjen sok.

Zeleni listi pese, ki vsebujejo kalcij, natrij, magnezij, jod in železo, dobro oskrbijo telo z rudninskimi snovmi. Liste in mehka stebila očistimo, operemo in iztisnemo sok. Ta ugodno vpliva na jetra in žolčnik. Na dan popijemo 1 dl soka, ki dobro spodbudi počasno prebavo. Za zelenjavni koktajl vzamemo skodelico, ki meri 250 ml (1/4 litra) in odmerimo 1/3 skodelice korenčkovega soka, 1/3 skodelice soka rdeče pese, 1/4 skodelice kumaričnega soka in 1 žlico limoninega soka. Vse sestavine zmešamo v električnem mešalniku. Koktajl lahko pijemo za zajtrk ali malico.

Za približno 4 l vložene rdeče pese potrebujemo 20 srednje debeleli gomoljev, sol, 12 dag sladkorja, 3/8 litra domačega jabolčnega kisa, 4 šalotke in lovrov list. Gomolje temeljito operemo in jih v blago slani vodi kuhamo do mehkega. Kuhane gomolje prelijemo z mrzlo vodo in olupimo. Narežemo jih na kocke, kolobarje ali naribamo kot repo za kisanje. V lonec nalijemo 3/4 litra vode, dodamo sol, sladkor, lovrov list in kis ter zavremo. Na koncu dodamo še na lističe narezano čebulo. Kozarce polnimo po plasteh in jih zalivamo z vrelo mešanico. Tako vloženo peso ponudimo h kuhani govedini.

Pogled na kiparstvo v času prehoda

V Miklovi hiši so odprli prvo razstavo izbranih del iz ribniške likovne zbirke - Šest avtorjev se predstavlja z deli iz konca 80. in začetka 90. let

RIBNICA - V Galeriji Miklova hiša so se odločili, da bodo enkrat letno pripravili razstavo izbranih del iz ribniške galerijske zbirke, ki zajema slovensko umetnost 80. in 90. let. Prvo takšno razstavo, na kateri so predstavili dela šestih avtorjev, ki so jim skupni novi kiparski koncepti, so odprli minuli petek zvečer.

Jože Barši, Mirko Bratuša, Roman Makše, Zmago Posega, Marjetica Potrč in Rene Rusjan so avtorji del, ki jih je zunanja sodelavka Galerije Miklova hiša, študentka umetnostne zgodovine Polona Lovšin iz Ribnice, izbrala za razstavo "Pogled na kiparstvo v času prehoda iz osemdesetih v devetdeseta leta". Razstava je prva iz niza podobnih, ki jih bodo pripravili enkrat na leto z namenom, da bi predstavili bogato ribniško likovno zbirko, ki so jo začeli oblikovati v začetku 80. let. Zbirka danes šteje okoli 300 del, tako slikarskih in kiparskih, kot tudi risbe, grafike in fotografije. V njej so zastopani tudi najvidnejši predstavniki sodobne slovenske likovne umetnosti, saj, kot je povedala Lovšinova, ob otvoritvi razstave, je zbirka rezultat kakovostnega izbora del

umetnikov, ki so razstajali v Miklovi hiši in udeležencev ribniških srečanj. Po svoji tematski zaokrožitvi sodi zbirka med obsežnejše v državi in tako predstavlja pomemben dokument časa.

Ker živimo v letu, ko se zato, da bi razumeli današnji položaj, intenzivno vračamo v obdobje pred 10 in več leti, se je tudi avtorica razstave, kot je povedala, pri izboru del osredotočila na ta pogled "desetletje in več nazaj" v likovni umetnosti. Tako je nastala razstava, ki gledalcu odstra pogled na nove kiparske koncepte, pri katerih ponovno stopa v ospredje aktivna prisotnost gledalca. Ti novi koncepti izražajo veliko željo po stiku z realnim, kar avtorji dosegajo, kot je poudarila Lovšinova, z obuditvijo podobne realnih predmetov in uporabo materialov, ki so del na-

POGLED NAZAJ - Razstava s pogledom nazaj v obdobje pred 10 in več leti predstavlja nove kiparske koncepte, ki so, kot je povedala avtorica razstave Polona Lovšin, s seboj prinašali številne spremembe, katerih nosilci so tudi avtorji in njihova dela, razstavljena na razstavi. Na posnetku: z otvoritve razstave (Foto: M. L.-S.)

Duet Ira Roma

BRESTANICA - V soboto, 11. avgusta, bo ob 20. uri na gradu Rajhenburg koncert staroslovanskih, ruskih in ciganskih napevov v izvedbi dueta Ira Rima, ki ga sestavljata Irina in Aleksander Guščin iz Rusije.

Ustvarjalna delavnica

KOČEVE - V prostorih Pokrajinskega muzeja bo danes, 9. avgusta, ob 10. uri potekala druga muzejska ustvarjalna delavnica. Udeleženci, ki naj s seboj prinesejo čopiče in škarje, bodo izdelovali slike na bobrovcu. Cena delavnice je 500 tolarjev.

Festival neodvisnega filma in video Slovenije

LJUBLJANA - 6. Festival neodvisnega filma in video Slovenije bo potekal 26. in 27. oktobra. Festival je namenjen tistim filmskim in video delom in avtorjem, ki na tem področju ustvarjajo brez komercialnih namenov in v neprofesionalnih razmerah. Filme je potrebno poslati do ponedeljka, 1. oktobra, na naslov Kud Ceneast, Eipprova 19, Ljubljana. Razpisno dokumentacijo je mogoče dobiti na vseh področnih izpostah Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti ali po pošti. Dodatne informacije dobite na tel. št. 061-231-89-29.

Bach spodbudil nov orgelski cikel

Milko Bizjak pripravil že 5. Novomeški glasbeni festival - Orgelski cikel baročne glasbe evropskih narodov - 66 koncertov po vsej Sloveniji - Danes Globodol, v soboto Trška gora

GLOBODOL - Da poleti Dolenjem, željnim poslušanja dobre klasične glasbe, ni dolgčas, že peto leto zapored skrbi Milko Bizjak oz. Edition Bizjak, d.o.o. Vabi namreč na Novomeški glasbeni festival 2001, ki obsega sedem koncertov v različnih podružničnih cerkvah, prvič tudi v trškogorski.

"Koncertov je manj kot prva leta, ko smo jih skupaj pripravili tudi po šestnajst, pa ne zato, ker ljudem ta vrsta glasbe ne bi bila všeč, ampak se razlog skriva v denarju. Hvala pa pokroviteljem: Mestni občini Novo mesto, Ministrstvu za kulturo in Dolenjski banki, d. d.," je povedal Bizjak, umet-

• Na drugem koncertu iz cikla Koncerti ob svečah bosta danes, v četrtek, 9. avgusta, ob 20.30 v Domu glasbene dediščine v Globodolu nastopila organista Luca Ferrini in Dimitrij Reje. Igrala bosta na Škrablove orgle iz leta 1993 in letos obnovljene orgle neznanega dunajskega izdelovalca iz leta 1895.

niški vodja novega projekta Orgelski cikel 2001, ki predstavlja orgelsko glasbo baroka na področju celotne Evrope.

Lani so trije organisti (Angela Tomanič, Dimitrij Reje in Milko Bizjak) uspešno izvedli Bachov orgelski cikel. Med poslušalci je naletel na velik odziv, saj so na kar

Milko Bizjak

71 koncertih našli preko deset tisoč ljudi. "Prav to zanimanje je bila spodbuda novemu orgelskemu ciklusu, ki ga poleg omenjenih umetnikov izvaja še Luca Ferrini," je dejal Bizjak in povedal še, da bodo koncerti potekali kar v 40 slovenskih krajih. "Bacha ni bilo mogoče igrati na vseh orglah v Sloveniji, orgelsko glasbo baroka pa

smo lahko uvrstili tudi na del avtentičnih restavriranih baročnih orgel. Kar velik del evropskega prostora je namreč v 17. in 18. stoletju poznal orgle s "kratko" oktavno." Letošnji cikel bo tako segel tudi v manjše kraje.

Tudi letos bodo v sodelovanju z Radijem Slovenija posneli deset koncertov, ki jih bodo novembra in decembra predvajali na tretjem programu radija. Težko je razumeti, da tako obsežen in kakovosten projekt ni dobil podpore kulturnega ministrstva, so pa zaradi mnogih pokroviteljev in sponzorjev vsi koncerti brezplačni.

• V sklopu Novomeškega glasbenega festivala bo v soboto, 11. avgusta, ob 19. uri v cerkvi na Trški gori orgelski recital, na katerem bo Dimitrij Reje v enournem programu baročne glasbe predstavil dela nemških, italijanskih in francoskih skladateljev.

Bizjak je poln načrtov. Prihodnje leto bo pripravil cikel baročne komorne glasbe z več izvajalci, morda celo z desetimi, poleg orgel pa bo mogoče prisluhniti še čembalu, špinetu, harfi, kitari, flauti, violini, trobenti in vokalu.

L. MURN

Vesela Gora kulturni hram

Šentrupert letos vključen v dogajanje Imago Sloveniae - Koncert Tria Lorenz v obnovljeni cerkvi na Veseli Gori - "Cerkev sv. Frančiška Ksaverija kulturni zaklad"

VESELA GORA - Uvodni koncert Tria Lorenz v okviru dogajanja Imago Sloveniae (Podoba Slovenije) v letošnjem Poletju v Šentrupertu, ki mu bosta sledila še dva zanimiva kulturna dogodka, je potekal v temeljito prenovljeni cerkvi sv. Frančiška Ksaverija, tem "kulturnem zakladu na Veseli Gori", kot jo tudi poimenuje šentruperski župnik Mirko Simončič.

Simončič poudarja, da je temeljita obnova cerkve, ki jo je zadnji avgustovski nedeljo lani ob zaključku del blagoslovil slovenski metropolit dr. Franc Rode, uspela samo zato, ker so znali sodelovati, saj skoraj ni bilo hiše, ki spada pod veselogorski zvon, da ne bi pomagala. Samo domači mizarji so prispevali za okrog 60.000 mark del, ko so prenavljali okna in restavrirali notranjo opremo, omare, klopi in spovednice. Posebno zahvalo škofijskega ordinariata za velikodušno pomoč pri obnovi tega romarskega svetišča pa je dobil šentruperski rojak Jože Anderlič.

Že pokojni župnik Janez Vidic je v letu 1992 - 1993 začel obnovitvena dela cerkve na Veseli Gori, ko so prekrili enega izmed zvonikov z bakrom, predlani pa še drugega. Kritina na kupolah je bila že tako načeta, da je ogrožala freske, vlaga pa je načela tudi fasado, zato so tudi to odstranili oz. zamenjali. Cerkev so posodobili z elektrifikacijo, zunanjo osvetlitvijo, zvonjenjem s pomočjo elektrike in elektronike.

Cerkev na Veseli Gori je posvečena jezuitskemu misijonarju sv. Frančišku Ksaveriju in spada po

CERKEV SV. FRANČIŠKA KSAVERIJA - Prav na Veseli Gori so postavili temu svetniku prvo cerkev na Slovenskem. Božjepotna cerkev z ogromnim zvonikom deluje mogočno - navkljub bližini stare slovenske lipe. (Foto: P. P.)

mnenju dr. Naceta Šumija med najpomembnejše na Dolenjskem in v Sloveniji. Je izjemno oblikovana. Osrednjemu jedru so dodali stranske prostore obeh kapel in nekoliko večji oltarni del. Tak način gradnje je bil značilen za 17. stoletje, vendar ne tako bogato oblikovan. Notranjščina božjepotne cerkve se odlikuje z nekaterimi kosi opreme in s poslikavo. Ta je delo loškega slikarja Antona Tuška iz leta 1760. Poslikavo je umetnik predstavil romarju krščanske kreposti kot posebitev v obliki ženskih postav med naslikanimi stebri v vrhnjem pasu. Te ženske postavice z naslikano arhitekturo spadajo celo po besedah prof. Šumija med najbolj prepričljive predstavitve na naših tleh. Omeniti velja še skupino podob dolenjskega slikarja Antona Postla. Glavni oltar z bogato pozlato štejejo med najboljše rezbarske stvaritve dolenjske rezbarske delavnice.

P. PERC

Poljski ansambel

NOVO MESTO, PIŠECE, SEVNICA - Po uspešnem pričetku Študentskega festivala v okviru Festivala Brežice, ko sta pretekli teden nastopala slovenska obetavna študentska glasbe Egon Bajt (bariton) in Janjo Kastelic (čembalo), se ta teden obeta drugi niz koncertov. Lani ustanovljen ansambel treh študentov Akademije za glasbo iz Krakova na Poljskem; Justyna Dybek (violina), Anna Huszczo (čembalo) in Agnieszka Kucab (violončelo) bo danes, v četrtek, 9. avgusta, ob 21. uri igrati v Kapiteljski cerkvi Novo mesto, v petek, 10. avgusta, ob 20. uri na gradu Pišec in v soboto, 11. avgusta, ob 20. uri na sevnškem gradu.

Koncert mladih pozavnistov

PODSREDA - V okviru letošnjega Glasbenega poletja na gradu Podsreda organizirajo glasbeni seminar za pozavno, ki ga vodi prof. Branimir Slokar. Jutri, 10. avgusta, ob 20. uri bodo mladi pozavnisti predstavili svoje delo na zaključnem koncertu v atriju gradu.

Smeli program knjižničarjev

Društvo knjižničarjev Dolenjske predseduje Irena Muc

ČRNOMELJ - Društvo knjižničarjev Dolenjske je poklicno društvo, ki združuje knjižničarke in knjižničarje, zaposlene v splošnih, osnovnošolskih, srednješolskih in specialnih knjižnicah na Dolenjskem, v Beli krajini in v Posavju. Poslanstvo društva je uveljavljanje knjižničarskega poklica in stroke v skladu z etičnim kodeksom slovenskih knjižničarjev in skrb za nenehno strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje.

Društvo, ustanovljeno leta 1977, s sedežem v knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu, šteje okrog 60 članov, poleg zaposlenih v sedmih knjižnicah pa so v njem tudi študenti in upokojeanci. Od letošnje pomladi mu predseduje Irena Muc, vodja Zik-Knjižnice Črnomelj, podpredsednica je Anica Kopinič, direktorica Ljudske knjižnice Metlika, tajnica Breda Kočvar iz Zik-Knjižnice Črnomelj, blagajničarka pa Alenka Kraus iz novomeške knjižnice Mirana Jarca.

"Program društva je dobro zastavljen, lahko bi rekla celo pogumno. Poleg pomoči pri izobraževanju knjižničarjev imamo v programu izdajanje publikacij, pripravo konferenc, seminarjev in delavnic, seznanjanje s problemi v knjižnicah, svetovalno dejavnost, podeljevanje nagrad za vestno opravljanje dela in podelitev častnih diplom in naziva častnega člana," je našela Mucova. Vendar je hitro pristavila, da bodo letos iz tega programa uresničili le najnujnejše, saj od občin vsaj doslej niso dobili ničesar, ker so bili prepoznani s prošnjami za denar. "Za letošnje delo imamo na

voljo le članarino, to pa so pičila sredstva. Vendar se bomo nekako znašli. Tako smo se že odločili, da bomo predavanja pripravljali knjižničarji sami, in sicer iz svoje bogate knjižničarske prakse, ter se tako izognili dragim predavateljem," je povedala Irena Muc, ki pa je zatrdila, da se kljub denarni stiski strokovnemu izletu ne bodo odrekli.

M. B.-J.

Gogini poletni vrtovi

Založba Goga pripravlja tri dni umetniških prireditev - Od 10. do 12. avgusta - Simbolni poklon Slavku Grumu

KOSTANJEVICA NA KRKI - Pri novomeški študentski založbi Goga, ki jo je pred dve letoma ustanovilo Društvo novomeških študentov, konec tedna pripravljajo niz umetniških prireditev pod skupnim naslovom Gogini poletni vrtovi.

Ob 10. d 12. avgusta se bo na idiličnih prostorih starega kostanjeviškega mesta predstavilo okrog trideset ustvarjalcev; literatov, igralcev in glasbenikov. Prvi dan, v petek, 10. avgusta, se bo ob 17. uri pričela delavnica, posvečena interpretaciji srednjeveške poezije. Dr. Primož Simoniti bo v Lamutovem likovnem salonu predstavil knjigo Srednjeveški cvetnik. Ob 20. uri bodo na Jankovičevem vrtu na večer Goginih avtorjev svoje knjige predstavili Klemen Pisk, Samo Drazumerič, Maja Razboršek, Magda Lojk in Katja Plut. Uro in pol pozneje bo prijetno prisluhniti koncertu starih ljudskih pesmi skupine Brina&String.si. V soboto, 11. avgusta, bo ob 11. uri na Oražnovi ulici deloval mestni poštni nabiralnik za misel - besedo - srce, ko bodo udeleženci v izbrane poštne nabiralnike oddali pesmi, zgodbe, domislice..., od 15. do 18. ure pa bo v Lamutovem likovnem salonu znova potekala delavnica na temo Interpretacija srednjeveške lirike (javne vaje igralcev). Na zaključni pri-

reditvi Deset pesmi za počen groš ob 20. uri bodo na dvorišču OŠ Jožeta Gorjupa igralci Gašper Jarni, Branko Jordan, Sabina Kogovšek in Barbara Žefran ter glasbeniki Jan Tomšič, Marijan Dovič in Primož Malenšek ob glasbi interpretirali izbrane pesmi iz omenjene knjige. Ob 22. uri vabijo v poletni kin. Zadnji dan, v nedeljo, 12. avgusta, bo tako kot ostala dva dneva delovala Gogina stojnica oz. Potujoča knjigarna Goga, kjer se bo dalo posedeti, kupovati in prebirati knjige - poleg Gogine založbe bosta sodelovali še Beletrina in Slovenska matica - si ogledati film na prostem ali predstavo za otroke.

Gogini poletni vrtovi bodo v simbolnem smislu poklon Gogini založbi 100-letnici rojstva dramatika Slavka Gruma in spajajo v praznovanje 750-letnice prve omembe mesta Kostanjevica. Pripravili so jih v sodelovanju z Galerijo Božidarja Jakca, Društvom novomeških študentov, Občino Krško, KS Kostanjevica in drugimi.

Avtor in koordinator projekta, absolvent dramske igre in umetniške besede na AGRT v Ljubljani, domačin Branko Jordan, upa, da bodo Gogini poletni vrtovi postali tradicionalna prireditev z odprtimi možnostmi za sveže načrte in ideje.

L. M.

Irena Muc

HIPERBARIČNA KOMORA JE UPANJE

Za pijačo da, za cerebralno paralizo ne

Sedem otrok s cerebralno paralizo iz Slovenije se trenutno zdravi na Polikliniki za baromedicino OXY v Puli. To so Maša Dornik iz Podbočja in Hana Jurkas iz Skopje, ki sta vključeni v Društvo za cerebralno paralizo Sonček Krško, Matej Treven iz Domžal (društvo Sonček Kranj), Nejc Šlaus iz Lovrenca na Pohorju (društvo Sonček Maribor), Boris Šmigoc iz Gerečje vasi (društvo Sonček Ptuj), Jernej Junc iz Šmarjete (društvo Sonček Novo mesto) in Aljaž Arnuš. Za teh sedem otrok in za njihove starše je poliklinika in njena hiperbarična komora upanje. Nihče ne verjame v čudežno ozdravitev, prav vsi pa upajo, da bodo imeli njihovi otroci po puljski terapiji manj zdravstvenih težav in več možnosti za kar najbolj samostojno življenje.

Toda za sprejem v polikliniko morajo starši plačati. Ena terapija v komori stane 100 mark, priporočajo pa 300 terapij. Zdaj to plačujejo starši. Ali jim bo stroške povrnil Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije? "Radi bi dosegli to," pravi starši.

Prošnje za povračilo stroškov

Otroci so bili od letošnjega januarja, ko so jih prvič peljali v Pulo, do zdaj že večkrat v polikliniki za baromedicino. Starši so območne enote zavoda za zdravstveno zavarovanje zaprosili za povračilo stroškov zdravljenja v Puli. Vlogam so priložili račune, ki so jih že plačali za zdravljenje. Toda območne enote so vloge zavrnile. Potem so se pritožili na drugostopenjski organ pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Odgovorov od tu še niso prejeli.

Prošnjo za povrnitev stroškov zdravljenja v Puli so poslali tudi ministru za zdravstvo dr. Dušanu Kebru. V imenu ministrstva je odgovorila državna sekretarka dr. Jožica Maučec-Zakotnik. Kot je sporočila med drugim, za take namene ministrstvo nima denarja.

Ni priznано

Ko so starši otrok poslali pritožbe na Zavod za varstvo zdravstva Slovenije, so vlogam priložili tudi izvide zdravnikov, ki spremljajo zdravstveno stanje otrok. Zdravniki v teh dokumentih potrjujejo izboljšanje stanja. Žal ti zdravniki nimajo možnosti, da bi odločali o po-

vračilu stroškov zdravljenja. Območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije so, kot rečeno, zavrnile povračilo stroškov za zdravljenje otrok v Puli, to je v tujini. Zavodova komisija I. stopnje je ugotovila, "da uspešnost zdravljenja s hiperbarično oksigeno terapijo ni potrjena in da so strokovne ocene tega načina zdravljenja razmeroma slabe. Komisija zato meni, da napotitev na tovrstno zdravljenje v tujino ni strokovno utemeljena".

Povedano preprosteje, državi se zdi škoda denarja za plačevanje nekega postopka, ki bi mogoče olajšal težave otrokom s cerebralno paralizo. Res človekoljubno strokovno stališče v državi, kjer mirne vesti za bolezen priznavajo alkoholizem. Če namreč alkoholika uradno pošljejo na zdravljenje alkoholne odvisnosti, pijanec ne plača stroškov zdravljenja sam, ampak strošek te terapije plača nekdo drug, npr. zavod za zdravstveno zavarovanje. Za otroka s cerebralno paralizo morajo omenjeno zdravljenje - sicer pri nas nekako novo zdravljenje - plačati starši sami. Nikakor ni mogoče kar mirno sprejeti izjav, da je pozitivni učinek zdravljenja s hiperbarično komoro še vprašljiv, saj se tudi pri zdravljenju alkoholika nikoli ne ve zagotovo, ali ta oseba po vrnitvi s terapije ne bo spet zašla v usodno družbo kozarčka. Čeprav je pri vsem tem res tudi, da v zadnjem obdobju ponujajo različni strokovnjaki in "strokovnjaki" veliko novih - alternativnih načinov zdravljenja.

Lahko se vprašamo tudi, čemu dati prednost. Če je država namenjena neko zdravljenje

plačati in drugo ne, bi ravnala veliko bolj človekoljubno, če bi odvisnike - pijance in narkomane - postavila na rep seznama čakajočih na državni zdravstveni denar. (Omenjena) odvisnost je resda družbeno pogojena, vendar je v zadnji točki v celoti posameznikova osebna odločitev. Vprašanje poštene delitve zdravstvenega kolača je tu vsekakor povsem primerno.

Starši in strokovnjaki z roko v roki

Starši otrok na terapiji v Puli menijo, da vsaka izboljšava otrokovega zdravstvenega stanja pomeni tudi družbeno koristno dejanje. Pravijo, da želijo otroke spraviti na višjo raven, to pa pomeni, da bi otrok tudi v poznejšem obdobju živel kar najbolj samostojno. To je po mnenju staršev tudi za družbo najugodnejše in najcenejše. Zato bi po njihovem prepričanju družba morala več vlagati v doseganje take večje življenjske samostojnosti.

Ali bo primer otrok, ki se zdravijo na puljski polikliniki, vzletel kdo še pod kateri drobnogled? Očetu, celo na ministrstvu, da bodo storili tako. Vendar očitno s tem ne hitijo preveč. Strokovnjaki, ki imajo v rokah škarje in platno za povračila stroškov zdravljenja te sedemere v tujini, doslej, v letošnjih sedmih mesecih, še niso našli priložnosti, da bi omenjene otroke pregledali in se na lastne oči prepričali, ali se zdravstveno stanje otrok spreminja ali ostaja enako. Pomanjkanje časa, nezainteresiranost ali kaj drugega?

M. LUZAR

Od Kostanjevice do Podbočja

Tudi ta dan je Milena z mano ubirala pot ob Krki. Zdaj sva v Kostanjevici spet zavili na njen desni breg. Če odvijem film svoje poti ob Krki nazaj, ugotovim, da sem le med Sotesko in Novim mestom, pa med Hrvaškim Brodom in Kostanjevico stopala po njenem levem bregu. Zemljevid, ki ga imam ta dan pred sabo, mi kaže, da bom vse do izliva spet hodila po njenem desnem bregu, kar me razveseli.

Svoj avto pustim pred kostanjeviško osnovno šolo. Za nazaj bova že našli kak prevoz, če drugje ne, v gostilni pri Kerinovi, kjer nameravava tudi kositi. Še vedno se je našla rešitev, pa se bo tudi danes, sem prepričana. Posvetim se občudovanju lepo urejene okolice stare in nove šole, pred katero stoji kip Jožeta Cvelbarja, na zelenici malo proč pa Meštrovičev kip V spomin vsem materam iz leta 1952. Tam stoji tudi nekaj lepih lesenih skulptur. V tako lepem okolju otroci že od malega vsrkavajo lepoto in si oblikujejo ne samo estetski čut, ampak tudi pravilen odnos do naše naravne in kulturne dediščine.

A Krka ta dan ni bila posebno lepa. "Cvetela" je in je ponekod spominjala na večjo mlako. Leni se je premikala in ni bila prav nič podobna tisti moji reki, ki teče v zgornjem toku. Kljub vsemu iščeva najbližjo pot do nje. Zaviti nameravava po kolovozu levo, pa kaj hitro ugotoviva, da je speljana le do travnikov. Krka se spet umakne levo, vijuga nekam proč, midve pa ubirava korake po asfaltni poti, ki se nekaj časa vzpenja, pa spet spušča. Proti Slinovcu se odcepi navzgor med vinograde, o čemer priča oznaka ob cesti - Podgorska vinska cesta.

Midve greva naravnost. Skoraj odskočiva pred hitrim avtomobilom, v katerem se vozita čudna mladeniča. Svojo katro na vrhu klanca obrneta kar sredi ceste in zavijeta v gozd pod cesto, tam hrupno zavijata med redkim drevjem in končno obstaneta. Le kaj iščeta tam, se sprašujeva. Dobro, da sta ostala tam, nič prijetno nama ni na opusteli cesti ob gozdu. Ker misli, da naju bo asfaltirana pot, ki zavija na koncu vasi v levo, pripeljala do Krke, stopiva na njo. V vasi Karleč, kamor prideva, pa naltiva le na dve hiši. Tu se asfaltna pot konča, malo naprej je samo še Krka, do katere sva pravzaprav hoteli priti. Na lepo urejenem, velikem dvorišču pred hišo, ki je vsa v cvetju, naltiva na prijazne Krhinove. Mama s hčerko in dvema vnukoma postanejo prav kmalu najina prijetna družba. Nina in Rok sta takoj pripravljena pokazati, kje se kopata. Kar precej velik otok sredi Krke jima je lahko. V veliko zadovoljstvo, a pokazata nama tudi rekreacijski prostor na koncu velikega travnika. Tja sta torej zavila hrupna mladeniča! V bife sta šla! Zveza, da si v Kostanjevici lahko sposodijo čolne, potem pa

Nina in Rok na "svojem" kopališču v Karlečah

bregah pa rastejo vrbe in topoli. Na njeni površini plavajo labodi (niso naseljeni samo do Kostanjevice!), divje race, gosi, tu gnezdijo čapljice in storklje. Ko hodiva ob njej, pogosto prhne kaka ptica s široko razprtimi krili in zakroži nad nama.

Krhinovi nama povedo, kje se ji bova spet lahko približali. Vrniti se morava na glavno cesto, potem pa na koncu vasi Žabjak zaviti levo proti vasi Selo. Od tam pa do Broda bova šli tik ob njej po travniku.

Tako tudi storiva. V Selu, ki je edina nekoliko zanemarljiva vasica, zavijeva na mehko pot. Uživava med razcvetenimi in mokrotnimi travniki in postojiva vsake toliko časa ob reki. Kar prehitro sva na mostu v Brodu pri Podbočju. Ti leseni mostovi preko Krke so sploh nekaj posebnega! Dva taka sta v Kostanjevici, pa tudi v Cerkljah in v Borštu bom naletela nanje. Pogled s tega mostu je še posebej lep! Krka se zdaj pokaže spet drugačna: široka je, lepa, s košatimi vrbami žaljkami ob bregih, s čolni in predvsem z labodi! Cela jata je prav takrat leno počivala na obeh straneh mostu. Kar 23 jih naštejava! Tu se v Krko izliva Senuša, ki priteče iz krškega hribovja.

Tudi ta vas (Brod) je dobila ime po tem, da so nekoč tu z brodom prepeljevali ljudi in tovar na drugo stran reke. Med vasio in križiščem pri gostilni Križaj so našli z malto gajene zidove, ki so dokaz stavbne ostaline, v Sajevecih, tudi na levem bregu Krke, pa gomile in v njih železno orožje, keramično posodo in zlati nakit. Dokaz, da je bilo celotno območje naseljeno že pred več kot 2000 leti.

Od tod nadaljujemo pot po asfaltu. Ni več prijetna, tudi zaradi prometa ne. K sreči je kratka, saj se prav hitro znajdeva v Podbočju, večji gručasti vasi, ki so ji včasih rekli Sv. Križ. Prizadevanja, da bi vas spet preimenovali, niso uspela. Prebivalcem je ime, kot je pokazal referendum, všeč. V pisnih virih je kraj prvič omenjen 1249. leta. Župna cerkev sv. Križa je bila sezidana 1907., zrasla pa je na mestu mnogo starejše iz leta 1249. Lepo je videti tudi veliko, moderno šolo z urejenimi igrišči! Prvo šolo je kraj dobil v zaslišanju 1864. leta, novo leta 1900, moderno, z veliko telovadnico (ker so imeli odlične košarkarje), pa 1982. V kraju že sto let deluje dobro organizirano gasilsko društvo, tu so prejšnji teden potekale Kmečke igre za občino Krško, tu sta se rodila brata Didek (slikarja sem že omenila v zvezi s stalno razstavo v Kostanjevici), verjetno bi se v kraju našlo še kaj zanimivega.

Zanimiv je že sam reguliran potok Sušica, ki teče skozi vas, v njo pa se pri Šutni izliva še potok Skradnica. Včasih je ob Sušici obratovalo več mlinov (kot ob Krki in drugih njenih pritokih), vendar so vsi obmirovali. Si lahko zamislite, da je včasih med izlivom in izlivom Krke mlelo celo 40 mlinov, da so žagali les na 22 žagah, kovali železo v petih kovačijah, da so delale tri samostojne stope, štiri valjalnice za suknjo in je vodna sila na sedmih mestih tvorila električno energijo s pomočjo dinam? Ti mlinci so po velikosti in tudi po zmogljivosti prekašali vodne mline na drugih slovenskih rekah! No, zdaj se ob Krki bolj pojavljajo počitniška naselja, v vinogradih ob njej pa ljudje pridelujejo čedalje več kakovostnih vin. Drugi časi prinašajo pač druge vrednote in drugačen način življenja.

Kamnit most čez Sušico v samem Podbočju je zavarovan kot tehnični spomenik, zanimivi pa so tudi ostali mostički čez Sušico, ki so jih zgradili krajani od medkrajevne poti čez Sušico do svojih domačij na levem bregu potoka. No, nekateri že močno kličejo po prenovi, tako kot cesta, speljana skozi vas, ki je sicer lepa in urejena.

O zgodovinski naseljenosti kraja priča mogočni rimski lev na trgu pred cerkvijo, v Starem gradu nad Podbočjem, ki je kot naravni pomol v ravnico ob Krki, od koder je lep razgled po Krškem polju. Kostanjevici in Krakovskem gozdu, pa so našli ostanke srednjeveškega gradu in zemljene obrambne nasipe mnogo starejših naselbin prazgodovinske gradnja iz 1. tisočletja p.n.št.. Mednarodna izkopavanja med 1992. in 1995. letom so našla ogromno izkopanin.

Čeprav sva že pošteno utrujeni, se sprehodiva do konca vasi in že načrtujeva nadaljevanje poti. Potem se počasi vrneva do Kerinove gostilne, kjer se okrepčava. Oče mladega gostilničarja naju je pripravljen zapeljati do Kostanjevice, pa k sosednji mizi kot naročena prisede kolegica z možem. Z veseljem naju zapeljeta do kostanjeviške šole, kjer presede v svojo vozilo in sva kar hitro spet doma.

Samo še en del poti je pred mano! To je čudovito! Kako vesela sem, da je cilj blizu, saj je vedno težje najti primeren čas za pohod, saj so dnevi (vsaj zame) za to že kar preveč.

I. MESTNIK

Mostovi čez Sušico v Podbočju

veslajo navzdol po Krki. Včasih jih je polno. Tudi kadar ni sezona kopanja. »Gostišče« je bilo včasih last Celuloze. Prav zato mama Martina svoja otroka vsak dan sama vozi v šolo v Kostanjevico, ker je šola preblizu, da bi bil prevoz organiziran.

Prav tu nekje je tudi meja med krajevno skupnostjo Kostanjevica in Podbočje. Krajevna skupnost Podbočje se razteza na obeh straneh spodnjega toka Krke. V osrednjem delu je površje gričevnato (Bočje, Šutenski hrib, območje okrog Brezovice), na jugu so Gorjanci z najvišjim vrhom Planinska gora (844 m) in vasjo Planina, kjer vsako leto 8. septembra pripravijo komemoracijo v spomin na krvavi dogodek. Ustaši so namreč tega dne 1942. leta pobili vse moške, starejše od osemnajst let, vas pa drugi dan popolnoma požgali.

Širša in daljša je le dolina ob potoku Sušica, ki okoli gričevnatega Bočja dela dolgo vijugo. Na severni strani se strmo dvigajo Gadova peč, Vinji vrh in Razkrižje. To je domovina cvička! Posebno za Gadovo peč vemo skoraj vsi. Znana je po vinorodnem območju, kjer tla nudijo zelo dobro osnovo za vinsko trto, saj so sestavljena iz laporja, glinovca, peščenjaka in apnenca. Ime je menda dobila po kačah gadih, ki jih je tam še danes veliko, proslavljena pa je s cvičkom, priznanim in zaščitenim vinom, ki nastane z mešanjem določenega belega in rdečega grozdja.

Krka je v tem predelu lepa, slikovita, čeprav je njen padeč majhen in teče počasi. Pri tem dela slikovite vijuge in ustvarja nekaj otokov, kot je tisti pri Krhinovih v Karlečah. Tudi poplavlja rada. Povedali so nama, da v njej žive platince, podust, klen, krapi, da na njej zacvetijo tudi lokvanji, ob njenih

MIRNSKI BAZEN S KOLENČEVIM IN MARINOVIM GRADOM V OZADJU - Kolenčev gradič in Speča lepota dr. Marka Marina sta bila v zgodnjem petkovem dopoldnevu edina "kopalca" na zelenkasto lesketajoči se gladini čiste vode, ki jo od lani zajemajo z večjim cevovodom iz reke Mirne. Bazeni z naravnimi, travnatimi brežinami, in z dnom, obloženim z betonskimi ploščami in prod, s temperaturo okrog 23 stopinj Celzija, ima reden dotok sveže vode, ki je seveda prav nič ne klorirajo, celo v teh vročih "pasjih dneh" ni imel večjega števila kopalcev, razen ob koncu tedna. Enkrat mesečno ga mirnska krajevna skupnost kot upravljalec izprazni, ga ob pomoči tamkajšnjih gasilcev temeljito očisti in v poldrugem dnevu spet napolni z okrog 8.000 m³ sveže vode. Ob bazenu so tudi sanitarije, dve prihi in bife, pa tudi dosti prijetne sence. Domačini pravijo, da je kopanje v mirnski vodi zdravilno za telo in odsvetujejo prhanje po kopanju v njihovem bazenu, v katerem pogosto vadi tudi slovit ultramaratonec Martin Strel. (Foto: Pavel Perc)

Premacy je narejen na osnovi najuspešnejšega družinskega modela 323.

Mazda premacy 1,8i

Diskreten japonski šarm

Prostorna in dobro opremljena mazda premacy je narejena na osnovi mazde 323. S svojim prihodom na tržišče je postala nočna mora za družino evropskih enoprostornikov: multiplo, zafiro, scenica, picassoja.

Premacy je narejen na osnovi najuspešnejšega družinskega modela 323. Po višini karoserije, dolga 429,5 cm, široka 170,5 in visoka 160 cm, omogoča primerno prostornost petim potnikom in prtljaji. Čeprav v razredu enoprostornikov prostornost ni njeno največje orodje, se lahko po udobju primerja z vozili višjega razreda. Tudi originalnost ni na prvem mestu. Seveda, saj je na tržišče prišla med zadnjimi in je od konkurentov pobrala le najboljše. To ni slabo, saj je mnogim kupcem na prvem mestu varnost, zmogljivost, kakovost izdelave... Strokovnjaki tudi niso preveč eksperimentirali s tretjo klopjo, zato so vgradili le pet sedežev in pustili za njimi velik prtljažnik, ki lahko varira (odvisno od postavitve sedežev v prvi in drugi vrsti) od 420 do 2.150 litrov. Razlog je preprost. Ljudje, ki si v vozilu želijo sedem sedežev, bodo kupili večji avto. Zato se premacy s svojo klinasto obliko hitro prelevi iz družinske limuzine v poslovni transporter.

Oprema je skladna in kakovostna. Na armaturni plošči dominirajo štirje okrogli števeci in množica opozorilnih lučk. Sedeži so odeti v kakovosten in na otip prijeten material. Sedi se nižje kot pri scenici in višje kot pri zafiri. Kot se za enoprostorke spodobi, ima tudi premacy nešteto predalčkov in odlagalnih

površin, tudi pod sprednjim parom sedežev. Že v osnovni izvedbi ima dve zračni vreči, ABS, klimatsko napravo, električni pomik stekel, daljinsko centralno zaklepanje in strešne nosilce. Svetovna novost na spisku standardne opreme je aldehydni filter, ki vpija neprijetne vonjave in tako vzdržuje čist zrak v potniški kabini. Popis dodatne opreme pa je vsekakor še daljši. Kot pri vseh mazdah je tudi premacy ovit v t.i. family box, ki vključuje varnostno, večkrat ojačano strukturo karoserije v obliki treh črk H.

V motorni ponudbi so trije solidni 16 ventilski motorji - dva bencinska s prostornino 1,8 in močjo 100 in 114 KM ter turbodizel z neposrednim vbrizgom (2,0 DITD/90KM). Katerikoli motor bo pod pokrovom, bo odločitev ravno prava. Šibkejši streže s solidnim navorom pri nižjih vrtljajih, močnejši ima več konjskih moči, dizel pa ponuja umirjeno in varčno vožnjo. Dobre vozne lastnosti temeljijo na dobrem podvozju. Prednje in zadnje neodvisno obešanje z večkratnimi vodili jamči minimalno zanašanje in tendenco dobre stabilnosti ter smer tudi pri različnih obremenitvah. Povprečna poraba na našem testu je znašala 9 litrov, varčnejši vozniki pa lahko porabijo tudi dva litra manj.

Mazda premacy je prostorna, vsestransko uporabna in elegantna enoprostorna kombi limuzina. Je izredno enostavna za vožnjo in zaradi podaljšane medosne razdalje tudi udobnejša od sestre 323, čeprav je nastala na njeni osnovi.

Novice

Še močnejši ML

Z letošnjo jesenjo bo mercedes ML deležen obširnih stilskih sprememb. V Stuttgartu najavljajo kar 1.100 vgrajenih novih delov. Najbolj opazne spremembe so na prednjem in zadnjem delu. Luči so sedaj pod bistrim steklom, v stranska ogledala so vgrajeni smerokazi. Kolesa so večja, platišča pa nova. V notranjosti je veliko lesenih dodatkov, ki naglašujejo poreklo vozila, spreminjena je tudi sredinska konzola z novim prezračevalnim sistemom. Še bolj tesno pa bo postalo pod motornim pokrovom, saj bodo v sportnega terenca vgradili zmogljiv V8 turbodizelski agregat iz razreda S. Močan motor z najvišjim navorom 560 Nm bo do 100 km/h ML 400 CDI pognal za vsega 8 sekund in dosegel skoraj 220 km/h končne hitrosti. Še močnejši je novi ML 500 s petlitrskim osemvaljnim motorjem, ki bo mercedesa pognal še preko 220 km/h. Sedanja agregata 270 CDI in V6 320 ostajata v programu.

A4 avant

Audi ostaja veren svoji tradiciji. Tudi novi A4 karavan (avant), ki bo predstavljen jeseni v Frankfurtu, se naslanja na jasne linije in enostavno eleganco. S prednjega dela je podoben osnovni izvedbi, pogled s strani kaže močno klinasto obliko, zadek pa spominja na večjega brata A6. Novi karavan je tudi nekoliko zrasel glede na predhodnika, vendar se je prtljažnik zaradi tega le minimalno povečal. Pohvale vreden je predal v dnu prtljažnika in plastična banja za odlaganje npr. blatnih skornjev ali česa podobnega.

Nova nissan micra

Prvi plod skupnega dela Nissana in Renaulta prihaja na tržišče leta 2003. To bo povsem nova nissan micra, naslednik prvega japonskega avtomobila, ki je prejel naslov evropskega avtomobila leta 1993. Nova micra bo večja od sedanja in bo narejena na platformi, ki bo namenjena tudi novemu cliu. Najmanjši avtomobil z Nissanove game se bo opremil z 1,2-litrskim bencinskim motorjem in dvema 1,5-litrskima dizelskima motorjema. V končni izdelavi si bosta micra in clio delila kar 70 odst. enakih sklopov. Večja razlika bo v oblikovalskem pogledu, saj bosta vozili sledili oblikovalskim smernicam znotraj lastne hiše.

Razlike med terenskimi in SUV vozili

Velikokrat se v zadnjem času pojavlja kratica SUV ob člankih o terenskih vozilih. Kratica ima vsekakor svoj pomen: Sport Utility Vehicle. Sportni terenci, kot jih tudi radi imenujemo, se po zgradbi precej razlikujejo od klasičnih terencev, zato terence in SUV vozila nikakor ne smemo metati v isti koš. Najbolj očitne razlike so:

- klasičen terenec ima masivno podvozje s šasijo, SUV je postavljen na samonosilno karoserijo;
- SUV ima stalen pogon na vsa kolesa, najpogosteje preko vižkozne sklopke, ki nadomešča sredinski diferencial, klasičen terenec pa ima stalen pogon na zadnja kolesa z možnostjo priklopa prednjega kolesnega para;
- klasičen terenec ima možnost vklopa reduciranega prenosa, SUV vozila tega nimajo;
- klasičen terenec ima postavljen motor spredaj vzdolžno, SUV ga ima lahko tudi prečno;
- klasični terenci dosegajo v povprečju hitrost do 150 km/h, SUV vozila pa so precej hitrejša;
- klasični terenci so do 1/3 težji, robustnejši in bolj požrešni od enako močnih SUV-ov.

Obilica kroma in močan dvojni izpuh ta motor vizualno povečata.

Novi audi A6

Več luksuza, več konjev

Letošnje poletje je Audi pričel s spreminjenim in nekoliko pomlajenim modelom A6. Kljub temu pa se sedanjem lastnikom tega modela ni potrebno bati, saj so spremembe zunanosti in notranjosti minimalne. A6 je težko poimenovati kot novost, saj ni ne redizajniran niti temeljito tehnično spremenjen. Audi je z novim A6 ponudil le več moči in več udobja.

Na sprednjem delu je najbolj opazna kromirana obroba spodnje odprte maske, zadnje lučke pa imajo svetlejšo plastiko. Izpušne cevi so sedaj vidne, s čimer je zadek postal bolj agresiven. Čeprav sprednji svetlobni sklop izgleda enak, pa je njegova moč sedaj povečana za kar 37 odst., lahko pa naročite celo bixenonske luči. Z novim A6 pa se je izgubilo tudi manjše desno ogledalo, ki je vozilu v tem razredu delalo le sramoto.

Ostale novosti so povezane predvsem s povečanjem udobnosti, s posebnim udarkom na zmanjšanje hrupa v potniški kabini. Pri hitrosti 140 km/h je sedaj hrup nižji za kar 40 odst. To so dosegli predvsem z obdelavo brisalcev, dodatno izolacijo vrat in debelejšimi steklenimi površinami, predvsem na vratih.

Mnogo spremenjenih komponent je skritih pod pločevino. Tako je na prednjem vzmetenju sedaj večina delov iz aluminija, kar je zmanjšalo skupno težo.

Izboljšane so vozne lastnosti, v vozilu pa debitira tudi novi servo tronic, ki nudi boljši občutek pri upravljanju z vozilom.

Novo generacijo A6 pa najbolj poudarjajo novi motorji. Nespremenjeni ostajajo 1,8-litrski turbo motor in oba 4,2-litrski V8 motorja. 2,4-litrski V6 motor ima pet konjev več, medtem ko ima sedaj 2,7-litrski V6 motor namesto 230 kar 250 konjskih moči. Povsem nov je trilitrski motor in dvajsetventilski dvolitrski motor. Enak ostaja tudi 1,9-litrski TDI motor s 130 konji, novost pa je 2,5-litrski TDI motor, ki nudi v eni izvedbi 155, v drugi pa kar 180 konjev.

Slabši dizelski motor so zadržali predvsem zaradi idealnega navora, ki je prilagojen multi tronic samodejnemu menjalniku. S tem je ta enkratni menjalnik prvič našel svoje mesto tudi ob dizelskem motorju.

Vse izvedbe novega A6, ki jih je skupaj 48, med katerimi jih je kar polovica s quattro štirikolesnim pogonom, imajo v serijski opremi bočne zračne vreče, ojačevalce zavorne sile skupaj s sistemom ABS in ESP proti zdrsovanju ter avtomatsko klimatsko napravo.

Povečano je tudi število barv, saj lahko sedaj izbirate med 16 različnimi odtenki, od katerih je 11 novih. Novi A6 je v Sloveniji že na voljo pri vseh pooblaščenih prodajalcih, cenovna paleta pa se prične pri 6,7 milijona tolarjev.

Če seštejemo vse pakete opreme, barvne odtenke in pogonske agregate, dobimo 48 različnih vozil.

Daelim daystar 125

Mladost z obilico kroma

Motocikle s prostornino 125 kubičnih centimetrov lahko vozijo že mladoletniki, ki so napolnili 16 let in ob tem uspešno opravili vozniški izpit kategorije "A" z omejitvijo do omenjene prostornine.

Ker tako velepa zakon, skoraj vsi proizvajalci na tržišču ponujajo kakšen model s prostornino 125 ccm. Tudi Korejci ne zaostajajo, tržišču so ponudili zanimiv, lahek mini "čoper", ki so ga poimenovali dnevnazvezda (daystar). Daystar je ravno pravi kompromis med začetniškimi koraki s skuterji in nadaljevanjem življenja ob močnejšem motorju. Mini čoper je nastal na osnovi preizkušene enovaljnega štiriktaktnega hondinega agregata, ki ga v Koreji izdelujejo po licenci, okoli njega pa so zgradili čoper z mehkiimi linijami, blestečim lakom, udobnim položajem za krmiolom in dobrimi voznimi lastnostmi.

Zračno hlajen motor ima po tovarniških podatkih okroglih 10 kW (13,6 KM) in 10 Nm navora. Za zaganjanje skrbi električni zaganjač, če pa ostanete brez baterije, vam je na voljo tudi nožni zaganjač. Za kakovostno zaustavljanje skrbi spredaj disk s premerom 276 mm, zadaj pa je postavljen boben v sredino kolesa. Motocikel je dolg 2.138 mm in težak 154 kg. V posodo za gorivo lahko nalijete 14 litrov goriva, kar vam bo zadostovalo za preko 300 prevoženih kilometrov, saj motocikel v povprečju porabi komaj kaj čez štiri litre.

Nizko težišče in udoben položaj za krmiolom zagotavljata dobro obvladovanje vozila v vseh pogojih. Mini čoper doseže najvišjo hitrost 112 km/h. V mestu vam bo to zadostovalo, saj do 80 km/h pospešite hitro, za nadaljnjih 30 km/h pa potrebuje nekaj zaleta.

Obilica svetlečega laka in kroma ter velika kolesa, razširjeno krmiolo in velik izpuh vozilo vizualno povečajo. Veliko mimoidočih se je ustavljalo in se navdušeno razgledovalo okoli motorja. To pa je tudi priložnost, da naši mladobudni vozniki prično nabirati svoje vozniske izkušnje ravno s takimi atraktivnimi vozili. Kasneje pa se bodo že sami odločili narediti korak naprej ali ostati zvest nižji hitrosti in s tem večji varnosti.

TEHNIČNI PODATKI - motor: enovaljni, štiriktaktni, zračno hlajen, prostornina 125 ccm, največja moč 13,6 KM pri 9.250/min, največji navor 10 Nm pri 7.500/min; **vžig:** elektronski, nožni; **menjalnik:** pet prestav; **dimenzije (D x Š x V):** 2183 x 810 x 1162 mm; **teža:** 154 kg (prazen); **poraba:** 4,15l/100 km; **posoda za gorivo:** 14 l; **najvišja hitrost:** 112 km/h; **pospešek:** 0-80 km/h 6,5 s

Novi opel combo

Prihaja novi combo

Combo je Oplov majhen dostavnik. Od leta 1993, ko je na tržišču, so jih prodali preko 270.000, na jesenskem salonu v Frankfurtu pa bo predstavljen njegov naslednik. V novem combu je prostor za potnike in tovor postal enoten prostor. Tovorni prostor je tako združen s preostalim delom vozila, nagnjeno vetrobransko steklo pa predstavlja dinamičen prehod s svojo konveksno linijo v streho. Razen elegantnega izgleda ima novi dizajn tudi številne prednosti. Na voljo je veliko prostora za glavo voznika in sovoznika, velika vrata pa olajšujejo vstopanje in izstopanje iz avtomobila. Zaradi višjega sedenja in velike površine vetrobranskega stekla je vidljivost optimalna. Veliki zunanji ogledali pa olajšata manevriranje z vozilom pri vzvratni vožnji.

Z dolžino 4.323 mm je novi combo daljši od predhodnika. Od tega povečanja je največ pridobil tovarni prostor, saj

Novi combo bo prišel na tržišče jeseni.

je v njem prostora za 3.200 litrov, največja nosilnost pa znaša 810 kilogramov. Pri oplo so oblikovali poltovo zadnjo premo s torzijskimi vzmetmi z dvojnim U profilom za prevoz posebej težkih tovorov. Po potrebi se lahko preklapi tudi sovozniški sedež, s čimer podaljšamo nakladalni prostor v tem delu vozila na 2,70 metra. Za sedežema je nameščena trpežna mreža, ki preprečuje nallet tovara v potniško kabino.

Povečana je tudi varnost v novem dostavniku in to predvsem zaradi izredno trdne karoserije. Zaradi galvanske zaščite pa opel nudi 12-letno garancijo na prerjavenje karoserije. V segmentu pasivne varnosti pa sta na voljo dve zračni vreči ter zategovalnik varnostnih pasov z omejenim zategom. ABS in aktivni vzglavniki pa so dobavljivi za doplačilo.

Combo bo opremljen s tremi motorji. 1,6-litrski bencinski motor bo nudil 64 kW/87KM, kar bo zadostovalo za 164 km/h najvišje hitrosti, poraba pa naj bi znašala v povprečju 7,8 litra. Motorno paleto bosta zaključila dva turbo dizelska motorja s prostornino 1,7 litra, od katerih bo prvi razvil 48kW/65KM, drugi pa 55kW/75KM. Oba motorja naj ne bi porabila več kot 5,8 litra dizelskega goriva na 100 prevoženih kilometrov.

Combo bo od septembra naprej na voljo najprej v dvosedežni izvedbi "cargo", nekoliko kasneje pa mu bo sledila še petsedežna izvedba "tour", ki bo namenjena predvsem družinam.

Poklic je njihov stil življenja

Iz Metlike je odšlo po svetu veliko meščanov. Bodisi za boljšim kruhom, ali pa jih je odpeljalo iz mesta življenjska usoda. Veliko jih je tudi, ki se po študiju v slovenski prestolnici niso več vrnili v rojstno mesto. Pač, vračajo se, a zgolj na obiske, poklicno pot pa si utirajo v beli Ljubljani. Za številne od teh ljudi javnost ne ve, nekaj pa si jih je ustvarilo slavo, a Metličani o njih lahko berejo le v časopisih, jih gledajo na televiziji. Če jim je sreča mila, jih kdaj srečajo tudi na ulici, le redko pa se zgodi, da bi se jih nekaj od njih zbralo skupaj in o svojem delu, življenju ter poti do uspeha spregovorilo na prireditvi.

Organizatorjem metliških mednarodnih poletnih prireditev "Pridi zvečer na grad" je preteklo soboto uspelo zbrati okrog mize tri Metličane in Metličana v Ljubljani, iz katerih je voditelj pogovora Matjaž Rus pred polnim grajskim dvoriščem poslušalcev izvel marsikaj zanimivega. Resnici na ljubo, ni se mu bilo potrebno niti pretirano truditi, kajti sogovorniki so že zaradi narave svojega dela dobro podkovani v govorjenju, nekaterim pa je jezik celo eno glavnih delovnih orodij. Predvsem pa so Metličani ob koncu pogovora lahko spoznali, da delo igralk Violete Tomič, režiserke Maje Weiss, kreatorke in voditeljice televizijskih oddaj o modi Jožice Brodarič ter stevarda, stilista, organizatorja modnih revij in enega od urednikov v Modni Jani Saša Radoviča ni zgolj blišč, ki je ljudem najpogostejše na oči. Pomeni tudi veliko nerednega dela, odrekovanja, neprestanega iskanja nečesa novega, skratka dela, kjer ni osemurnega delovnega dne, kjer ni ne petka ne svetka.

Pridnost ni najpomembnejša

Predvsem pa ni bila lahka njihova pot, preden so si ustvarili ugled in slavo, ki ju danes uživajo v javnosti. Violeta Tomič si je tako srčno želela postati igralka, da je poskusila s sprejemnimi izpiti na igralških akademijah v Zagrebu in Ljubljani. Uspešna je bila na obeh. Bila je vzhičena, na trdna

Beti. A se je po enem letu vrnila v Ljubljano ter pri dvaindvajsetih letih že delala v tamkajšnjih gledališčih kot kostumografinja in scenografinja. Potem se je zatekla k modi in kot svobodna oblikovalka sodelovala z okrog dvajsetimi podjetji po vsej nekdanji Jugoslaviji, s kreatorstvom pa se je poskusila tudi v Kanadi in New Yorku. Pozneje je prišla na idejo, da bi na slovenski televiziji pripravljala oddaje o modi in to počne že osem let, medtem ko je kreatorsko delo zaenkrat zamrznila. Sicer pa pravi, da je moda diktat Francije, Italije in ZDA, vse ostale države pa jih posnemajo. Se je pa v zadnjem desetletju moda postavila ob bok filmu in glasbi in jima postala enakovredna.

Sašo Radovič je ob treh dajah priznal, da je bila njegova poklicna pot najbolj lahkotna. Poskušal je studirati arabščino, španščino, novinarstvo, italijanščino, a ugotovil, da mu prav nič ne ustreza. Leta 1985 je postal stevard pri Jatu, a ko je Jugoslavija razpadla, je bilo z njegovim letenjem konec. Ker je bil tudi maneken, se je poskusil še v pripravljanju modnih revij in uspel. Za poklic stilista, po katerem je v zadnjem času najbolj poznan, pa pravi, da ga je pri nas opravljal veliko težje kot v Franciji ali Ameriki. Da obleče pevko ali TV zvezdnico, je po njegovem pri nas že na meji mogočega, saj se mora zelo potruditi, da najde primeren material, krojača in še kaj. A čeprav je oblekel že veliko znanih Slovencev in

Jožica trdi, da so poklici Metličanov, ki so se zbrali kot gostje na grajskem dvorišču, stil življenja. In ker so ves čas v svojem delu, je dobro, da podobno delo opravljajo tudi partnerji. Njen mož je etnolog in novinar, zato se njuno zasebno življenje ves čas prepleta s poklicnim. Sašo je v šali sicer dejal, da bi bil srečen, če bi njegova partnerka delala kaj drugega. Po drugi strani pa je priznal, da uživata v skupnem delu, v katerem se dobro dopolnjujeta.

Niso imuni na nove izzive

A čeprav se na prvi pogled zdi, da so srečni pri opravljanju svojega dela, vedno le ni tako. Takrat morda kateri od njih pomisli, česa bi se lahko še lotil. Brodaričeva je zatrdila, da so iznajdljivi in jim ne bi bilo težko delati tudi česa drugega. Pravi, da so pri njenem delu tudi slabe, grde, temne plati, kot je na primer ljubosumje med kreatorji pa osvajanju trga na podlagi načina. Tomičeva je prepričana, da bi lahko imela tudi gostilno ter da pri svojem delu ni vedno srečna, saj mora velikokrat delati tudi tisto, kar hočejo od nje drugi. Prav zaradi tega je po petnajstih letih pustila službo v gledališču, ker se ji zdi, da za osebnostno potrebuje več kot le izpolnjevanje ukazov enega gledališča.

Tudi Weissova je prepričana, da bi lahko v življenju počela še marsikaj. Zoprne so ji predvsem poti do filma. Ustrezalo bi ji, da bi bila učiteljica ali ravnateljica šole, pa še kakšen film bi lahko posnela zraven. Tudi Radovič, ki že sedaj počne marsikaj, je zagotovil, da bi se lahko lotil še česa novega. Predvsem pa ga teži, ker na modo pri nas še vedno gledajo kot na drugorazredno, v slovensko tekstilno industrijo pa je težko prodreti z novimi idejami.

Dobronamerna kritika je dobrodošla

Ker je njihovo delo javno in so neprestano na očeh poklicanih in nepoklicanih kritikov, torej tudi kritiki ne morejo uiti. In kako gledajo nanjo? Violeta Tomič je razočarana nad gledališko kritiko, ki je danes žal omejena le na obnovo zgodbe. Predvsem pa je po njenem pomembno, kdo je napisal kritiko in ne kaj, kajti ko veš, kdo je avtor, tudi veš, kakaj je tako napisal. Maja Weiss je prepričana, da kompetentnih filmskih kritik pri nas še danes ni. Pišeta jih le dva človeka ali morda trije ljudje. Jožica Brodarič si želi dobronamerne televizijske kritike, saj včasih njihovo delo postane že rutina, zato je prav, da jih kdo opozori na to. Sicer pa sama ni imela veliko kritik na račun svojega dela, a še takrat, ko so bile, je bilo vedno nekaj v ozadiju. Sašo Radovič pa je priznal, da ima rad kritiko od ljudi, ki jih spoštuje.

Seveda sta življenje in delo, ki so ju v poldrugi uri dolgem pogovoru razkrili štirje Metličani, le delček njihovih nenormalnih poklicev, kot so jih sami poimenovali. A ker so zagotovili, da imajo idej še veliko, se prav lahko zgodi, da jih bomo čez nekaj let zopet srečali na mednarodnih metliških poletnih prireditvah "Pridi zvečer na grad" in pripovedovali nam bodo o svojem delu, razgibanem in nenormalnem, ki pa bo povsem drugačno, kot so ga opisovali tokrat.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

IZBIRA JE VELIKA

Privoščimo si eksotične sadeže

Zadnja leta si tudi v naše trgovine vse pogosteje utirajo pot eksotični sadeži iz daljnih dežel. Bananam, anansu, kiviju in pomarančam so se pridružili nenavadni sadeži, za katere se mnogi težko odločajo. Bodisi zaradi zasoljene cene ali pa preprosto zato, ker ne vedo, kako bi se jih lotili. Priložnost za spoznavanje z neobičajnimi sadeži pa so tudi potovanja, zato si le privoščite kakšen neobičajen posladek, če sa vam ponudi priložnost. Za lažjo odločitev se seznanimo z granatnim jabolkom in še nekaterimi manj znanimi sadeži.

Sadež stoterih semen

Sadeže z rjavkasto rdečo lupino, ki le po obliki in imenu spominjajo na jabolko, je vse pogosteje mogoče kupiti tudi na naših tržnicah, še posebno na Primorskem. Granatno jabolko je dobilo ime zaradi številnih semen pod usnjato lupino. Rastlina izvira iz Azije, danes pa je zelo razširjena v sredozemskih deželah. Gojili so jo že Kartazani in stari Egipčani. Rimljani so granatno jabolko poimenovali punsko jabolko ali s koščicami bogato jabolko (malum granatum). Od tod menda izhaja tudi ime topovskega izstrelka granate, ki se raztrešči na stotine smrtonosnih drobecov.

Živopisani cvetovi in rdečerjavi plodovi granatovca že vse od svetopisemskih časov navdihujejo najrazličnejše umetnike: cvetovi vabijo zaljubljenca, granatni most predstavlja ljubezenski napoj, s sadežem opisujejo žensko lepoto, številna semena pa nevesti obljubljajo veliko otrok. Ponekod je še danes v navadi, da na poroki nevesta vrže granatno jabolko ob tla, semena, ki padejo iz razbitega sadeža, pa zakoncem napovedujejo število otrok. Rastlino starodavnih užitkov najdemo tudi v rimski mitologiji: Bakhus se je zaljubil v nimfo, kateri je bilo usojeno, da bo nekega dne nosila krono. Temu primerno se je vedla prav ošabno in Bakhus ji je obljubil, da ji bo krono priskrbel on. Nimfa mu je verjela in Bakhus jo je spremenil v granatno jabolko, ki na zgornji strani nosi široke čašne liste v obliki krone.

Pri nas drevesa ali zimzeleni grmi granatnega jabolka dobro uspevajo samo na Primorskem. Drugod jih lahko gojimo v večjih posodah predvsem kot okrasne rastline, saj se ponašajo z lepimi živo rdečimi ali belimi cvetovi z dobro vidnimi rumenimi prašniki. Cvetijo šele konec junija ali v začetku julija. Rastlinam škodijo temperature nižje od -10° C, zato jih je treba v notranjosti Slovenije pozimi zavaroovati pred mrazom oz. umakniti v zaprte prostore. Granatno jabolko je zelo nezahtevno in dobro uspeva tudi v slabši zemlji, bodisi na sončni ali v senčni legi. Na južnem Jadranu tvori celo obsežne samonikle grmičaste gozdove. Seveda pa je rastlina mnogo bujnejša, če jo posadimo na globlja, bogatejša tla, kjer suša ni prehuda. Spomladansko redčenje in dognojevanje pomagata, da se lepše razraste in obilneje cveti. Poleg cvetov je dekorativno tudi listje, ki je na zgornji strani nekoliko rdečkasto, pri nekaterih podvrstah pa so rdeči tudi listni peclji. V toplejših krajih granatna jabolka sadijo tudi v vrste, kot nenavadno prosto rastočo živo mejo z lepimi cvetovi in zanimivimi plodovi.

Granatna jabolka zorijo septembra in oktobra, užitna pa so šele kak mesec kasneje, ko postane lupina usnjata in rjava. Sadež oz. meso, ki pod lupino obdaja užitna semena, je prijetno osvežujočega okusa. Jemo ga lahko z žličko ali pa kar z rokami lomimo manjše kose sprijetih semen. Pri tem se je dobro izogibati rumeni pokožnici trpkoga okusa, ki vsebuje veliko črsovine. Granatno jabolko lahko tudi prenetemo, prebodemo lupino, vanjo zapičimo slamico in posrkamo osvežen sok. Sok lahko iztisnemo tudi tako, da sadež prežemo in ga iztisnemo ali ožamemo kot pomarančo.

Semena so lahko privlačen okras, če jih potresemo po sladoledu, sadnih solatah ali drugih sladicah. Iz njih izdelujejo sirup grenadine, ki je svetlo rdeče barve in sladkega, svežega okusa. Granadine je uporaben kot naravno barvilo ali kot sadna polvika k sadju in sadnim solatam ali pa kot sestava različnih koktajlov. Podoben sirup, nesladkan koncentriran sok, uporabljajo kot dodatek mesnim jedem v kuhinji Bližnjega vzhoda. Iz jabolka je mogoče pripraviti okusno marmelado, še posebno v kombinaciji z drugim sadjem. Dokler je lupina mehka, lahko granatna jabolka uporabljamo tudi za kuhanja čaja, saj vsebujejo veliko vitamina C. Poleg tega so semena bogata še z vitamini B1 in B2, s kislinami (citronska, borova) in rudninami (železo, kalcij, kalij, fosfor, natrij). Iz cvetov granatnega jabolka pridobivajo rdeče barvilo, ponekod pa jih uporabljajo tudi v zdravilstvu.

Kakavovec

Kakavovec izvira iz porečja Amazonke in Srednje Amerike. Do sedem metrov visoka drevesa so odeta v temnozeleno svetleče se listje, prepoznavna pa so predvsem po ovalnih sadežih, ki so videti, kot bi rastle naravnost iz vej. V času zorenja se sadeži kakavovca spremenijo iz zelenih v rumene, oranžne ali rdečkasto-rjave plodove, znotraj katerih se nahajajo uporabna zrna. Sadeži so dolgi 20 do 30 centimetrov, težki okoli pol kilograma, v vsakem izmed njih pa je 20 do 40 semen. Semena predeležujejo v kakavovo maso, kot sadež pa je užitno le belo meso, ki obdaja semena. Je prijetno osvežujočega okusa, toda zaradi dragocenih semen je le redkokje na prodaj.

Mango

Plodovi krompirjeve velikosti so rumeni, rdeči ali zeleni in imajo včasih obliko boba. Trda lupina obdaja oranžnorumeneno meso prijetno sladkega okusa in veliko ploščato peško. Ne zreli mango je uporaben za solate, iz zelenih sadežev pa pridobivajo tudi zelo cenjeno začimbo. Iz listov indijskega mangovca izdelujejo slikarsko barvilo, ki so ga v 17. stoletju uporabljali tudi veliki nizozemski slikarski mojstri. Različne vrste mangovcev uspevajo v tropskih predelih jugovzhodne Azije, Afrike in Amerike.

Karambola (starfruit)

Angleško ime zelenorumenega sadeža velikosti velike limone zgovorno priča o obliki nenavadnega sadeža. Če ga namreč režemo počez, dobimo rezine v obliki zvezde. Sadež, ki ga obdaja rahlo prozorna lupina, ima voden, a osvežujoč okus. Zanimiva oblika lahko služi kot čudovita dekoracija raznim sadnim kupam.

Rambutan

Rambutan po malezijsko pomeni bodičast. Rdeče sadeže velikosti oreha namreč obdajajo mehke bodice. Bodičasta lupina varuje dokaj veliko peško, ki jo obdaja kot želatino mehko meso, prozorno rjavkaste barve. Sadež je prijetno slaček, njegov okus in oblika pa močno spominjata na podoben sadež liči, ki pa je brez bodic.

Papaja

Papaja izvira iz srednje Amerike, danes pa jo gojijo tudi v vseh tropskih predelih Azije. Posebno zanimivo je drevo, katerega deblo nima vej, na vrhu pa nosi šop mogočnih listov, pod katerimi se kot velikanski grozd razvijajo plodovi. Sadež melonaste oblike je običajno rumenozelene barve, meso pa ima barvo marelice. Papaja je v sredini votla, njene stene pa so podobno kot pri bučah, prekrte z množico okroglih temnozelenih, s sluzjo prevlečenih semen. Ne zrele plodove uporabljajo podobno kot bučke, zreli sadeži pa se ponašajo s prijetnim okusom, ki rahlo spominja na zelo sladke melone.

Gvajava

Rumeni ali rdečkasti sadeži so po obliki podobni kutinam ali majhnim hruskam. Sladkokisli okus je prijetno osvežujoč, zato ni čudno, da iz sadežev izdelujejo tudi zelo dobre sokove. Zanimiv je tudi prijeten nežen vonj, ki ga sprva komaj zaznaš, če pa sadež pustiš nekaj časa v zaprtem prostoru, ga zavošaš takoj, ko vstopiš.

Jackfruit (jakobovec)

Jackfruit je gotovo eden največjih sadežev na svetu, saj zlahka dosega nekaj kilogramov teže in velikost blizu enega metra. Ko odpremo nazobčano zeleno lupino, se prikažejo rumenkasti segmenti, med katerimi se pocedijo lepljive kapljice bele tekočine. Sadež nima kakšnega izrazitega okusa.

Pasijonka

Sadeži jajčaste oblike so lahko rumeni, vijolični, zeleni ali rdeči. Pod usnjato lupino imajo v vlaknatem mesu polno črnih pešk, ki pa so užitne podobno kot pri kiviju. Meso je najlažje kar posrkati ali pa sadež prerezati na polovico in ga izdolbiti z žlico. Ponaša se z osvežujočim, rahlo kislastim okusom, zaradi česar iz njega izdelujejo odlične sokove. Iz pasijonke izdelujejo tudi sirupe, sladoled, marmelade, ponekod pa jih uporabljajo celo kot dodatek za omake. Kot lončnice te plezalko uspevajo tudi pri nas, na Primorskem pa jih je mogoče gojiti celo na prostem, kjer celo obrodijo.

IGOR FABJAN

LJUBLJANSKI METLIČANI V METLIKI - Matjaž Rus, Metličan, ki je ostal zvest rodnemu mestu, se je na metliških kulturnih prireditvah pogovarjal z Metličankami in Metličanom, ki so si kruh našli v Ljubljani: z Violeto Tomič, Majo Weiss, Jožico Brodarič in Sašom Radovičem (z leve). (Foto: M. B.-J.)

tla pa jo je postavilo dejstvo, da po diplomu kljub desetakam kar dve leti ni dobila službe. Še danes je prepričana, da ni pomembno, kako je človek priden, ampak da je ob pravem času na pravem mestu. Pripravljen pa je imela tudi odgovor, zakaj so vsi štirje odšli v Ljubljano: zato, ker v Metliki za njih ni bilo dela. A se radi vračajo, še posebej ona, saj si je v Metliki kupila tudi hišo in priznava, da bi z veseljem v njej tako ljubem mestu ustanovila gledališče. Tudi Maja Weiss je še dolgo preplavljala veselje ob uspešnih sprejemnih izpiti na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, na realna tla pa jo je postavilo življenje šele, ko je kljub z odliko končani fakulteti morala delati vse in povsod. Šele po skoraj poldrugem desetletju dela se je lahko podpisala pod celovečerni film "Varuh meje" in s tem postala prva slovenska režiserka, ki je režirala celovečerni film.

Jožica Brodarič pa ni naredila sprejemnih izpitov na Akademiji za likovno umetnost, zato se je po končani srednji šoli za oblikovanje najprej zaposlila v metliški

Slovenec, pravi, da se ne bi nikoli hotel ukvarjati s politiki. Prepričan je namreč, da so - glede na to, koliko zaslužijo - preskopi, da bi namenili več denarja za primerna oblačila.

Prepletanje zasebnega in poklicnega življenja

Zanimivo je, da se partnerji znanih Metličanov v Ljubljani ukvarjajo z enakimi ali podobnimi deli. Violeta je prepričana, da je to nujnost, saj so njihove poti drugačne od poti ljudi, ki imajo normalne službe. Maja pa se še ni odločila, ali je dobro ali ne, ker sta oba z možem režiserja. A čeprav drug drugemu pohvalita filme, sta se zaradi njih tudi že skregala. Po njenem je boljše, če dela vsak svoj film. Pri skupnih pa sta si razdelila delo, sicer bi bilo preveč obremenjujoče za vso ekipo, če se ne bi usklajila. Res pa je, da se niti ne moreta prav skregati, saj je materin jezik Maje slovenščina, njenega moža Petra nemščina, pogovarjata pa se v angleščini.

Na Malo Mojstrovko in Bavški Grintavec

NOVO MESTO - Planinsko društvo Intel servis bo v soboto in nedeljo, 18. in 19. avgusta, pripravilo dvodnevni planinski izlet na Malo Mojstrovko (2332 m) in Bavški Grintavec (2347 m). Prijavite se lahko pri Mojci Verček Rems po telefonu 041 745 849, pri njej pa dobite tudi vsa dodatna pojasnila.

Grum bo kapetan Krke Telekom

Krka Telekom je temeljito prenovila moštvo, ki se ta čas pripravlja v Mežici - Kvalifikacije za Evroligo bodo začeli v tretjem krogu - Najprej v jadranski ligi

NOVO MESTO - V novomeškem košarkarskem klubu Krka Telekom so zadovoljni z moštvom, ki se je zadnji dan julija zbralo v športni dvorani Leona Štuklja v Smihelu. Po mnenju tehničnega direktorja kluba Vlada Gavranovića gre za mlado moštvo, v katerem vlada huda konkurenca za vsa igralska mesta, kar se zelo pozna tudi na treningu, saj ekipa še nikoli ni trenirala tako zavzeto in disciplinirano.

Krka Telekom je imela veliko sreče pri zbiranju kvalifikacijskih parov za dve prosti mesti v Evroligi, saj bodo v 1. in 2. krogu prosti, ker se švedski državni prvak Planja Basket in švicarski Lugano nista prijavila v predpisnem roku oziroma sta se odpovedala kvalifikacijam. V tretjem krogu se Novomeščani lahko pomerijo s turško Daruessafo, nemškim Telekomom iz Bonna, Splitom ali z litvanskim Lietuvasom Rytasom. Poznavalci razmer v posameznih klubih največ možnosti za preboj v tretji krog pripisujejo Turkom in Nemcem. Tekmi tretjega kroga kvalifikacij za Evroligo bosta 26. in 28. septembra. Katero moštvo bo prvo tekmo igralo v domači dvorani, pa bo odvisno od tega, katero moštvo se bo ob Krki Telekomu uvrstilo v 3. krog.

Če bi se Krka Telekom uvrstila med najboljšje evropske košarkarske klube, bi prišla v skupino C, kjer bi se v prvem delu evroligaškega tekmovanja po dvakrat pomerila z grškim Panathinaikosom, Fortitudo iz Bologne, madridskim Realom, Pau Orthezom, Budućnostjo, moskovskim CSKA in Zadrdom.

Ze pet dni po drugi kvalifikacijski tekmi se bo za Krko Telekom začela na novo ustanovljena jadranska liga. V prvem krogu se bodo Novomeščani 3. oktobra v gosteh pomerili z Zadrdom, tri dni kasneje pa doma z Unionom Olimpijo. Poleg omenjenih moštev se bodo prihodnje sezone za naslov prvaka jadranske lige merili še Slovan, Pivovarna Laško (oba Slovenija), Cibona, Split, Rijeka (vsi Hrvaška), Široki Brijuni, Bosna, Sloboda Dita Tuzla (vsi BiH) in podgoriška Budućnost. Vsekakor bo to zanimivo in dovolj kakovostno tekmovanje marsikateremu starejšemu ljubitelju košarke pri nas obudilo spomine na pred desetletjem eno

Primcu so se uresničile sanje

Na svojem četrtem svetovnem prvenstvu se je novomeški metalec diska prvič uvrstil v finale, ki bo danes ob štirih zjutraj po našem času

NOVO MESTO, EDMONTON - V ponedeljek, 6. avgusta, ob 18.45 po srednjeevropskem času je končno prišel tudi njegov trenutek. Soparno vreme atletom, ki so se ta dan v Edmontonu potegovali za čim boljše uvrstitve na svetovnem prvenstvu, nikakor ni bilo pogodu. A novomeški metalec diska Igorja Primca, ki je letos večino treningov zaradi pomanjkanja denarja opravil doma in se je med vadbo na precej odsluženem novomeškem stadionu v dneh pred odhodom potil podobno kot v Kanadi, sopro očito ni zmotila, da ne bi dosegel največjega uspeha v karieri.

Prestop v prvem od treh kvalifikacijskih poskusov ni obetal nič dobrega. Namesto da bi spodnji del telesa pred izmetom prehiteval zgoraj, se je zgodilo nasprotno, zato ga je pri skoku po izmetu vrglo iz kroga in precej dolg met ni veljal.

Morebiten neuspeh oziroma uvrstitev v drugo polovico uvrščenih bi zanj najbrž pomenil konec kariere

• Potem, ko Igorju Primcu lani ni uspelo uvrstiti se na olimpijske igre v Sydneyju, ker v tekočem letu ni potrdil že izpolnjene norme, mu je hrbet obrnila večina pokroviteljev, zato je še toliko bolj hvaležen tistim, ki mu še naprej stojijo ob strani, to pa so predvsem Slovenska vojska, kjer je zaposlen, pa Nemokom, Slikopleskarstvo Janko, Zavarovalnica Maribor, Žito Ljubljana, BV&S (športna prehrana), športna trgovina Roni, gradbena trgovina Tilia in Kobra iz Sentjerneja, ki je letos edina med pokrovitelji bistveno povečala vložek v najboljšega novomeškega atleta vseh časov.

vrhunskega športnika, saj bi tako izgubil ugodnosti, ki jih najboljši slovenski atleti uživajo pri zaposlovanju v slovenski vojski. Psihična obremenitev je bila velika, a Igor je tokrat zdržal. Na drugi met se je pripravil dobro, mirno je stopil v krog, se zavrtel, tako kot sta se dogovorila s trenerjem, in disko dal dovolj hitrosti, da je sicer nekoliko trepetajoče rezal edmontonski zrak, a poletel daleč preko 60 m. Merilne naprave so pokazale 62,60 m. To je približno toliko, kot je letos vrgel najdlje (62,74 m, 8. julija na državnem prvenstvu v Mariboru).

Glede na izide tekmecev iz prve kvalifikacijske skupine je bilo že jasno, da si je s tem najverjetneje pri-

metal finale. Vendar Igor med tekmovanjem nima navade spremljati izidov tekmecev, zato je v tretjem poskusu vrgel na vso moč, a met se mu je prav zaradi tega ponesrečil, kar pa ni vplivalo na to, da se ne bi z 9. najboljšim izidom med kvalifikanti iz obeh skupin uvrstil v dolga leta zeleni in pričakovani finale.

Teorija, da metalci diska na največjih tekmovanjih vržejo 2 do 4 m manj, kot mečejo sicer tisto sezono, je pri Igorju padla, na srečo pa je še kako držala pri številnih njegovih tekmecev, saj se je kvalifikacijski nastop tudi nekaterim za vrha svetovne lestvice popolnoma ponesrečil. Tako so v kvalifikacijah obstali prvaki v suvanju krogle Američan John Godina, ki je zmogel vsega 57 m, pa stari znanec novomeških ljubiteljev atletike Madžar Robert Fazekas, Belorus Vladimir Dubrovščik in še nekateri favoriti. Kako težke so bile razmere za tekmovanje, govori podatek, da sta prezahtevno kvalifikacijsko normo (65,50 m) izpolnila le Nemec Lars Riedel (68,26 m) in Belorus Kaptjuk (65,71).

Po nastopu je Igor za Dolenjski list povedal, da mu je ustrezalo, da je v Kanado odpotoval sorazmerno pozno, le teden dni pred kvalifikacijskim nastopom. Tri dni je potreboval, da se je privadil na časovno razliko, potem pa se je tri dni pripravil na nastop. Vadbo je posvetil povečanju mišičnega tonusa, pilenju tehnike in psihološki pripravi. Pri tem mu je bil v veliko pomoč tudi njegov novi trener Slavko Malnar, ki je letos zamenjal Karla Gačnika. Vsi testi, ki sta jih s trenerjem opravila doma pred odhodom in kasneje v Edmontonu, so kazali, da je Igor dobro pripravljen. Poleg tega mu je zelo ustrezal tudi zelo gladek krog, na katerem lahko pride bolj do izra-

za njegova hitrost in natančna tehnika meta, manj pa velikost in surova moč, s katero se je ponašala večina tekmecev. Z izidom tokrat ni bil obremenjen, saj je imel letos med vsemi prijavljenimi tekmovalci drugi najslabši izid, zavedal pa se je, da sam glede na pripravljenost lahko izid iz Maribora brez večjih težav celo preseže, večini tekmecev pa naj se ne bi uspelo niti približati svojim najboljšim izidom, kar se je izkazalo za pravilno.

Na današnji finalni nastop se je pripravil tako kot na kvalifikacije. Čeprav ima vseh 11 preostalih finalistov letos precej boljše izide od novomeškega atleta, Igor verjame, da bi moral prehiteti vsaj enega ali dva, oziroma da se lahko uvrsti okoli 10. mesta, vendar ne izključuje možnosti, da bi mu danes ob štirih zjutraj po našem času dovolili vreči šestkrat, kar pomeni, da bo po treh metih uvrščen med najboljših osem, ki imajo v finalu na voljo šest metov. Neko-liko ga skrbi le deževna vremenska napoved, saj bi dež zelo gladek krog spremenila v pravo drsalnico.

Kvalifikacijski izidi finalistov: 1. Lars Riedel (Nemčija) 68,26, 2. Vasilij Kaptjuk (Belorusija) 65,71, 3. Virgilijus Alekna (Litva) 65,22, 4. Frantz Kruger (Južnoafriška republika) 64,79, 5. Dmitrij Ševčenko (Rusija) 64,55, 6. Jason Tunks (Kanada) 64,34, 7. Roland Varga (Madžarska) 63,52, 8. Timo Tomperi (Finska) 63,34, 9. Igor Primc (Slovenija) 62,60, 10. Michael Moellenbeck (Nemčija) 62,54, 11. Adam Setliff (ZDA) 62,25, 12. Einar Kristian Tveita (Norveška) 61,85.

I. V.

Splačalo se je vztrajati

Izjemno nadarjeni metalec diska je v zrelih letih vstopil v svetovno elito in si odprl vrata velikih mitingov

Igor Primc je zagotovo eden najbolj nadarjenih slovenskih športnikov, to je bilo našim športnim oziroma atletskim strokovnjakom jasno, že ko je fant trgal hlače v osnovnošolskih klopeh. Najprej je nihal med rokometom in atletiko, a v tedaj padajočem novomeškem rokometnem klubu ni videl svetle prihodnosti, na pionirskih atletskih tekmovanjih pa v metu diska, krogle in kladiva ni imel prave konkurence, celo med šprinterji je na republičkih prvenstvih, čeprav je bil težak več kot 100 kg, osvajal medalje. Bil je izjemno hiter, spreten, eksploziven in močan.

Za svojo disciplino je izbral met diska, kjer je kot pionir zlahka osvaja naslove državnega prvaka in podiral jugoslovanske državne rekorde tudi med mlajšimi in starejšimi mladinci, med pionirji pa je dosegel menda celo najboljši izid na svetu in je pionirski izid tedanjega svetovnega članskega rekorderja presegel za dva metra.

Obetala se mu je izjemna športna kariera, a v prvih letih med člani ni napredoval, kot so od njega pričakovali. Najbrž je bila temu kriva predvsem izjemna nadarjenost, saj je v mlajših kategorijah zmagoval tako lahkotno in suvereno, da očitno ni čutil potrebe, da bi se povsem predal športu, še posebej, ko niti med člani v Jugoslaviji ni imel prave konkurence. Ostal je na pol poti, k čemur je svoje prispevala tudi poškodba, tako da je na začetku 90. let že vse kazalo, da bo njegove športne kariere konec.

Tedaj pa sta se našla z nekdanjim metalcem kladiva in dobrim prijateljem Karlom Gačnikom in Igor je z njegovo trenersko pomočjo začel doživljati novo športno pomlad. Kmalu je presegel mejo 60 metrov, se uvrstil na svetovno prvenstvo in na olimpijske igre v Atlantu ter zmagal na sredozemskih igrah. Kljub zreli letom je imel čedalje višje cilje, ki jih je podprl z državnim rekordom na meji 65 metrov (64,79), s čimer se je povsem približal svetovnemu vrhu, v katerega pa ni vstopil. Do tega mu je manjkala uvrstitev v finale na enem izmed največjih tekmovanj oziroma na svetovnem prvenstvu ali olimpijskih igrah.

Tako kot večina najboljših metalcev je tudi on na največjih tekmovanjih precej zaostal za svojimi naj-

boljšimi izidi. Pred dvema letoma se je na svetovnem prvenstvu v Španiji prvič približal svojim najboljšim izidom, za kar je bil nagrajen s 15. mestom, a za finale je bil prekratek. Sledilo je razočaranje z nespornimi okoli normo za olimpijske igre v Sydneyju.

Igor je leto pred igrami normo še vedno veljavnim državnim rekordom krepko presegel in rečeno mu je bilo, naj se v miru pripravlja, kasneje pa so pristojni svoja merila spremenili in od njega zahtevali, da mora normo potrditi, kar pa mu v stiski s časom na koncu ni uspelo. Razočaranje bi lahko bilo razlog, da vrže puško oziroma disk v koruzo, ki ta čas zori le nekaj metrov od novomeškega stadiona. Pa ga ni. Nekoliko pozabljen se je pripravil naprej in koval nove načrte. Splačalo se je vztrajati.

Šele z uvrstitvijo v današnji svetovni finale je Igor posegel tja, kamor je s svojo izjemno nadarjenostjo že od nekdaj sodil in kamor si je s trdim in discipliniranim delom v svojih zrelih športnih letih tudi zaslužil priti.

Zakaj je tako pomembno biti finalist svetovnega prvenstva? Zato ker si atlet z uvrstitvijo v finale tako velikega tekmovanja na široko odpre vrata velikih pozitivnih tekmovanj oziroma mitingov, kamor športnike povabijo in jim udeležbo plačajo, dobre uvrstitve in izide pa še bogato nagradijo. Igor namreč do zdaj še ni nastopil na nobenem mitingu serije grand prix ali mitingu zlate lige. Tja vabijo le elito in to sestavljajo finalisti svetovnih prvenstev in olimpijskih iger. Novomešan Igor Primc zdaj sodi v to izbrano družbo. Vrata so se odprla, z današnjim finalnim nastopom pa si jih lahko odpre na stežaj.

Pa še nekaj. Igor Primc je najbrž eden redkih ali celo edini od metalcev iz svetovnega vrha, ki zagotovo nikoli ni posegel po nedovoljenih pozitivih oziroma dopingju. V intervjuju za pionirski list, to je bilo v njegovih osnovnošolskih časih, je na vprašanje, če je posegel po dopingju, korajžno odgovoril, da je zanj edini doping pečen odojek in kakšen vrček piva. Tako je še danes, le da se mora tudi mastnemu svinjskemu mesu in alkoholu čim bolj izogibati.

IGOR VIDMAR

Grah sedmi, Cumulus pa šesti

SEMIČ - V okviru slovenske državne lige v jadralskem padalstvu sta letos nastopala dva člana semiškega društva jadralskih padalcev Cumulus. Od 18 načrtovanih tekmovalnih dni je organizatorjem posameznih tekmovanj zaradi težav z vremenom uspelo izpeljati le 6 tekem in tri tekmovalne dni v sklopu v sklopu državnega prvenstva. Novomešan Marjan Grah se je izkazal z uvrstitvama na 2. in 3. mesto, v skupnem vrstnem redu pa je bil sedmi. Semičan Jože Molek, ki je letos nastopil prvič, je med 82 tekmovalci osvojil 35. mesto. Zmagovalec lige je France Megušar, član Krkarja iz Železnikov. Semiški Cumulus je v ekipnem vrstnem redu med 17 klubi osvojil 6. mesto.

MLADI SE POSEBEJ ZAGNANO - Vzdušje na prvih treningih priprav Krke Telekom na novo sezono je delovno, saj mladi vadijo še posebej zagnano. Konkurenca za mesta v prvem moštvu je velika, do minuta na parketu pa se bo prišlo le s trdim delom, kar je posebna spodbuda za mlade, kot sta domačin Igor Ivaškovič (levo) in Aleksandar Čapin (z žogo). (Foto: I. V.)

Krka dobro s skromnim proračunom

V namiznoteniškem klubu Krka si z res skromnim proračunom tudi v prihodnji sezoni ne obetajo več kot sredine lestvice oziroma zanesljivega obstanka v 1. ligi

NOVO MESTO - Tudi novomeški namiznoteniški igralci se od 1. avgusta vneto pripravljajo na novo sezono, v kateri pa ne pričakujejo bistveno več, kot so dosegli v minuli, ko so bili tako po rednem delu prvenstva kot tudi po končnici na sedmem mestu. Glede na slovensko konkurenco, v kateri si številne ekipe pomagajo s Kitajci in igralci iz bivše Jugoslavije, je klubsko vodstvo s tem izkupičkom zadovoljno.

Moštva v namiznoteniškem klubu Krka pred novo sezono ne bodo spreminjali. Ob edinem "kupljenem" igralcu Mitji Horvatu, trenutno petem na slovenski jakostni lestvici in tretjem na zadnjem državnem prvenstvu, bodo novomeške barve zastopali sami domačini: veteran Marjan Hribar in študenta Matjaž Retelj in Tomaž Kralj. Medtem ko sta Kralj in Retelj razpeta med študijem in treningom, Hribarju več treninga onemogočajo poslovne obveznosti v Krkinih Zdraviliščih, kjer skrbi za prodajo njihovih uslug tujim gostom. Medtem ko se Horvat skupaj z ostalimi državnimi reprezentanti pri-

pravljajo v Kranjski gori, ostali ta čas pilijo formo za domačimi mizami. V drugi polovici se jim bo na Otočcu pridružil razširjena reprezentanca Slovenije in izbrana vrsta Italije, tako da bodo imeli Novomeščani obilo možnosti, da svojo igro izboljšajo med igro s številnimi odličnimi sparring partnerji.

Tehnični vodja moštva Ivo Kapš je povedal, da si v prihodnji sezoni tako kot lani želijo uvrstitve v sredino lestvice, oziroma da ne želijo imeti težav z obstankom v 1. ligi. Z ekipo, kakršno imajo, sicer lahko premagajo vsako moštvo razen Maximarketa Olimpije in Maribora, ki se

je letos še dodatno okrepil z Gregorjem Škafarjem. Močna bo tudi Radgona, če bo pri njej le ostal nekdanji novomeški Kitajec Xi-Yia.

Klubski proračun, ki se vrti okoli petih milijonov tolarjev, je sila skromen. Petino tega zneska prispeva glavni pokrovitelj, klubu pa zvesto stoji ob strani tudi Intel servis. Kar se tiče dela z mladimi v klubu ne mirujejo, čeprav so že zelo daleč od zlatih časov, v katerih je pred desetiimi leti njihova pionirska vrsta zmagala na ekipnem mladinskem državnem prvenstvu. Zdaj delajo na petih osnovnih Solah (Bršljin, Grm, Smarješke Toplice in Otočec), vendar jim za širše zastavljen delo z namiznoteniškim naraščanjem manjka vaditeljev oziroma denarja zanje, saj se morajo tisti, ki se zdaj ukvarjajo z otroki, zadovoljiti z zelo skromnimi honorarji, je še povedal Ivo Kapš.

I. V.

Obrobje je v naših možganih

Svojčas so imeli Metličani obetavno košarkarsko ekipo, ki bi lahko postala strup za nasprotnike, če bi imela primerno športno dvorano. Materialni pogoji so bili glavni krivec, po trditvah igralcev in vodstva kluba, da niso metliški košarkarski asi poleteli na slovenski košarkarski Olimp. Ko so zgradili pri metliški Osnovni šoli sodobno športno dvorano, je v Metliki košarka kmalu crknila kot star konj...

Ko sem obiskoval osnovno šolo, je prišel v naše mesto za telovadnega učitelja tovariš Li-kavec. Edino makadamsko igrišče, ki ga je kraj premogel, je bilo na Pungartu. Tam je bil tudi napol razpadajoči dom Partizana. Toda, glej! Metlika je imela roketno ekipo. V Metliki je najmanj sto mladih igralo namizni tenis. V domu Partizana je bila razvejena orodna telovadba. Kar nekaj mladih se je ukvarjalo z atletiko in v Novem mestu so se čudili, od kod toliko talentov. Za občinski praznik je pripravil tovariš Likavec tek okrog Metlike. Pa še bi lahko našteval...

Ko slišim po radijskih valovih, da bo tekla beseda o športu, zaman čakam na razveseljive novice iz svojega kraja (izjema je nogometni klub Kolpa, pa še ta ni iz Metlike, ampak iz Podzemlja). Asfaltnih igrišč je dovolj, športna dvorana je sodobna, žog je na pretek, telovadnega orodja tudi, celo štoparic, nekdanje bogastvo, ne manjka. Kje, zlomka, je kratak stik? Nikjer drugje kot v ljudeh. V športnih delavcih, ni zanesenjakov, ni ljubiteljev, je velika žalost, je utapljanje v dolgočasju, nato v lastnem salu, kot podlaga infarktu. Metlika ne potrebuje novih asfaltnih športnih površin, ampak nekoga, ki bo znal razmisliti in zainteresirati (tudi finančno) športno usposobljene učitelje. V športno provinco nas ne potikajo gospodje iz Ljubljane, obrobje je v naših lastnih možganih.

TONI GAŠPERIČ

Šanteju po zmagi niti točke več

Velika nagrada Krškega Norvežanu Holtu, pokal Zavarovalnice Triglav pa Poljaku Ulamku - Domačin Izak Šantej je v svoji prvi vožnji z zmago občinstvo dvignil na noge

KRŠKO - 5. Veliko nagrado krškega je osvojil najboljši norveški speedwayist Rune Holt, drugi je bil stari znanec krškega občinstva Poljak Sebastian Ulemek, ki je dobil dodatno dirko za pokal Zavarovalnice Triglav, tretji pa je bil Anglež Loram, ki je v dodatni vožnji za tretje mesto premagal ljubljana Mateja Ferjana. Domačin Izak Šantej je tekmovalje začel z zmago v tretji vožnji, a mu v nadaljevanju ni več uspelo osvojiti niti točke.

Da je Krško središče speedwaya, so prizadevni krški prireditelji s številnimi domačimi in mednarodnimi dirkami ter uspehi svojih tekmovalcev dokazali že v preteklih letih, v soboto zvečer pa so z otvoritvijo novih boksov, vrednih okoli 150 milijonov tolarjev, krepko zakoračili na pot, ki jih pelje med svetovno priznane centre tega športa. Novi boksi namreč sodijo med najmoderneje na svetu. Čeprav bodo morali, da bi dobili v svoje roke organizacijo dirke za grand prix, še marsikaj postoriti, direktor tega niza največjih dirk Danec Ole Olsen ni izključil možnosti, da bi se Krčani prebili v izbrano družbo prirediteljev dirk za grand prix.

Olsen si je na dirki za Veliko nagrado Krškega pred največjo prireditvijo na štadionu Matije Gubca se-

daj, dirko GP Challenge, ki bo v Krškem 13. oktobra, ogledal tekmovalno stezo in ocenil organizacijo ter opozoril na morebitne pomnjkivosti, da bi jih do velikega dogodka še lahko odpravili. Danca so navdušili predvsem zelo hitra proga in gostoljubni domačini, tako da je na koncu dejal, da se Krško razvija v pravi svetovni speedwayski center.

Desettisočglovo množico speedwayskih navdušencev je v tretji vožnji v svojem prvem nastopu spravil na noge domači as Izak Šantej, ki je ugnal Britanca Smitha, Nemca Kugelmanna in Avstralcu Sadlerja, žal pa mu v nadaljevanju dirke ni uspelo osvojiti nobene točke več in je tekmovalje končal na 14. mestu, njegovi klubski tovariši iz AMD Krško Hrvat Zlatko Krznarič pa je z dvema točkama osvojil zadnje mesto med 16 tekmovalci.

Tudi najboljšemu slovenskemu speedwayistu vseh časov Lavricanu Mateju Ferjanu je uspelo v svojem prvem nastopu zmagati, potem pa je moral pred ciljno črto vsakič gledati nekoga v hrbet. Na koncu je osvojil

enako število točk kot Poljak Piotr Swist in lanski svetovni prvak Anglež Mark Loram, zato so morali tako še enkrat na štart. Dodatno vožnjo je dobil Anglež, ki je tako osvojil tretje mesto, Ferjan pa se je moral zadovoljiti z mestom tik pod stopničkami za zmagovalce. Negodoval je nad svojimi motorji, ki so zadnje čase očitno prepočasni za boj z najboljšimi na svetu, kar se je poznalo predvsem na ravni, kjer bolj kot znanje in sprtnost voznika odloča moč motorja. Za nameček je ostal tudi brez finalnega nastopa v dodatnem tekmovalju za Pokal Zavarovalnice Triglav, potem ko je v polfinalu osvojil šele četrto mesto.

I. V.

MOŽE SPET BLESTEL - Sedemnajstletni Novomeščan Jaka Može je v nedeljo v Lembergu spet dokazal, da je v razredu do 125 ccm letos nepremagljiv. Za zmago je dobil toliko novih točk, da ima v skupnem vrstnem redu dovolj prednosti, da ga na preostalih dirkah državnega prvenstva tekmeči ne morejo več dohiteti. S tem je dosajši dolgoletni sen dolenjskih motokrosistov in Dolenjski privozil prvi naslov državnega prvaka.

Odbojgarski prazniki v Žužemberku

Registrirani odbojkarji se bodo na žužemberški mivki pomerili v dvojicah, rekreativci pa v trojicah za pokal Dolenjskega lista - Leteči potepuhi in Divji kojoti

ŽUŽEMBERK - Žužemberk bo konec tedna spet v znamenju odbojke, natančneje v znaku odbojke mlajše sestre, odbojke na mivki. Prizadevni člani žužemberškega odbojarskega kluba bodo namreč na loki pod gradom pripravili že 7. odprto prvenstvo Dolenjske v odbojki na mivki, ki je lani na igrišču ob kopališču privabilo 72 ekip iz vse Slovenije, letos pa jih pričakujejo še več. Letošnja prirediteljev se bo začela jutri, v petek, ob 16. uri, ko se bodo pomerili registrirani igralci in igralke, njihovo tekmovalje pa se bo končalo ponoči pod žarometi s polfinalnimi boji. V soboto se bo ob 9.

uri začelo tekmovalje tričlanskih rekreativnih ekip za pokal Dolenjskega lista, ob 20. uri pa bosta na vrsti finalni tekmi registriranih igralcev in igralk, ki jim bo sledil koncert Letečih potepuhov in Divjih kojotov.

I. V.

ZA POKALE DOLENJSKEGA LISTA - Od petka do nedelje se bodo v Žužemberku odbojkarji na mivki pomerili tudi za pokal Dolenjskega lista. Tekmovalje je lani v Suho krajino privabilo 72 ekip. (Foto: I. V.)

Spominski pohod

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto bo v sredo, 15. avgusta (praznik!), pripravilo peti spominski pohod v spomin na novomeškega alpinista Vanjo Furlana. Zbor pohodnikov, ki bodo na Gornje odšli iz Novega mesta, bo ob 6.30 pred Agroservisom v Žabji vasi, ob 8.45 pa bo tiste, ki se bodo do Gospodične povzpeli iz Gabrja, do tja odpeljal avtobus z novomeške avtobusne postaje. Spominski kulturni program bo pri Gospodični ob 11. uri. Dodatne informacije dobite po telefonu 041 693 195.

Vrhunski dosežek

Ta teden je izšla četrta letošnja številka raziskovalnega glasila o vzdržljivosti, moči in kondiciji, ki s prevodi člankov iz tujih strokovnih športnih revij in knjig prinaša številne zanimivosti iz športne znanosti, ki bodo koristile tako trenerjem kot tudi športnikom in rekreativcem. Med drugim lahko v glasilu, ki ga izdaja založba Penca in drugi, ureja pa priznani atletske strokovnjak in vodilni prevajalec športne literature pri nas prof. Janez Penca, preberete, kako zmotno je mnenje, da je sprint na 100 m tek na vso moč od štarta do cilja, o razvijanju moči v vzdržljivostnih disciplinah, nasvete, kako sestaviti učinkoviti načrt treniranja pa o prehranskih dodatkih in treningu moči pri veslačih. Več o glasilu lahko najdete na medrežu na naslovu: www.infotehna.si/penca.

Rokavec in Agnič prvaka

KRŠKO - V nedeljo, 5. avgusta, so pred štadionom Matije Gubca pripravili zadnje letošnje tekmovalje za državno prvenstvo v spretnosti vožnji z motorji. V razredu junior do 10. leta je spet zmagal Rok Rokavec iz AMD Trebnje, v razredu do 350 ccm pa njegov klubski tovariš Igor Agnič, oba pa sta osvojila naslov državnega prvaka, saj sta zbrala največ točk tudi v skupnem vrstnem redu. V razredu do 750 ccm se je z drugim mestom izkazal Leopold Pungerčar.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

MATJAŽ SMODIŠ

Naredil sem več, kot sem pričakoval

Veliki zvezdnik novomeške košarke Matjaž Smodiš je lani zapustil domače moštvo in odšel v Bologno h Kinderju, s katerim je osvojil naslov prvakov Evrolige, italijansko prvenstvo in italijanski pokal

Matjaž Smodiš je že od pionirskih časov sanjal, da bo nekoč igral v enem izmed velikih evropskih klubov, kar se mu je nepričakovano zgodaj uresničilo, saj je že pri 21 letih postal eden ključnih mož najboljšega moštva Evrolige. Čeprav je imel v Kinderju bistveno drugačno vlogo kot v domači Krki, se je privadil in uspel, zdaj pa se s slovensko reprezentanco pripravlja na evropsko prvenstvo.

• Kako je biti član najboljšega evropskega moštva?

Dobro. V bistvu ni Kinder nič posebnega, je ekipa kot vsaka druga vrhunska košarkarska ekipa. Dela se trdo, vsi člani moštva so pravi profesionalci, vsak ima za sabo že vrsto sezon v vrhunski košarki, vajeni so trdo delati in imajo dober pristop. Pred sezono smo vedeli, da lahko marsikaj naredimo, da lahko osvojimo katerega od naslovov, nismo pa si mislili, da lahko osvojimo kar vse tri. Imeli smo tudi srečo, da smo bili do konca vsi zdravi, da ni bil nihče poškodovan. To, da sem bil v Kinderju v tako uspešni sezoni, je nekaj, česar celo življenje ne pozabim. Bil sem srečen, da mi je sploh uspelo priti v Kinder. Ko sem prišel v Bologno, nisem razmišljal o kakšnih naslovih. Moj cilj je bil igrati v Evroligi za kateri koli vrhunski klub.

• Ste zadovoljni s svojo vlogo pri tem uspehu?

Glede na težave na začetku se je vse skupaj končalo sanjsko. Poškodovani sem si tetivo, nisem znal jezika, nisem poznal mesta, nisem vedel, kako deluje klubski sistem. Na koncu pa sem bil od polfinala pokala naprej, v končnici italijanskega prvenstva, celo eden od nosilcev igre. S trenutnim položajem v moštvo sem izjemno zadovoljen. Minuta-žo sem si moral prirediti. Naredil sem več, kot sem na začetku pričakoval.

• Doma ste imeli v igri proste roke, v Bologni pa ste dobivali natanko do-

ločene naloge. Je bilo težko preklapiti?

To je bil eden od mojih ključnih problemov. V Novem mestu sem sicer imel veliko odgovornost, a sem si lahko marsikaj privoščil, kar si drugje ne bi mogel. To pomeni, da sem lahko odigral kaj po svoje, do izraza je prišla kreativnost. V Bologni pa sem bil na začetku eden od rezervnih igralcev, ki ga trener pošlje v igro za pet, šest minut. V tem času mora narediti čim več in upravičiti zaupanje. Na začetku je bila to zame katastrofa. Navajen sem bil, da so vse žoge prihajale k meni, da sem se sam odločal, ali bom metal in podobno. Tukaj se nisem mogel toliko vključevati v napadalne akcije, poudarek moje igre je bil na obrambi. Na to nisem bil navajen. Moral sem se osredotočiti na tistih nekaj minut, da sem svoje delo opravil kar najbolje. Ščasoma se ugotovil, da mi taka vloga morda celo bolj odgovarja, ker nisem bil več odgovoren za vse, kar se je na igrišču dogajalo. Psihični pritisk je bil manjši. V svojih minutah poskušam dati vse od sebe in to je vse. Bolj ko je šla sezona proti koncu, bolj mi je šlo in trener mi je odmeril več minut na igrišču. Od petih do desetih minut sem prišel do 20 do 25 igralnih minut na igrišču, s čimer sem več kot zadovoljen.

• Trener Messina slovi kot izvrsten pedagog, ki je mnoge nadarjene košarkarje vzgojil v zvezdnike, med drugimi je njegovo šolo doživel tudi Rašo Nesterović. Kaj ste se vi nove-

ga naučili pri njem, v čem ste najbolj napredovali?

Odgovor je enostaven: obramba. Naučil sem se igrati obrambo. Šele zdaj vidim, da sem zadnja leta pri Krki kar se tiče igre v obrambi, nazadoval. Bistven napredek v igri v obrambi sem dosegel pri razumevanju sistema igre v obrambi, naučil sem se pravilno postaviti se, naučil sem se razumeti, kaj želi nasprotno moštvo doseči z določeno igro v napadu. Res pa je, da igra v obrambi nikoli ne more biti idealna, a tu sem dosegel največji napredek.

• Vam je trener kaj namignil, da boste imeli v prihodnji sezoni še pomembnejšo vlogo v moštvu?

Ne, takih namigov ni bilo, a sam se potihem naadam, da bo moja vloga v moštvu še malo večja. Nekoliko smo spremenili ekipo, tako da bomo malce drugače krožili, na kar se bo treba privaditi. V Kinderju sem kljub vsemu šele eno leto in čeprav sem igral dobro, se bom moral še dokazovati.

• Prihoda Sanija Bećiroviča v Kinder ste se najbrž razveselili?

Bil sem zelo vesel, ko sem zvedel, da pride k nam. Kot sem že dejal, sem imel veliko težav z jezikom. V klubu zahtevajo, da govorimo samo italijansko, včasih pa sem s srbskima soigralcema spregovoril v njihovem jeziku. Že to, da bom imel zdaj s kom govoriti slovensko, me zelo veseli, to bo zame pravo olajšanje. Poleg tega se s Sanijem že od prej dobro razumeva in bova prijatelja tudi izven igrišča.

• Najbrž bo zdaj njemu lažje, kot je bilo vam?

Seveda, saj mu bom lahko pri vsem veliko pomagal.

• Radi se vračate domov in če ste le

moogli, ste si ogledali tekme Krke Telekom.

Kaj ste pogrešali, ko ste odšli v tujino?

Najbolj pogrešam dom in družino pa mesto samo. Sem Novomeščan, čeprav nisem rojen v Novem mestu, a sem tu odrasčal, tu imam prijatelje in tu sem doma. Vedno bom z veseljem prihajal domov. Po taki sezoni, kot sem jo doživel v Bologni, bi težko pogrešal Novo mesto tudi po košarkarski oziroma igralški plati. Vendar sem na novomeško košarko še vedno čustveno močno vezan. Ko pridem domov, grem z veseljem tudi pogledat kakšno tekmo Krke Telekom. Vedno bom navijal za novomeško košarkarsko moštvo.

• Kaj pa vaše prijateljstvo s Simonom Petrovom?

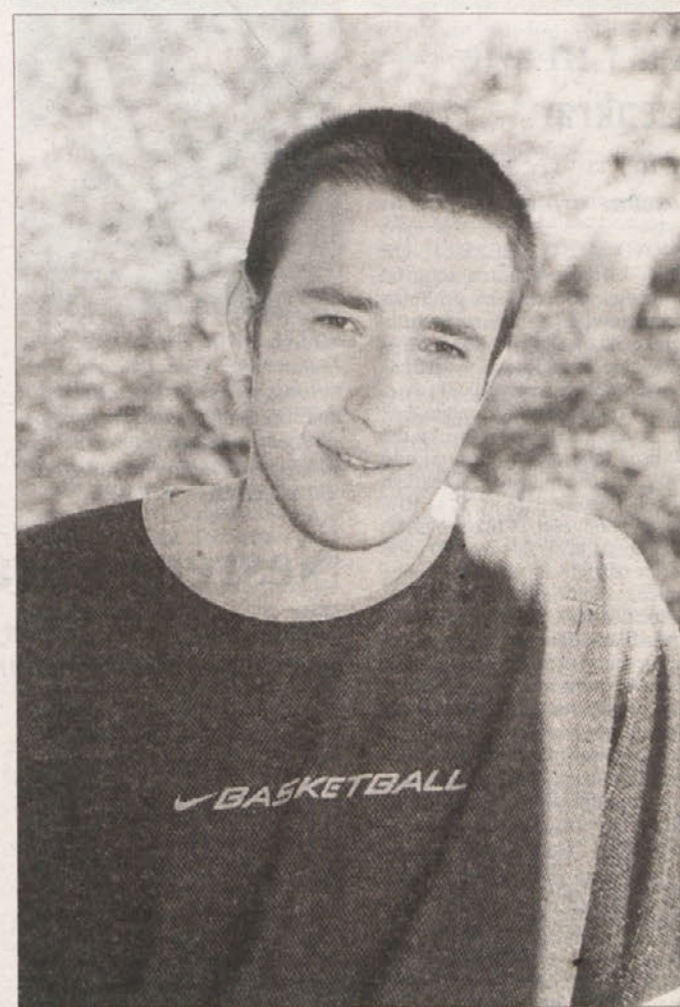
Kakšna je najina vez, pove dejstvo, da je bil moja poročna priča. Še vedno sva dobra prijatelja, pogosto se slišiva. Zdaj tudi on zapuša novomeški klub, čeprav tudi sam ne ve, kje bo igral v prihodnji sezoni. Želim, da bi mu kar najbolje uspelo. Lepo ga je videti, kadar pridem domov.

• Zdaj sta skupaj na pripravah reprezentance.

Ja, tudi v sobi sva skupaj in imava si toliko za povedati.

• Prvi del priprav na evropsko košarkarsko prvenstvo je za vami. Kakšna se vam zdi tokratna ekipa, kakšne možnosti ima za končni preboj v zaključni del tekmovalja?

Po imenih igralcev in po klubih, v katerih igrajo, ter vlogi teh igralcev v svojih klubih, trdim, da tako močno košarkarske reprezentance Slovenija še ni imela. A malo časa imamo, da bi se najbolje pripravili na prvenstvo, da bi se dovolj dobro uigrali.

Matjaž Smodiš

Sam imam nekaj težav z lanske poškodbo tetive, ostali pa so dobro pripravljeni. Potrebujemo še dobra dva tedna, da se uigramo. Cilj moštva je uvrstitev v drugi krog, kar pa ne bo lahko, saj moramo biti prvi v svoji skupini ali pa moramo na dodatni tekmi premagati drugo ali tretjevršeno moštvo iz druge skupine, kar bo najbrž Litva ali Francija. Glede na to bo zelo težko prebiti se naprej, vendar upam, da nam bo z malo sreče to uspelo.

• Kaj pa družina, ki se je pred kratkim povečala za še enega člana?

Pred kratkim sem že drugič postal očka. Družina raste in vse je v redu. Družina mi da še dodatno energijo. Najlepše je priti domov in videti sinova, kako se igrata, Kristijana (starejši sin, op. p.) kako oblikuje prve stavke. Zdaj je že pravi gangster, ne miruje niti sekunde, 24 ur na dan bi tekal in skakal. To je v bistvu precej naporno, a me kljub temu osrečuje.

IGOR VIDMAR

dežurni poročajo

ODPELJAL AVTO - 3. avgusta je nemškemu državljanu A. E. neznanec s parkirišča pri gostišču Hribar v Trebnjem odpeljal avto, znamke Daewoo Nubira.

SABLJA ZA ŠAMPANJEC - Iz gostinskega lokala na Krasincu je 4. avgusta izginila 120 tisoč tolarjev vredna sablja za odpiranje šampanjca.

NOR NA LEŠNIKE - Med 27. julijem in 3. avgustom je neznanec z nasada lešnikov v Dobindolu, last D. Z. iz Kočevja, vzel okrog 150 kilogramov lešnikov in povzročil 150 tisoč tolarjev škode.

KJE JE MOTOR? - S parkirnega prostora v Gabrijelah pri Sevnici je nekdo 5. avgusta ukradel 60 tisoč tolarjev vredno kolo z motorjem, znamke Tomos APN - 6, rdeče barve, ki je bilo zaklenjeno.

ROLKAL BO - Neznanec je v noči na 5. avgust iz predprostora šotora v avtocampu Čatež ob Savi odnesel dva para rolnikov Element oz. Alien Workshop, vredna okrog 90 tisoč tolarjev.

VLOMIL V TRGOVINO - 14 steklenic alkoholnih pijač, 102 zavoj cigare in bonboniera so v noči na 31. julij izginili iz prodajalne Vina Brežice.

POSEKAL MU JE TRTE - Le zakaj je neznanec med 29. in 31. julijem S. J. iz Orešja v vinogradu v Vinjem vrhu posekal 25 trt različnih vrst? Škoda znaša 75 tisoč tolarjev.

ODPELJAL TELE - Neznanec je konec julija iz hleva, last M. B. iz okolice Novega mesta, odpeljal tri mesece staro in 200 tisoč tolarjev vredno tele.

NA TERASO PO KOMPLET - Z nezavarovane terase gostinskega lokala na Bizeljski cesti v Brežicah je nekdo ukradel štiri kovinske stole in mizo v vrednosti sto tisoč tolarjev.

Kar v tri avte naenkrat

Pazite, vse več vlomilcev v osebne avtomobile!

NOVO MESTO, CERKLJE OB KRKI - 4. avgusta je neznanec prišel do vikenda v Gorenji vasi pri Šmarjeti, pristopil do parkiranega vozila znamke Škoda Octavia, last I. M. iz Ajdovščine, in vzel sto tisoč tolarjev. Nato je stopil še k sosednjemu avtomobilu, znamke Ford Mondeo, last J. T. iz Kranja, in iz njega ukradel 200 tisoč tolarjev, pa mu še ni bilo dovolj. Iz sosednjega avta znamke Renault Laguna, last M. P. iz Ribnice, pa je odnesel 24 tisoč tolarjev.

5. avgusta je bil za okrog 70 tisoč tolarjev oškodovan A. K. iz okolice Semeča, saj mu je neznanec iz avta znamke Zastava Yugo, parkiranem ob gasilskem domu na Cerovcu pri Črešnjem, vzel polico s tremi zvorniki, avtoradio in okrog 25 litrov goriva. 3. avgusta je neznanec vlomil v osebni avto znamke Fiat Brava, ki je bil parkiran pri hotelu v Šmarjeških Toplicah, in odnesel torbico z denarjem in nakitom, lastnika R. L. iz Italije pa je tako oškodoval za 350 tisoč tolarjev. Njegov dopust v Sloveniji ima torej grenak priokus. Nedotaknjen pa ni ostal niti avto znamke Hyundai Accent, ki je bil 3. avgusta parkiran ob teniškem igrišču na Otočcu. Neznanec je lastnika R. J. iz okolice Herinje vasi odnesel denarico in vrečko s sadjem. Očitno je nepridiprav potreboval tudi osebežev.

V avtomobile pa ne le vlamljajo, pač pa jih tudi krajejo oz. prikolicajo. 23. julija so se 23-letni M. K., 31-letni I. B. in 31-letni A. K., vsi iz okolice Cerklje ob Krki, pripeljali z osebnim avtomobilom na dvorišče stanovanjske hiše v Brežice. Z dvorišča so ukradli avtomobilsko prikolico in se odpeljali v smeri Trnja, kjer so jo skrili. V nočnem času so jo prišli iskat, pri tem pa so jih zalotili policisti, ki so jim prej postavili zasedo. Prikolica, vredna 120 tisoč tolarjev, je nato prišla v roke lastnika.

L. M.

Letos že 21 mrtvih motoristov

V prvih šestih mesecih leta umrlo 300 odstotkov motoristov več kot v enakem lanskem obdobju - Motor si lahko privoščijo skorajda vsak - Zakaj zmanjka denarja za opremo?

Policija je te dni povedala, da se je v primerjavi z enakim obdobjem lani zgodilo skoraj 20 odstotkov manj prometnih nesreč s smrtnim izidom in tudi žrtev je bilo manj. Žal pa to ne drži za voznike motoristov. Letos so bili motoristi udeleženi v precej več nesrečah kakor lani, smrtnih žrtev pa je bilo med njimi štirikrat več.

Največ oseb je na slovenskih cestah umrlo zaradi prevelike hitrosti, največ nesreč, ki so bile posledica prehitre vožnje, pa se je zgodilo ob sobotah, kar 171. Od ponedeljka do petka je teh več kot pol manj, kar pomeni okrog 80. Prevelika hitrost je na 1. mestu med prekrški, ki jih beleži policija. Veliko je kršitev tudi zaradi neuporabe varnostne čelade ali varnostnega pasu.

Iz tega gre sklepati, da so se med številne kršitelje letošnje poletje vpisali tudi motoristi, ki so postali tako rekoč najbolj rizična skupina. Do konca julija je umrlo kar 300 odstotkov več motoristov kot lani,

kar kaže statistika - letos je umrlo že 21 motoristov, lani v tem času le pet. Kje so razlogi? Letos se je sezona za motorista kolesa in kolesa z motorjem začela zelo zgodaj, saj so bile vremenske razmere kmalu ugodne in so bili motoristi dalj časa prisotni na cestah kot enako obdobje lani. Prav gotovo pa

MOTORISTI, PREVIDNO! - Vožnja z motorjem je zlasti v poletnih mesecih prijetna, toda žal vse bolj nevarna. Naj ne zmanjka denarja za dobro motoristično opremo, a vseeno seveda previdno!

drži, da motor ni več draginja kot nekdanj, saj si ga lahko privoščijo že skorajda vsak. Žalostno pa je, da se denar za motor najde, pogosto pa ga zmanjka za dobro opremo, h kateri nedvomno sodi kakovostna čelada. Motor nekateri enačijo z adrenalinom, kar je glede na prometne nesreče in tragične posledice gotovo res. Zlasti mladi motoristi pogosto precenijo svoje sposobnosti ter sposobnosti vozila in nesreča je tu. Menda prav cesta Dvor-Kočevje, ki je primeren vijugasta, mnogim služi za pravo dirkalnišče. Zaskrbljujoče je, da je po letu 1998 zaznati rahel upad

opravljenih voznških izpitov za kolesa z motorjem, število opravljenih izpitov za motorista kolesa pa se je v letu 2000 močno zmanjšalo. To je ob dejstvu, da je bilo na primer leta 1996 8.022 registriranih motoristov vozil v Sloveniji, lani pa kar 11.310, nerazumljivo. Žalostno je tudi, da naša država ne premore niti enega pravega poligona za treninge varne vožnje.

Analiza letošnjih prometnih nesreč kaže, da narašča število alkoholiziranih povzročiteljev. Lani so policisti ugotovili, da je bilo vinjenih dobrih 7 odstotkov, letos slabih 9, pa še stopnja alkoholiziranosti je večja.

Čeprav slišimo, da se varnost na naših cestah izboljšuje - lani je v tem času umrlo 185 oseb, letos pa 171, kar je 13 odstotkov manj - pa ne vem, s kakšno pravico lahko govorimo, da je stanje boljše, če je kakšen mesec nekaj manj mrtvih kot običajno? Naše ceste na leto še vedno terjajo povprečno okrog tristo ljudi. Ni to grozljiva številka?

L. MURN

Udaril varnostnika

OBREŽJE - Osumljeni 23-letni J. J. iz okolice Senovega se je 24. julija okrog 16. ure s tovornim in priklopnim vozilom pripeljal na mednarodni mejni prehod. Šel je kar mimo varnostnika, 56-letnega F. B., ki tam pobira komunalno pristojbino Občine Brežice v višini tisoč tolarjev. Varnostnik je zato stopil do njega, se mu predstavil, nakar je J. J. skočil iz vozila in udaril varnostnika ter mu iz rok izbil blok s potrdili o plačani pristojbini, na varnostnika pa je tudi vpil in se do njega nesposobno vedel. Sledi kazenska ovadba.

Eden našel mino, drugi granato

NOVO MESTO, MENIŠKA VAS - P. H. iz Novega mesta je 1. avgusta pri čolnarjenju po reki Krki našel eksplozivno telo - neaktivirano minometno mino kalibra 72 mm, brez vžigalnika, iz druge svetovne vojne. 31. julija pa je občan Dolenjskih Toplic v potoku Podturščica pri Meniški vasi našel izstreljeno neaktivirano topovsko granato, kalibra 100 mm, iz druge svetovne vojne. Za uničenje orožja so v obeh primerih poskrbeli pirotehniki.

DOLENJSKI LIST

DROGE IN PROMET

Preprečevanje vožnje pod vplivom mamil

Pobuda za spremembo ZVCP v 118. členu, ki prepoveduje vožnjo pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil in snovi - Posebni pogoji za pridobitev voznškega izpita? - Odkrivanje drog v prometu

V svetu in pri nas ugotavljajo, da se povečuje odstotek ljudi, ki vozijo pod vplivom prepovedanih drog, alkohola in drugih psihoaktivnih snovi. Jasno je, da droge zmanjšujejo sposobnost posameznika za varno vožnjo in povečujejo nevarnost prometnih nesreč, zato je z vidika izboljšanja varnosti v cestnem prometu vožnja pod vplivom prepovedanih drog, alkohola in nekaterih zdravil nezajetna in življenjsko nevarna.

Skupina strokovnjakov je pred dnevi na pobudo vladnega Urada za droge pripravila predlog spremembe 118. člena Zakona o varnosti v cestnem prometu, po kateri bi nekaterim kategorijam voznikov, ki so pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi, omogočili pridobitev voznškega dovoljenja pod posebnimi pogoji.

Kot je na novinarski konferenci pojasnil direktor Urada za droge Milan Krek, raziskave namreč kažejo, da prisotnost omenjenih snovi ne pomeni vedno nesposobnost za vožnjo. Gre za primer redno vodenih bolnikov, ki se držijo predpisanih omejitev, kot so tisti na metadonski vzdrževalni terapiji, epileptiki in nekateri drugi psihiatrični bolniki. Na uradu hkrati predlagajo uvedbo strožjih kriterijev - odvzem voznškega dovoljenja že pri drugem pozitivnem preizkusu na prisotnost prepovedanih drog za tiste, ki ne sodijo v omejeno skupino. Za pridobitev voznškega dovoljenja pod posebnimi

TABOR IN ŠOLA PO GASILSKO - Okrog 100 mladih gasilcev iz vseh prostovoljnih gasilskih društev v šentjernejski občini je tudi letos od srede do sobote taborilo na Gorjancih. Dobro so se spoznali med sabo, se marsičesa naučili in se zabavali. S fotoaparatom smo jih ujeli, ko so se v petek dopoldne spuščali s Trdinovega vrha proti Gosposvici. (Foto: B. D. G.)

Mladi gasilci na taboru

Okrog 100 mladih gasilcev iz šentjernejske občine je pretekli teden taborilo pri koči LD Orehovica na Gorjancih

OREHOVICA - Mlada Gasilska zveza Šentjerneje je bila organizatorica letošnjega gasilskega tabora pri koči Lovske družine Orehovica na Gorjancih. Tega zdaj že peto leto zapored obiskujejo mladi gasilci iz vseh društev v šentjernejski občini, razvil pa se je iz tabora, ki so ga pred desetimi leti zasnovali gasilci z Mokrega Polja.

Na štiridnevem taboru, ki je potekal od srede do sobote, je za okrog 100 mladih gasilcev skrbelo 15 mentorjev, vodja tabora pa je bil Franc Šinkovec, sicer tudi predsednik GZ Šentjerneje. Mladi gasilci, med katerimi je bilo največ kratkohlaničnikov in kratkohlaničnic do 4. razreda osnovne šole, imeli so vsako dopoldne polurno gasilsko šolo, zadnji dan pa so pridobili znane preizkušnje tudi na izpitu.

Kot so povedali v petek, so jim v spominu bolj kot šola ostale dru-

ge dejavnosti, kot na primer srečanje s policijo ali pa orientacijski pohod, taborni ogenj, športne in gasilske igre, nočno raziskovanje z baterijskimi svetilkami in še kaj. Prvi dan tabora so začeli s pohodom z Javorovice do Miklvaža, v petek pa so se podali še na Trdinov vrh. Tabor so zaključili v soboto z gasilskimi igrami, kosilom in razglasitvijo rezultatov.

B. D. G.

Pištopa in samokres

OBREŽJE - Policist je med mejno kontrolo 1. avgusta ob 3. uri ponoči v avtu hrvaškega državljanu P. A. našel pištolo znamke Beretta, cal. 9 mm, in 15 nabojev istega kalibra. Istega dne so policisti pri 24-letnem D. V. iz Sevnice zasegli samokres znamke CZ - VZOR 50, cal. 7,65 mm, in 13 nabojev istega kalibra. Vse to je imel brez ustreznega dovoljenja. Oba se bosta srečala s sodnikom za prekrške.

Zagorel traktor in nakladalka

SEVNICA - 35-letni J. J. je 1. avgusta okrog 16.30 spravljal seno s travnika v Veliki Hubajnici. Ko je s traktorjem znamke Štore in nakladalko znamke Sip, 19 kubičnih metrov, nakladal seno, je prišlo do vžiga trave pod traktorjem zaradi pregretosti izpušne cevi. Ogenj se je nato razširil še na traktor in nakladalko. Požar je lokaliziral lastnik, na pomoč so mu priskočili tudi sosedje. Materialna škoda po nestrokovni oceni znaša milijon tolarjev.

ROZALIJA OB MOPED - Požar Tomosovega avtomatika je počnil klet in del pročelja bloka NHM 10. Že s čiščenjem drugih koles in mopodov iz počrnele kleti je imela nesrečna gospa Rozalija (na posnetku) veliko dela. (Foto: P. P.)

Nesreča zaradi železa

Zapeljal kar levo - Neznan avtomobilist oplazil motorista in ušel - Čelno trčenje na hitri cesti št. 1

PONIKVE, GOMILA, PRILIPE, SELA PRI KARTELJEVEM - 6. avgusta zvečer se je na hitri cesti št. 1 pri Ponikvah zgodila huda prometna nesreča. Voznik osebnega avta znamke Škoda Felicia S. Š. iz Novega mesta je nenadoma zapeljal na levo smerno vozišče. Takrat je iz nasprotnne smeri pripeljal bosanski državljani K. S., ki kljub zaviranju trčenja ni mogel preprečiti. Istega dne je ob 15. uri do prometne nesreče prišlo tudi na lokalni cesti Rodine-Gomila. Tovornemu vozilu je s prostora za tovor padla na vozišče železna armatura, v tistem trenutku pa je za njim pripeljal voznik kolesa z motorjem M. K., ki je, da bi se izognil trčenju, zaviral, pri tem pa padel. Za njim je pripeljala voznica kolesa z motorjem A. Z. iz okolice Trebnjega, ki kljub zaviranju ni mogla ustaviti in je trčila v armaturo. V nesreči se je hudo poškodovala in so jo na zdravljenje odpeljali v ljubljanski Klinični center, potnik na motorju in voznik drugega motorja pa sta se lažje ranila.

26-letni bosanski državljani B. M. se je 1. avgusta dopoldne peljal z motornim kolesom znamke Kawasaki (D) po hitri cesti št. 1 iz smeri Čateža proti Obrežju. Izven naselja Prilipe je srečal tovorno vozilo, katerega je začelo prehitovati neznan voznik sive barve. Le-to je zapeljalo na nasprotno vozišče, takrat pa z bočnim delom oplazilo motorista, ki je ustavil ob robu ceste, neznan voznik avta pa je odpeljal naprej. Motorist se je hudo ranil. Za pobeglim voznikom policisti še poizvedujejo.

Do prometne nesreče je 3. avgusta prišlo tudi na hitri cesti št. 1, in sicer v Selih. Voznik turškega državljanstva H. Z. je z osebnim avtom Audi A6 250 nepravilno prehitel tovorno vozilo, iz nasprotnne smeri pa je pravilno pripeljal voznik osebnega avta Mercedes 250 V. L. iz Ljubljane. V silovitem čelnem trčenju so se tri osebe teje, ena pa lažje poškodovale in so jih odpeljali v novomeško bolnišnico. Audi je v celoti zgorel.

L. M.

Sporočilo bralcem

V zakonu o medijih, ki je bil sprejet 25. aprila 2001, so v členih od 26 do 44 natančno določena pravila za (ne)objavo popravka objavljenega obvestila oz. odgovora na objavljeno informacijo. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Popravki in odgovori", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu popravek oz. odgovor ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo popravka oz. odgovora, ki se ne nanaša na objavljeno obvestilo oz. informacijo; navaja neresnične ali nedokazljive podatke in trditve; je napisan žaljivo; je nesorazmerno daljši od obvestila oz. informacije, na katero se nanaša.

Zdravniki bežijo iz manjših mest

DL št. 31, 2. avgusta

Dne 2. 8. 2001 je bilo v članku pod naslovom "Zdravniki bežijo iz manjših mest" navedeno, da so v Zdravstvenem domu Metlika nezadovoljni "... z (ne)urejenostjo dejavnosti, saj jim Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije glede na število prebivalcev plačuje le pripravljeno zdravniko...". V zvezi s tem naj bralcem pojasnim, da so normativi za plačevanje omenjenega zdravstva oziroma pripravljenosti opredeljeni na državni ravni v Splošnem dogovoru za posamezno leto in Področnem dogovoru za zdravstvene doma in zasebno zdravniško dejavnost in se tudi enotno uporabljajo. Določijo jih partnerji: Ministrstvo za zdravje, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije, Zdravniška zbornica in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Na tej osnovi Zdravstveni dom Metlika, tako kot drugi izvajalci zdravstvenih storitev, sklepe z Zavodom pogodbo in si s tem zagotovi sredstva za svojo dejavnost. V tem primeru je upravičen iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja do plačila pripravljenosti zdravnika.

SUZANA JARC,
direktorica Območne enote
Novo mesto,
Zavod za zdravstveno zavarovanje
Slovenije

Gradnja HE Boštanj tik pred durmi

DL št. 30, 26. julija

Kako očitno bridka županska desnica ne ve, kaj dela levica, velja v primeru sevnjskega župana Kristijana Janca, ki je dal DL izjavo 26. julija, češ da je gradnja HE Boštanj tik pred durmi, ravno tako pa je že 18. julija podpisal faks Savskim elektrarnam, da jim ne daje soglasja k pripravljalnim delom za taisto elektrarno. Razumi, kdor more! V pogojno slovenskih stavih, če jih prav razumem, namreč piše, da termiski plan za pripravljala dela odstopa od predvidene etapnosti izvajanja lokacijskega načrta, ki jo določa odlok

o lokacijskem načrtu za HE Boštanj. Te pogoje določa bojda tudi koncesija za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save.

Se huje je, če želiš stvari preveriti na sicer lepih spletnih straneh občine Sevnica. Izpod peresa dr. vet. medicine Košmerla najdes prispevek z brado o sklepu slovenske vlade, kako naj bi HE na Savi gradil holding slovenskih elektrarn. In to ne o težavah pri izbiri sedeža in direktorja tega holdinga, o čemer so bili te dni polni slovenski dnevniki. Med tedenskimi novicami ravno tako najdes prispevek o aprilski seji sveta občine (!). Razumi kdor more, če kot bralec DL veš, da je mimo se zadnja predpustniška seja tega sveta. Kar pri teh spletnih straneh "štima", so edino zgodovinske strani in slike. Na kraju je sicer prijazno vabilo, da napišeš svoje pripombe, a kaj bi, ko tako ali tako teh strani nihče ne bere.

Lepo je imeti internetne strani, a zanje je treba tudi skrbeti, ne le takrat, ko jih nastaviš, sicer je škoda davkoplačevalskega denarja zanje.

ALFRED ŽELEZNIK

V SNS smo zaskrbljeni

Občinski odbori SNS Dolenjske in Bele krajine smo zaskrbljeni in podpiramo poslansko skupino SNS pri njenih prizadevanjih glede meje s Hrvaško. Ratifikacija sporazuma o meji med Slovenijo in Hrvaško pomeni prodajo slovenskega ozemlja, naših državljanov iz obmejnih zasebkov in slovenskih nacionalnih interesov. Zato izražamo zaskrbljenost nad ravnanjem slovenskih pogajalcev in predsednika slovenske vlade.

BOŽIDAR HANČIČ,
predsednik OO SNS Semič in
podpredsednik PO SNS

Na turnir le domačini?

Razmišljanje ob prihajajočem prazniku jernejevo

Da so v Šentjernej veliki dobrega naredili v času po nastanku občine, je dejstvo: križišče s semaforjem, obrat Krke, novo sejmšče, pokopališče z vežico in novo igrišče pri osnovni šoli, itd. Slednja dva objekta pa imata nekaj skupnega, oba služita kot zelo draga spomenika, prvi mrtvim, drugi pa naj bi živim. Ko prvega še nedokončanega že najeda zob časa, saj že rahlo razpada, je drugi na novo zgrajeni objekt eden najlepših športnih parkov v Sloveniji, s tartanom. Na žalost pa ima samo eno lepoto napako, je namreč premajhen tako za atlete kot za igranje nogometa, kar je neprecenljiva škoda za sedanje in kasnejše rodove športnikov. Dosedanje izkušnje namreč kažejo, da se taki objekti pri nas gradijo vsakih 25-30 let.

V času praznovanja praznika občine bo tudi veliko športnih prireditve: kasaške dirke, atletski miting, petelinjaka, rokometni, teniški in malonogometni turnir. Nad vsem tem pa organizacijsko bedi Turistično društvo, ki je na svoji seji upravnega odbora dne in leta X (na dopisu tega ni razvidno) pod "krinko" predsednika in župana sprejelo nekaj čudnih dodatnih omejitvenih pravil. Verjetno zato, da ne bi kakšna nagrada ali medalja odšla kam v drugo občino. Na omenjeni dvomljivi seji so sprejeli sklep, da se smejo nogometnega turnirja udeležiti le igralci, ki so prebivalci občine Šentjernej oziroma tisti, ki so bili rojeni v občini (število vseh do starosti 35 let rojenih doma pa bi lahko prešteli na prste obeh rok, razen Romov).

KAKO KAŽE NA BORZI?

Še nekaj o prodaji delnic

Vsako ponedeljek nestrpno pričakujemo borzno trgovanje, ki se prične ob 9.30 uri in se sprajujemo, kako bo. Bodo tečajji rasli ali padali? Z veseljem lahko ugotovimo, da se je ponedeljkov optimizem razširil na vse dni preteklega tedna in prav vsak dan smo bili priča rahli rasti tečajev. Indeks SBI20, ki prikazuje gibanje tečajev dvajsetih najpomembnejših delnic na borzi, je preskočil mejo 1900 točk. Pri teh vrednostih se je že nekajkrat obrnil navzdol, tokrat pa je optimizma veliko in večina napoveduje njegovo nadaljnjo rast in morda celo prestop magične meje 2000 točk že v avgustu.

Cene delnic so v povprečju porasle za 1,6 odst., cene delnic pidov pa za 0,8 odst. Rast tečajev je vzpodbudila nekatere imetnike certifikatov, da so nas pogostje klicali in spraševali po vrednostih svojih delnic in po tem, kako jih lahko prodajo. Če želite prodati svoje delnice, potrebujete osebni dokument s fotografijo (osebno izkaznico, potni list ali voziščno dovoljenje), davčno številko, kartico tekočega računa ali hranilno knjižico in izpisek o stanju vrednostnih papirjev, ki ste ga prejeli od Klirinško depozitne družbe.

Veliko se vas čudi, zakaj ne morete svojih delnic prodati po tečaju, ki ste ga prebrali v časopisu. Mnogi celo kličejo več borznih hiš in primerjate tečaje. V zvezi s tem moram povedati, da so tečajji delnic, s katerimi se trguje na Ljubljanski borzi, v vseh borznih hišah enaki, saj vsi trgujemo na računalnikih, ki so povezani s centralnim računalnikom na Ljubljanski borzi. Vsi borzni posredniki v istem trenutku gledamo iste tečaje delnic. Res je, da

vi dobite v treh različnih borznih hišah tri različne vrednosti, toda edini razlog je v časovnem zamiku, saj se tečajji iz minute v minuto spreminjajo.

Tečajnica, objavljena v časopisu, vsebuje uradne enotne tečaje delnic v preteklem dnevu. Če bi delnice prodali včeraj, bi jih lahko po ceni, ki je blizu povprečnega tečaja, ali pa tudi ne, saj vemo, da so pri nekatere delnicah razponi tečajev veliki. Če torej preberete povprečni tečaj delnice Krke 26.700 SIT, je dobro pogledati se minimalni in maksimalni tečaj. Če bi imeli srečo, bi vašo delnico Krke prodali po maksimalnem tečaju, če bi imeli smolo, bi se to zgodilo po minimalnem, največja verjetnost pa je, da bi jo prodali po tečaju, ki je bil blizu povprečnemu tečaju. Drugače je seveda pri delnicah, ki ne kotirajo na borzi. O njih bom pisala v naslednjem borznem komentarju.

Ni pa potrebno, da se pri nas oglašite šele takrat, ko nujno potrebujete denar. Dobro je, če vse formalnosti opravite prej, postavite željeno ceno in potem lahko po telefonu spreminjate limit. Lahko pa se po določenem času odločite in delnice res prodate. Poznamo torej različne vrste naročil. Kaj več o tem pa kdaj drugič, ali pa takrat, ko se oglašite pri nas. Pri prvi prodaji ali nakupu je namreč nujno, da pridete v borzno hišo, nato pa se da ostale formalnosti urejati tudi po telefonu. Morda kar iz svoje dopustniške hiške, če ugotovite, da je suša prizadela tudi vašo denarnico.

HERMINA KASTELEC
Dolenjska borznoposredniška
družba Novo mesto
Tel: (07) 371 82 21, 371 82 27

Pepa in Stane Kocjančič

Zdaj imata cesto Pomagala jima je občina

DVOR - Stane Kocjančič, po domače Kravcarjev Stane, z ženo Pepo skromno živi nad vasjo Dvor pri Žužemberku. Do hišice s hišno številko Dvor 15 je še nedavno vodila slaba makadamska pot, ki sta jo oba res težko premagovala, še posebej zato, ker Stane že od rojstva slabo vidi. Sedaj do njune hišice na robu gozda vodi lepa asfaltna pot, ki jo je financirala občina Žužemberk, del asfaltiranega cestišča pa sta Kocjančičeva plačala tudi sama.

Kljub skromni pokojnini sta pred kratkim popravila streho in uredila sanitarije. Imata pa še eno veliko željo. Rada bi, da bi tudi v njuno hišo pritekla voda iz domačega vodnjaka, saj jo sedaj Pepa zajema z vedrom, kar je še posebej mučno in težko v zimskem času.

Oba, Stane in Pepa, sta izredno vesela pomoči in hvalevredne geste, ki jo je naredila žužemberška občina.

S. MIRTIC

Počitnice Sonček

DOLENJA STARA VAS - Združenje staršev in otrok Sezam vabi otroke med četrtim in desetim letom na "Pocitnice sonček," ki bodo od 19. do 24. avgusta potekale v Dolenji Stari vasi pri Šentjerneju. Otroci bodo pod strokovnim vodstvom spoznavali življenje in znamenitosti pod Gorjanci, ustvarjali bodo v likovni in glasbeni delavnici ter kresovali. Informacije lahko dobite pri Brigiti Kerne na tel. št. 07 30 81 656.

Irena Brunskole

Po odlično spričevalo v Ljubljano

Irena Brunskole je letošnja najboljša črnomaljska maturantka

PODLOG - Črnomaljski gimnazijci niso bili, odkar so ponovno uvedli maturo, še nikoli tako uspešni kot letos. Od 54 dijakov iz letošnje generacije ni mature opravil le en dijak, z 98-odst. maturitetnim uspehom pa so bili v tukajšnji gimnaziji daleč nad slovenskim povprečjem. Najbolje se je z 32 točkami - izgubila je torej le dve točki - odrezala Irena Brunskole iz Podloga pri Dragatušu, ki bo spričevalo prejela v začetku septembra na državni slovesnosti v ljubljanskih Križankah.

Irena, ki je letos edina v črnomaljski gimnaziji dosegla več kot 30 točk, priznava, da je pričakovala 28 do 30 točk, zato je bila uspeha zelo vesela. Sicer pa je bila vsa leta šolanja odličnjakinja in prejema tudi stipendijo za nadarjene dijake. Pravi, da je k dobremu uspehu veliko pripomogla njena disciplina, saj se je vedno učila sproti. Študij bo nadaljevala na ljubljanski medicinski fakulteti in prav zaradi odličnega spričevala tudi ni trepetala, ali bo sprejeta, čeprav je bila skoraj polovica bodočih medicincev odklonjenih.

Zavedam se, da bo študij težak, a trdga dela sem že navajena. Mislim pa, da domotožja ne bom imela, saj v Ljubljani študira tudi starejša sestra, zavedam pa se, da se veliko Belokranjcev po končanem študiju ne vrne več domov," razprda Irena, ki ne taji, da jo zanima veliko stvari. Tako je hodila na tekmovanja iz matematike, fizike, kemije, slovenščine ter prišla tudi do državnih tekmovanj. Pomerila se je v debatnem krožku, zadnje leto pa trenira v črnomaljskem ženskem odbojarskem klubu.

M. B.-J.

Pozdrav iz Willkomna

Menda je znameniti in velikokrat, ko ga pobiksamo, odrešilni stavek izrekla lisica, ko je zlezla na ježa: "Motiti se je človeško." Z lapsusom bom prišel pri sebi. Sega v leta, ko sem delal v delovni organizaciji kot referent za reklamo in propagando. Pogovarjali smo se o objavi reklamnega spota in zastopnik iz Ljubljane je vprašal: "Kaj pa slogan?" "Tega tovariša pa ne poznam," sem izstrelil kot iz topa in še danes, ko se spominim dogodka, mi je nerodno pred samim seboj.

Moja stanovska kolegica se je, ko smo bili na izletu, v hotelu v Rovinju drla na receptorko: "Zdaj mi je pa dosti tega! Kaj se pa greste? Sredi Slovenije pa govorite z menoj po hrvaško!"

Bivši metliški župan se je pritoževal: "Ljudje so nestrpni. Že za najmanjšo nepravilnost prihajajo urinirati na občino." V svojem programu napačno uporabljenih tujk je imel tudi tele: "Ni daleč, ko bo na Veselici viknig pri vikingu. Naši ljudje so razkropljeni po vseh kontinentih sveta. Nekateri so pa res nestanovitni: padajo iz ekstrakta v ekstrakt. Zdaj imajo klavirji že železne instrukcije."

Te dni pa se Metličani zabavajo s posebno duhovito cvetko. Da ljudje pošiljajo pozdrave iz morja (torej pišejo razglednico pod vodo) in ne z morja, je vsakodnevna praksa. Še tako duhovit človek pa se ne bi mogel spomniti bistroumnosti (ki je sicer topoglavost), ki jo je napisal na razglednico ne tako skromno izobražen krajan. Nek metliški zavod je prejel razglednico, na kateri črno na belem piše: "Prejmite lepe pozdrave iz Willkomna pri Portorožu."

P. S. Za tiste, ki se niso učili nemščine: Willkomen ne pomeni nič drugega kot - dobrodošli.

TONI GAŠPERIČ

Ljubljansko pismo

Pet let pričkanja O delovnih razmerjih spet septembra

LJUBLJANA - Pogajalski skupini vlade, delodajalcev, sindikata in zastopnikov stroke ni uspelo pripraviti tako kakovostnega predloga zakona o delovnih razmerjih, da bi bil zrel za obravnavo na ekonomsko-socialnem svetu in državnem zboru še pred poletnimi počitnicami. Prva obravnava predloga zakona se je iztekla januarja 1999, zakon pa še vedno ni sprejet, čeprav je v parlamentarni proceduri že pet let. Bodo pa vsi sodelujoči pri njegovi pripravi pogajanja nadaljevali prve dni septembra.

Zdaj je že jasno, da tako delavski kot delodajalski strani dolgotrajna procedura sprejemanja zakona samo škodi. Sedanji sistem delovnih razmerij in veljavna zakonodaja nista prilagojena zahtevam tržnega gospodarstva. Sodišča imajo zaradi tega veliko dela, najbolj pa so oškodovani delavci zaradi prakse zaposlovanja za določen čas.

Usklajevanje se najbolj zatika ob določbah, ki se nanašajo na finančne in siceršnje obremenitve delodajalcev. Ves čas dogovarjanja je sporno vprašanje ali dodatke na plačo za posebne pogoje dela in druge prejemke (regres za letni dopust, odpravnine ob odhodu v pokoj in povračila različnih stroškov) vključiti v zakon ali ne. Sindikati trdijo, da gre za uveljavljeno pravico in da je povsem normalno, da je določena z zakonom, delodajalci pa menijo, da mora biti to področje urejeno s kolektivnimi pogodbami. Oboji imajo po svoje prav. Novi sistem kolektivnih pogodb je za delavce problematičen, ker bodo kolektivne pogodbe veljale le za tiste, ki jih bodo sklenili, torej za delodajalce,

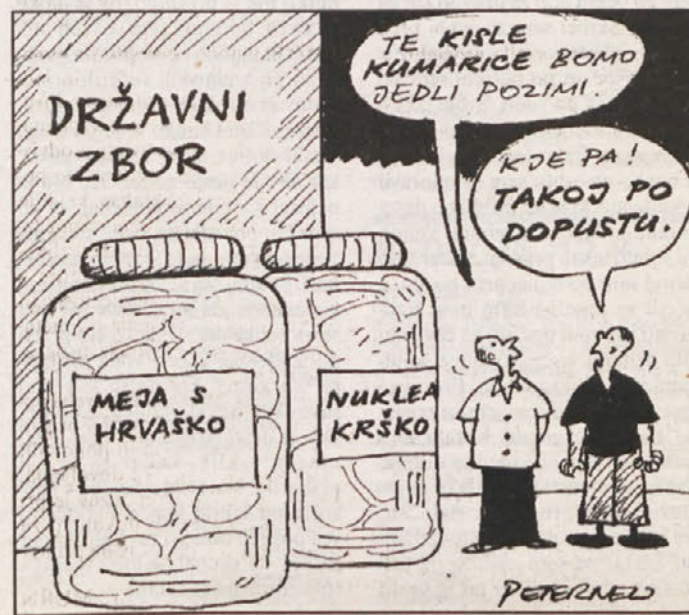
ki bodo člani delodajalskih združenj, in še za tiste člane sindikatov, ki bodo sklenili to ali ono kolektivno pogodbo. Splošne veljavnosti kolektivne pogodbe torej ne bo več.

Po predlogu novega zakona bo vsak delavec, ki mu bo delovno razmerje prenehalo iz poslovnih razlogov, upravičen do odpravnine ob prenehanju redne zaposlitve. In kakšna naj bi bila dolžina odpovednega roka? Delodajalci si prizadevajo za čim krajši odpovedni rok, pri čemer pa pozabljajo, da je funkcija odpovednega roka omogoča delavcu, da si najde novo zaposlitev. Kdor bo imel denimo 15-dnevni odpovedni rok, si bo v tako kratkem času seveda le težko našel novo zaposlitev. Država naj bi sicer razveljavila krajše odpovedne roke, saj se bodo delavci lahko prej prijavili na zavodu za zaposlovanje in bodo prej upravičeni do nadomestila. Tako kratkih odpovednih rokov, kot jih predvideva sedanjí predlog zakona o delovnih razmerjih, ne poznajo nikjer v Evropi.

In kako bo z varstvom zaposlitve starejših delavcev? Kdo je po predlogu novega zakona sploh starejši delavec in pri kateri starosti ter iz kakšnih razlogov mu delodajalec lahko odpove delovno razmerje? Delavcu ni več mogoče odpovedati zaposlitve zaradi izpolnitve pogojev za upokojeitev. Novi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju namreč določa le minimalne pogoje za upokojeitev, ne določa pa več polne pokojninske dobe. Delavcu torej daje pravico, da se upokoji, delodajalcu pa ne daje pravice, da odpove pogodbo o zaposlitvi, čeprav bi se ta lahko upokojil, če normalno opravlja svoje delo in ima ustrezno znanje ter dosega ustrezne delovne rezultate.

Pogajalski "boj", da bi delavci ohranili svoje že dosežene pravice, postaja torej vse trši. Zato so sindikati že nekajkrat predlagali, da bi v Sloveniji imeli tudi varuha človekovih pravic za delovna razmerja.

VINKO BLATNIK

ŠE NA MNOGA LETA, MARICA! - Minuli teden je Abrahama praznovala Marica Ban z Dvora, sicer priljubljena uslužbenka, zaposlena na izpostavi Upravne enote Novo mesto v Žužemberku. Z njenim delom in prijaznostjo so stranke zadovoljne, zadovoljni pa so tudi dvorski gasilci, pri katerih že dolga leta skrbi za blagajno. Ob praznovanju so jo na domu presenetili gasilci in pevke TD Suha krajina, ji zapeli in zaželeli veliko zdravja. (Foto: S. M.)

6. SREČANJE DIABETIKOV SLOVENIJE - V Novi Gorici so organizirali mednarodno športno srečanje diabetikov z več kot 1500 udeleženci. Preden so ti začeli opravljati rekreativne naloge, jih je pozdravilo nekaj častnih gostov, med drugimi tudi predsednik državnega zbora RS Borut Pahor. Na fotografiji so sevnški diabetiki. (Foto: Piltaver, tekst: Janez Blas)

PREPLESKANA KAPELICA - Na Črešnjecju pri Semiču nimajo cerkve, zato pa so toliko bolj ponosni na svojo kapelico z lesenim oltarjem, v katerem so Marija pomočnica, sv. Anton Puščavnik in sv. Jožef. Pred osmimi leti je Martin Blatnik prenovil oltar, pred dnevi pa se je je kljub neznosni vročini lotil slikopleskar Veloslav Bezek. Sicer pa za vaško kapelico lepo skrbi družina Zdravka Pluta, ki vzdržuje kapelico z darovi, tokrat pa je nekaj denarja za obnovo primaknila tudi semiška občina. (Foto: M. B.-J.)

Ponosna na svojo preteklost

Marija Miede iz Starega Loga o trpinčenju med vojno in življenju po vojni - Med najzvestejšimi bralci Dolenjskega lista

STARI LOG - "Komaj čakam četrte, da mi poštar prinese moj najljubši časopis - Dolenjski list. Čeprav mi zdravje nagaja, si vzamem čas in ga skoraj v celoti preberem. Na časopis smo naročeni že od začetka, ne vem natančno koliko let," je povedala Marija Miede, poročena Duje, iz Starega Loga na Kočevskem.

V krogu svoje družine v Starem Logu pri Kočevju bo 15. avgusta praznovala častitljiv jubilej, 80 let težaškega, a vrednega življenja. Čeprav je že četrto leto zaradi poškodbe kolka pritrtjena na voziček, je zdrava z mladostnim spominom. Tekoče govori in piše nemško in kočevsko. Podrobno opisuje trpljenje in bolečine med drugo svetovno vojno, čas ko so v letih 1941/42 njeni rojaki, kočevski Nemci, množično odhajali s stoletnih ognjišč.

Stari Log, nemško Altlog, je bil do leta 1940 ena večjih vasi na Kočevskem. Fara je v trinajstih vaseh štela 124 hišnih števil, pet gostiln, banko, trgovino, cerkev (porušili so jo leta 1955), za red so skrbeli žandarji. Čez vas je peljala cesta proti Dvo-

Marija Miede

ru oziroma Novemu mestu. Ko je vojna vihra in klic vodje tretjega rajha s Kočevskega na območje Čateža in Velike Doline, na Spodnje Stajersko, pregnala na tisoče rojakov (iz Starega Loga in okolice se je izselilo 244 družin s 1.170 prebivalci), je z mamo vdovo in bratoma ostala v rojstnem kraju.

V roski ofenzivi avgusta leta 1942 so jo fašistični vojaki skupaj s 75 drugimi materami, ženami in otroki od komaj rojenih dojenčkov odgnali v zloglasno taborišče Gonars. Vrnili se je s še večjo voljo, da pomaga preganjalcem okupatorjev. "Leta 1944 sva s Faniko Ozvič, ki živi v Radovljici, iz Kočevja v Nove Laze pri Kočevski Reki nesli zaupno pošto.

Nekdo je o tem obvestil domobranec; kmalu so naju aretirali. Na srečo sva tik pred prejetjem vse obremenjujoče dokumente skrili v peči pri kmetu, aktivistu osvobodilne fronte. Trpinčenje se je nadaljevalo v kočevskem zaporu. Pet ur so naju prepognjeni topli s palicami. Naštela sem 32 udarcev po hrbtu. V krvavi in raztrgani obleki sem padla v globoko nezavest. Ko sem se zbudila, je bil pri meni nemški oficir. Povedala sem mu o mučenju. Domobranci je nadrž. Niso me več zasliševali," se spominja dogodkov iz pred pol stoletja.

Na martinovo soboto leta 1944 so jo pregnali v Beljak. Tam je delala pri hiši nekega SS oficirja. Po končani vojni je peš prišla v požgani Stari Log, kjer živi še danes.

"Ko so v začetku vojne rojaki odhajali na izpraznjeno območje Spodnje Stajerske, je mama rekla: 'Otroci, lahko greste, jaz bom ostala.' Na obrazu večine odhajajočih se je kazala senca besa. Šli so za velikimi obljubami, tudi pod prisilo. Z bratoma Francem in Hendrikom, ki sta se pozneje vključila v narodnoosvobodilno gibanje, smo ostali na zemlji, kjer smo pogrnili korenine. In prav smo naredili."

Po vojni se je poročila in rodila tri hčerke. Dve živita v Medvodah, najmlajša je z možem ostala na domu. "Do leta 1970 smo imeli gostilno. Ko je mož zbolel, smo jo zaprli. Prejemam pokojnino in dodatke za prestando medvojno trpljenje. Najmanj petnajstim osebam sem bila priča za njihova domoljubna dejanja. Tudi na to sem ponosna", zaključuje Marija.

M. G.

Prijave za srečanje domicilnih enot

PRILozJE - Občina Metlika, odbori domicilnih enot belokranjskih občin in odbori enot VII. korpusa NOV in POS organizirajo 9. septembra na športnem letališču v Prilozju 43. tradicionalno srečanje partizanov in prebivalcev Bele krajine. Pripravljalni odbor se posebej prosi območne odbore ZB in odbore skupnosti borcev enot, da se srečanja udeležijo v čim večjem številu. Prijave za odhod z avtobusi iz Ljubljane zbirajo na mestnem odboru ZB, tel. št. 01-43-25-241, od 28. avgusta do 4. septembra od 9. do 13. ure.

CASABLANCA V HIPERMARKETU - Restavracija v Mercatorjevem Hipermarketu, ki od otvoritve naprej še ni prav zažvela, je zdaj spet odprta. Novi najemniki so odprli še teraso in podaljšali delovni čas do 23. ure, gostom pa nudijo pripravljene malice, vključno z juho, solato in sladico, ter jedi po naročilu, pice in sladoled. (Foto: Majda Luzar, EPS)

Najbolj bran je Harry Potter

Počitniško branje mladih - Mladi berejo več kot pred leti - Le julija preko tri tisoč mladih obiskovalcev

NOVO MESTO - Poletje je čas, ko si vsak privoščil razvedrilo po svojem okusu, seveda v okviru svojih zmognosti. Branje knjig si gotovo lahko privoščil vsak. Tudi otroci. Zlasti njim med šolskim letom delno omejuje lastni izbor učni program, med počitnicami pa imajo veliko možnosti. Res je, da mladi veliko berejo, več kot pred leti. Znano si razporediti pravo razmerje med ostalimi mediji in knjigami. To je razveseljivo, pa če smo za to "krivi" starši, učitelji ali knjižničarji.

Na Oddelku za mladino Knjižnice Mirana Jarca smo imeli julija 3096 mladih obiskovalcev (347 več kot v istem času lani), izposojenih knjig pa je bilo 25.756 (4.397 več kot v istem obdobju lani). Najbolj brane knjige so: Harry Potter, zbirka E. Blyton: Pet prijateljev, zbirka Knjižgozer, zbirka grozljivk za mlajše bralce Kurja polt, zbirka T. Brezine Novohlačni-ki, zbirka Odisej, zbirka uspešnic Primoža Suhodolčana in Bogdana Novaka Zvesti prijatelji... Razveseljivo je, da mladi med počitnicami segajo tudi po strokovni literaturi - zbirke Najlepša knjiga, Kako so živeli, Zakaj neki itd. Prostovoljno izpopolnjevanje v tujih jezikih je tudi razveseljivo in koristno.

Res, da je lepo delati v novih prostorih knjižnice, lepo je videti bralce, ki obdružujejo nove prostore študijskega oddelka in Oddelka za odrasle, vendar kot kažejo številke, ima prav naš odderek v odstotkih največji

porast izposoje v primerjavi z lanskim letom. Mogoče zato, ker na mlade bralce čakajo najbolj napete zgodbe, najlepše pravljice prav v starih zgradbah? Ali pa zato, ker knjižničarke malčkom pritisnemo na roko štampiljko, medtem ko njihovi starši zlagajo cel kup počitniškega branja v vrečke?

Prijetne počitnice, s knjigo ali brez, vam želimo knjižničarke Oddelka za mladino.

SLAVKA KRISTAN
Vodja Oddelka za mladino
Knjižnice Mirana Jarca

Tudi župniku je vroče

Mora biti duhovnik vedno oblečen v črno obleko? Sredi poletja pri 35 stopinjah Celzija? Menda ne. "Včasih bi bilo to morda pohujšljivo," je enemu izmed svojih župljanov, ki je župnika pobral o njegovi poletni obleki, v smehu odgovoril zelo prijazen in priljubljen duhovnik. Saj so bile včasih tudi kmetice na poljih oblečene v črne halje z dolgimi rokavi in rutami, danes pa so v modernih kopalkah! Pa da ne bi smel župnik obleči (preverjeno spodobno dolgih) kratkih hlač in majice?

RUDOLF ŠENICA

Nekdanje tesarstvo v kočevskih gozdovih

Tesarjevo orodje

Vse orodje, ki ga je tesar potreboval v kočevskem gozdu, je moral prinesiti od doma. K obveznemu orodju so sodili: tesača ali plenkača, ki je lahko tehtala od enega do tri kilograma (izdelovali so jih v znani Auerspergovi livarni na Dvoru), sekira, žaga, meter, klamfe za spenjanje lesenih delov, tesarška vrv in kljukice, od katerih je ena imela obliko številke štiri in se je zato imenovala šterak, dve pa obliko črke T.

Postavljanje tedenskega tabora

Prva naloga skupine tesarjev je bila, postaviti preprost tedenski tabor v neposredni bližini tesašišča - prostorov za tesaenje. Najprej so podrli nekaj slabih dreves in jih obtesali v tramove, iz katerih so naredili ogrodje preproste barake, visoke do meter in pol. Na treh straneh in po vrhu so barako zadeli s smrekovim lubjem, trskami in vejami. Odprt je bil le sprednji del barake. Po tleh so položili najprej smrekove veje, nanje praprot in nato še odeje, kar jim je služilo za ležišče. Pred barako pa so zakurili trajen ogenj, na katerem so si pripravljali preproste obroke. Ogenj je ponoči odganjal divje zveri, ob njem pa je bilo vedno tudi prijetno toplo.

Priprava na tesaenje

Potem ko je tesar v gozdu podrl drevesa, ki jih je logar določil za

obdelavo, in jih pripravil za tesaenje, je moral pripraviti tudi tesašišče - prostor za tesaenje. Tam je postavil dve lesenim kobilici, na kateri je s šterakom in klamfami pritrdil deblo. Nato je na vsako stran debela zabil kljukico v obliki črke T in okrog njiju tesarstvo vrv, ob kateri je lahko deblo ravno tesaš. Za kubični meter tesašnega lesa je potreboval 3 do 5 ur, pač odvisno od svoje spretnosti in lesa. Najtanjše tramove so tesali na 3 do 5 col, 5 do 6 col, 6 do 7 col, 8 do 9 col itd. Ena cola je imela približno dva centimetra. Dolžina pa je bila odvisna od dolžine ravnega dela debela.

Hrana je bila zelo skromna

Hrano je moral tesar za cel teden prinesiti s seboj od doma. V taboru so potem vso hrano združili in med seboj nekoga določili, da je skrbel za dnevne obroke. Ti so bili preprosti, kajti hrane ni bilo veliko, pa tudi s kuho se tesarjem ni zdelo vredno izgubljati preveč časa. Tesarji so v bližini svojega tabora poznali tudi okoliške studence, kamor so hodili po vodo, ki so jo potrebovali za kuho ali žejo. V tabor so jo od studenca prinesli v manjših sodčkih z naramnicami, te sodčke so imenovali banka ali barigla. Kočevjarji so takim sodčkom rekli putscherle. Sodček je bil zvezan iz dog ali izdeloben iz enega kosa lesa z vstavljenim dnom. Ta posoda je bila zelo priljubljena izdelek kočevske domače obrti, ki so jo na veliko prodajali. Če pa je

deževalo, so tesarji v bukev zarezali žlebiček, v katerega so lovili vodo in jo potem napeljevali v posodo. Za zajtrk so si pripravili lipov čaj s saharinom ali prežganko. Glavni obrok je bil enkrat na dan: to je bila polenta s špehom, včasih riž s krompirjem, ki so ga začinili s soljo in čebulo, in koščkom sira za posladek. Jeseni pa so si radi pripravili tudi polha ali kakšno drugo manjšo divjačino. Večje divjačine niso lovili, ker za to ni bilo časa pa tudi prepevado se bilo. Kuhali so v kovinskih kotličku, mešali pa so z leseno kuhalnico. Tudi vilic in žlic niso imeli takšnih, kot jih poznamo danes, ampak so si v gozdu naredili preproste lesene rogovilice, na katere so natikali hrano. Imeli so le majhne nožke-pipce. Tudi krožnikov niso imeli. Včasih so namesto njih vzeli kakšen večji list. Polento so običajno stresli na drevesni panj in jo razrezali s tesaško vrvjo.

Špeh za zabelo so stopili v posebni posodi, imenovani tauca, ki je imela obliko ponve. V raztopljeno maščobo so potem namakali koščke polente, vsak pa je dobil še košček mesnega dela špeha - čmark.

Tesarjev počitek

V mraku je vsak tesar pregledal in izmeril oziroma skubical stalni les in tako končal svoj delavnik. Šele takrat so si tesarji oddahnili od napornega dne. Posedli so okrog ognja in začeli so se moški pogovori, ki so jim še posebej mladi novinci zelo radi prisluhnili. Pri-povedovali so si razne šale, dogo-

divščine in tudi o domačih razmerah. Jeseni so radi nastavili kakšno polhovo past in si popestrili enolični jedilnik.

V kočevskem gozdu je hkrati delalo po več tesarških skupin. Včasih so se te ob večerih srečale, da je bilo bolj zanimivo. V gozdu pa so obstajale tudi druge skupine delavcev, npr. oglarji, nabiranci gozdnih sadežev itd., s katerimi se tesarji praviloma niso družili. Ko so se tesarji ob sobotah vračali domov in imeli v žepu tedenski ali celo mesečni zaslužek, so mnogi med njimi radi zavili v gostilno ob poti, kjer so si privoščili frakelj žganja ali kozarec vina. Pravo sprostitve pa so doživeli šele v nedeljo v domači vasi, ko so se po dopoldanski maši moški zbrali na osrednjem vaškem prostoru in si pripovedovali novice preteklega tedna.

Spomini mladega tesarkega pripravnika

S petnajstim, šestnajstim ali sedemnajstim letom je sin začel hoditi z očetom v Kočevski Rog, da se je priučil tesarškemu delu. Najprej je seveda skrbel za tabor, ogenj, vodo, hrano, postopoma pa se je začel učiti tesarstva. Šele po opravljeni vojaški službi je samostojno prišel za tesarstvo orodje. Dečki so z očetom radi odhajali v gozd, saj so dobili občutek, da so že odrasli. Tudi jaz sem kot 14-letni deček začel hoditi s svojim očetom Francem v Kočevski Rog. Oče je bil izurjen tesar, ki je svoje delo v Kočevskem Rogu dobro poznal, zato je želel tudi svojega sina pri-

Tesaenje smrekovega debela v tram zahteva od tesarja zelo natančno delo s tesačo. Čeprav sem star že 72 let, še vedno rad primem za tesačo, da mladim pokažem, kako sem si v mladosti služil kruh.

učiti tesarškemu delu, da bi si z njim lahko služil težki, a zagotovljeni vsakdanji kruh. Na začetku sem bil očetu bolj za družbo kot za pomoč. Skrbel sem za ogenj pred kolibo, v kateri sva z očetom uredila ležišče, in po potrebi sem šel do studenca po vodo. Svoje izkušnje pri studencu se še danes rad spominjam. Takrat sem imel 15 let. Z banko na hrbtu sem se odpravil k studencu, ki je bil približno deset minut oddaljen od tabora. Vedno mi je bilo tesno pri srcu, kadar sem moral sam po temnem gozdu, a očetu se nikoli nisem upal ugovarjati. Bil sem bos, saj za čevlje ni bilo denarja, in zeblo me je, kljub temu da je bilo poletje. Previdno sem stopal med dračjem in poslušal glasove iz gozda. Kmalu sem prišel do studenca na dnu doline. Banko sem postavil na tla in odprlino na vrhu prislonil k žlebičku, po katerem je pritekla studenčnica. Takrat pa sem zaslišal na hribu nad seboj zvok, ki mi je še do

danes ostal prav živo v spominu. Dračje vrh hriba je pokalo, kot bi se premikalo nekaj velikega. V trenutku me je prešinilo, da je lahko medved. Spomnil sem se vseh mogočih in najbolj nemogočih zgodb, ki so jih v zimskih večerih pripovedovali otrokom kočevski tesarji. Pograbil sem banko in jo po drugi strani doline ucvrl nazaj v tabor, kar so me nesle noge. Oče me je najprej začudeno pogledal, in ko sem mu povedal za svoje srečanje z medvedom, se je le rahlo nasmehnil. Skupaj sva se odpravila nazaj k studencu, da mi dokaže, da ima strah velike oči. Toda ko sva prišla do studenca, je bila voda pri izviru vsa kalna, kot da se je v njej ravnokar nekaj velikega kopalo. Oče je dejal 'krišta dijo', kar je bil njegov vzlik, kadar ga je kaj razburilo. Natočila sva vodo v banko in od takrat naprej me oče ni več pošiljal samega po vodo, kadar pa sva šla skupaj, je imel vedno v roki pripravljeno sekuro.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 9.8.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Po vrtovih in parkih; Male sive celice; Zgodbe iz skolkje; Svet narave, nad.; Strela v gorah, dok. oddaja; Čari začimb; Gradovi - 13.00 Poročila - 13.35 Večerni gost - 14.25 Kri ni voda, nad. - 16.00 Slovenski utrinki - 16.30 Poročila - 16.45 Risanka - 17.05 Enajsta sola - 17.45 Slovenski pesniki in pisatelji - 18.10 Oddaja o znanosti - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Tednik - 21.00 Na vrat na nos, nan. - 22.00 Odmevi - 22.50 Pisave - 23.20 Brane Rončel izza odra

SLOVENIJA 2

10.30 Vremenska panorama - 12.40 Videospotnice - 13.15 Naše 20. stoletje, nad. - 14.05 Rad imam Lucy, nan. - 14.30 SP v atletiki - 17.00 Dr. Quinnova, nan. - 18.00 Izginili brez sledu, ameriški film - 19.40 Videospotnice - 20.05 Osmajeni planet - 20.55 Poseben pogled, film - 22.20 Sopranovi, nad. - 23.05 Zločinski tango, nan.

KANAL A

9.30 Mladenič v modrem, nan. - 10.25 Policist s srcem, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Mozaik Slovenije - 14.15 Skrita kamera - 14.45 Princ z Bel Aira, nan. - 15.15 Ricki Lake - 16.15 Temna luka, nan. - 17.10 Providence, nan. - 18.00 Družina za umret, nan. - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Obalna straža, nan. - 20.00 Dekle s šestice, ameriški film - 22.00 Seinfeld, nan. - 22.30 Zvezdna vrata, nan.

POP TV

8.30 Oprah show - 9.30 Vse za poljub, nad. - 10.30 Črni biser, nad. - 11.20 Obala ljubezni, nad. - 12.10 TV Dober dan, nan. - 13.30 Newyorská policija, nan. - 14.20 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.45 Oprah show - 16.40 Obala ljubezni, nan. - 17.30 Črni biser, nad. - 18.20 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan, nan. - 20.50 Raztresena Ally, nan. - 21.40 Prijatelji, nan. - 22.10 Zahodno krilo, nan. - 23.00 Zlobni dvojček, nan. - 23.50 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.30 Odbojka na mivki - 18.00 Klepet z... - 18.50 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Pokličite zupana! - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Tedenski kulturni pregled - 21.40 Iz združenja lokalnih TV - 22.10 Avtomobilsko zrcalo - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.05 Čarovnija, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.40 Naša zemlja, nad. - 13.30 Poletni program - 16.20 Glasba - 16.35 Risanka - 17.05 Hugo - 17.30 Hrvaška danes - 18.00 Pesniški potopis - 18.35 Kolo sreče - 19.13 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.05 Reševanje v planinah, nad. - 20.40 Kulturno poletje - 21.40 Iz sveta dogajanja - 22.10 Odmevi - 22.35 Seks v mestu, nad. - 23.00 Dosjeji X, nad. - 23.45 Od zemlje do Lune, nad. - 0.35 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 17.20 Severni veter, nad. - 18.05 Naša zemlja, nad. - 19.00 Na zdravje, nan. - 19.30 Policija, nan. - 20.10 Čarovnija, nad. - 21.05 Poročila - 21.15 Brigitte in prijatelji - 22.10 Nevidni človek, nan. - 22.55 Umetnine svetovnih muzejev

PETEK, 10.8.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Duhovni utrip; Ključkeve dogodivščine; Risanka; Enajsta sola; Slovenski pesniki in pisatelji; Odkrivajmo znanost; Alpe-Donava-Jadran; Sofie, drama - 13.00 Poročila - 13.25 Alica, kulturni magazin - 14.15 Na vrat na nos, nan. - 15.05 Vsakdanjik in praznik - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Ole Aleksander, nad. - 17.00 Rdeči grafit - 17.45 Zgodbe iz Amerike - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 V dobrem in slabem, nan. - 21.00 Detelja - 21.10 Fina gospa, nan. - 22.00 Odmevi - 22.50 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

10.30 Vremenska panorama - 14.20 Videospotnice - 14.45 Mogočne konstrukcije, nan. - 15.35 Rad imam Lucy, nan. - 16.00 SP v atletiki - 17.00 Dr. Quinnova, nan. - 18.00 Živa sem in rada vas imam, film - 19.30 Videospotnice - 20.00 Kartoteka izginulih živali, dok. oddaja - 21.00 Plemstvo, nad. - 22.00 Umoreni na podeželju, angleški film - 23.45 Zgodbe Ruth Rendell, nan. - 0.35 Iz slovenskih jazz klubov

KANAL A

9.30 Mladenič v modrem, nan. - 10.25 Policisti s srcem, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Pop'n'roll - 14.15 Skrita kamera - 14.45 Princ z Bel Aira, nan. - 15.15 Ricki Lake - 16.15 Temna luka, nan. - 17.10 Providence, nan. - 18.00 Družina za umret, nan. - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Obalna straža, nan. - 20.00 Zamenjava, ameriški film - 21.45 Felicity nan. - 22.40 Mesečniki, nan. - 23.30 Stripizete, nan. - 0.00 Dannyjeve zvezde

POP TV

8.30 Oprah show - 9.30 Vse za poljub, nad. - 10.30 Črni biser - 11.20 Obala ljubezni, nad. - 12.10 TV Dober dan, nan. - 13.30 Newyorská policija, nan. - 14.20 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.45 Oprah show - 16.40 Obala ljubezni, nad.

- 17.30 Črni biser, nad. - 18.20 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan, nan. - 20.50 Raztresena Ally, nan. - 21.40 Prijatelji, nan. - 22.10 Zahodno krilo, nan. - 23.00 Nevarne dirke, nan. - 23.50 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Avtomobilistično zrcalo - 17.30 Turistična oddaja - 18.00 Kmetijski razgledi - 18.30 Tedenski kulturni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Rezerviran čas - 21.00 Novice - 21.20 Brez panike, ponov. - 21.40 Motosport mundial - 22.10 Kako biti zdrav? - 22.50 Nas poznate? - 23.00 Novice

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.05 Čarovnija, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.40 Naša zemlja, nad. - 13.35 Poletni program - 16.20 Glasba - 16.30 Naravni parki - 17.05 Hugo - 17.30 Hrvaška danes - 18.00 Alpe-Donava-Jadran - 18.35 Kolo sreče - 19.13 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.05 Nova dežela - 21.10 Čedna v roza, film - 22.50 Odmevi - 23.10 Seks in mesto, nad. - 23.35 Dosjeji X, nad. - 0.25 Od Zemlje do Lune, nad. - 1.15 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 17.15 Nevidni človek, nad. - 18.05 Naša zemlja, nad. - 19.00 Zakonske vode, nan. - 19.30 Policija, nad. - 20.10 Zakon in red, nan. - 21.00 Poročila - 21.10 Zabavna oddaja - 22.15 Pravi čas - 23.45 Umetnine svetovnih muzejev

SOBOTA, 11.8.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Zgodbe iz skolkje; Radovedni Taček; Enajsta sola; Svet, ki izginja; srbski film; Lingo; Tednik - 13.00 Poročila - 13.125 Bila sva mlada oba - 13.45 Mostovi - 14.15 4x4 - 14.45 Rožni grič, film - 16.30 Poročila - 16.45 Pika Nogavička, ris. nan. - 17.10 Carski sel, ris. nan. - 17.50 Na vrtu - 18.15 Ozare - 18.20 Novi raziskovalci, nan. - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik - 20.05 Brigantina II, film - 22.00 Oko viharja, dok. nan. - 22.30 Poročila - 22.30 Oz, nad.

SLOVENIJA 2

9.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Caroline v vele mestu; Murphy Brown, nan.; Štafeta mladosti; Venček narodnozabavnih - 13.10 Osmajeni planet - 15.35 Bilo je nekoč... - 16.30 Festival MMS - 18.00 SP v atletiki - 19.30 Videospotnice - 20.05 Večer muziklov iz West Enda - 21.35 Praksa, nan. - 21.55 Sobotna noč - 22.30 SP v atletiki

KANAL A

10.00 Težave z angeli, ameriški film - 12.00 Beverly Hills 90210 - 13.00 Pop'n'roll - 14.00 Mladoporočenci - 14.30 Komedija zmešnjav - 15.00 Na sever, nan. - 15.50 Skrita kamera - 16.20 Prijatelje, film - 18.05 Malcolm in Eddie, nan. - 18.35 Beverly Hills 90210, nan. - 19.30 Malcolm in Eddie, nan. - 20.00 Lov za zakladom, nan. - 20.50 Sheena, kraljica džungle, nan. - 21.40 Kruta pravica, film - 23.15 Stripizete, nan. - 23.45 Najbolj neumni roparji, nan.

POP TV

8.30 Risanke - 12.00 Beli žrebec, film - 13.30 Zakon v Los Angelesu, nan. - 14.30 Prva izdaja, nan. - 15.20 Lepo je biti milijonar - 16.30 Otroški zdravnik, nan. - 17.30 Zgodba Diane Kilmyra, film - 19.15 24 ur - 20.00 Prva ljubezen, film - 22.00 Življenje s Picassom, film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.25 Video strani - 17.00 Kako biti zdrav? - 17.30 Motosport mundial - 18.00 Iz združenja LTV - 18.30 Posavski obzornik - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Toronto na otočju - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Zelena bratovščina - 22.30 Rezerviran čas - 23.00 Novice

HTV 1

8.25 Film - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Dok. oddaja - 13.00 Prizma - 13.55 Poročila - 14.05 Oprah show - 14.50 V senci tigra, film - 15.45 Zlata dekleta, nan. - 16.15 Vinarjeve hčere, nad. - 16.40 Risanka - 17.25 Oni nas potrebujejo, dok. film - 17.50 Zabavno informativni program - 19.30 Dnevnik - 20.10 Rojen včeraj, film - 21.55 Moške svinje, nan. - 22.25 Poročila - 22.35 Mini serija - 1.35 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 12.00 Hišni ljubljenci - 13.45 Risanka - 14.10 Čarovnija, nad. - 17.35 Johann Strauss, film - 19.30 Policija, nan. - 20.10 Največje romance 20. stol. - 20.40 Svet zabave - 21.10 Poročila - 21.20 Koncert iz Splita - 23.15 Umetnine svetovnih muzejev

NEDELJA, 12.8.

SLOVENIJA 1

8.00 Živžav: Telebajski; Mali leteci medvedki - 9.55 Promenadni koncert - 10.25 Pomagajmo si - 11.00 Srečanje z živalmi - 11.30 Terra Australis - 12.30 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.50 Pod klobukom - 14.40 V dobrem in slabem, nan. - 15.30 Fina gospa, nan. - 16.00 Čari začimb - 16.30 Poročila - 16.45 Vsakdanjik in praznik - 17.45 Slovenski magazin - 18.15 Naravni parki, dok. oddaja - 18.45 Risanka - 18.50 Žrebanje lota - 19.00 Dances - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik - 20.05 Kri ni voda, nad. - 21.35 Intervju - 22.35 Poročila - 22.55 Portret neke gospe, film

SLOVENIJA 2

9.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Plemstvo, nad.; Objubljena dežela; Policija na naši strani; V duhu glasbenega in plesnega izročila; Ayllu, ansambel iz Peruja - 13.00 Plenici, nad. - 13.30 Rojstvo na reki, film - 15.05 Koncert skupine Siddharta - 16.15 SP v atletiki - 18.30 Športni film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Hirošima, dok. oddaja - 21.00 Murphy Brown, nan. - 21.30 Turistična oddaja - 22.00 Končnica - 23.10 SP v atletiki

KANAL A

10.20 Pet grobov do Kaira, film - 12.00 Melrose Place, nad. - 13.00 Pop'n'roll - 14.00 Komedija zmešnjav - 14.30 Na sever, nan. - 15.30 Princ za en dan, film - 17.10 Adijo, pamet, nan. - 18.05 Malcolm in Eddie, nan. - 18.35 Melrose Place, nad. - 19.30 Malcolm in Eddie, nan. - 20.00 Lov za zakladom, nan. - 20.50 Sheena, kraljica džungle, nan. - 21.40 Vsi pravijo, ljubim te, film - 23.30 Stripizete, nan. - 0.00 Adrenalina

POP TV

8.30 Risanke - 11.00 Hroščeborgi, nan. - 11.30 Mladi Herkul, nan. - 12.00 V sestrični senci, film - 13.40 Robinson Crusoe, film - 15.20 Lepo je biti milijonar - 16.30 Gorski zdravnik, nan. - 17.30 Post mortem, film - 19.15 24 ur - 20.00 Po kavbojsko, film - 22.00 Tat za vedno, nan. - 22.50 Neorganiziran kriminal, film

VAŠ KANAL

13.00 Če boste danes z nami - 13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Video strani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.10 Smo dobri gospodarji? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Posavski obzornik - 20.40 Brezskrbne počitnice - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi - 22.00 Toronto na otočju - 23.00 Novice - 23.15 Od sobote do sobote

PONEDELJEK, 13.8.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; 4 X 4; Ole Aleksander, nad.; Rdeči grafit; Svet divjih živali; Zgodbe iz Amerike; Na vrtu; Novi raziskovalci, dok. oddaja; Sledi - 13.00 Poročila - 13.30 Ljudje in zemlja - 14.20 Polnočni klub - 15.30 Pisave - 16.00 Dober dan, Koroska - 16.30 Poročila - 16.45 Tomažev svet - 16.50 Telebajski - 17.15 Radovedni Taček - 17.45 Vojska z rakom, dok. oddaja - 18.35 Žrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Klinika pod palmami, nan. - 20.55 10 let slovenske države - 22.00 Odmevi - 22.55 Brez reza - 23.40 Znameniti umetniki

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Kartoteka izginulih živali, dok. oddaja - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Dr. Quinnova, nan. - 18.00 Peta hiša na levi, nan. - 18.30 Jasno in glasno - 19.30 Videospotnice - 20.05 Dolina potopljenih zakladov, dok. oddaja - 21.30 Življenje je lepo, film - 22.50 Med sosedji, nan. - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

9.30 Mladenič v modrem, nan. - 10.25 Policisti s srcem, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Dannyjeve zvezde - 14.15 Skrita kamera - 14.45 Princ z Bel Aira, nan. - 15.15 Ricki Lake - 16.15 Temna luka, nan. - 17.10 Providence, nan. - 18.00 Družina za umret, nan. - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Obalna straža, nan. - 20.00 Bugsy, film - 22.20 Seinfeld, nan. - 22.50 Zvezdne steze, nan. - 23.40 Popolni spomin, nad. - 0.10 Dannyjeve zvezde

POP TV

8.30 Oprah show - 9.30 Vse za poljub, nad. - 10.30 Črni biser - 11.20 Obala ljubezni, nad. - 12.10 TV Dober dan, nan. - 13.30 Newyorská policija, nan. - 14.20 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.45 Oprah show - 16.40 Obala ljubezni, nad. - 17.30 Črni biser, nad. - 18.20 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan - 20.50 Raztresena Ally, nan. - 21.40 Prijatelji, nan. - 22.10 Zahodno krilo, nan. - 23.00 Zlobni dvojček, nan. - 23.50 M.A.S.H., nan.

Nagrade v Stražo, Ljubljano in Novo mesto

Do roka smo prejeli 171 rešitev in žreb je izmed reševalcev 30. nagradne križanke izbral **Marijo Pavček iz Straže, Staneta Mikuža iz Ljubljane in Igorja Goršina iz Novega mesta**. Pavčkovi je pripadla denarna nagrada, Mikuž in Goršin pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 20. avgusta na naslov: **Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 32". Ovojnic brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

Rešitev 30. križanke

Pravilna rešitev 30. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: **SPLAVAR, TRATINA, ROKOMET, RACA, EMI, ODEJA, IN, PREVIS, NIKE, ROKAV, BON, EMONA, ARTUR, BAN, RASTILO, ENOJKA, IMAM, GAMSAR, TANA**.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.10 Športni pregled - 18.35 Brezskrbne počitnice - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Slovenski večer v hrvaški Istri - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Klepet z... - 22.00 Športni pregled - 22.20 Ferrari festival Otočec 2001 - 23.00 Novice

TOREK, 14.8.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Odmevi; Mostovi; Čarobni šolski avtobus; Radovedni Taček; Tomažev svet; Lahkih nog naokrog; Vojska z rakom, dok. oddaja; Pomagajmo si; Klinika pod palmami, nan. - 13.00 Poročila - 13.15 Festival Ljubljana - 13.50 10 let slovenske države - 14.50 Znameniti umetniki - 16.00 Priljubimo tišini - 16.30 Poročila - 16.45 Oddaja za otroke - 17.05 Izpodnebnik, nad. nad. - 17.45 Odmevi preteklosti, dok. oddaja - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Tramontana, francoska nad. - 20.55 Aktualno - 22.00 Odmevi - 22.50 Sofie, skandinavska drama - 23.40 Odmevi preteklosti, nad.

SLOVENIJA 2

10.30 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Portret - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Dr. Quinnova, nan. - 18.00 Murder in mind, film - 19.35 Videospotnice - 20.05 Alpski večer - 21.00 23, nemški film - 22.30 Sopranovi, nan. - 23.20 KKK, slovenski film - 23.30 Olimpijske igre v Berlinu 1936., 1. nemški film

KANAL A

9.30 Mladenič v modrem, nan. - 10.25 Policisti s srcem, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Mozaik Slovenije - 14.15 Skrita kamera - 14.45 Princ z Bel Aira, nan. - 15.15 Ricki Lake - 16.15 Temna luka, nan. - 17.10 Providence - 18.00 Družina za umret, nan. - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Obalna straža, nan. - 20.00 Muha 2, film - 21.50 Seinfeld, nan. - 22.20 Zvezdne steze, nan. - 23.10 Popolni spomin, nan.

POP TV

8.30 Oprah show - 9.30 Vse za poljub, nad. - 10.30 Črni biser, nad. - 11.20 Obala ljubezni, nad. - 12.10 TV Dober dan - 13.30 Newyorská policija, nan. - 14.20 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.45 Oprah show - 16.40 Obala ljubezni, nad. - 17.30 Črni biser, nad. - 18.20 Vse za poljub, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan - 20.50 Raztresena Ally, nan. - 21.40 Prijatelji, nan. - 22.10 Zahodno krilo, nan. - 23.00 Zlobni dvojček, nan. - 23.50 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.20 Klepet z... - 18.20 Športni pregled - 18.50 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Obsedenost, film - 21.35 Novice - 22.00 Športni pregled - 22.25 Brez panike - 22.50 Nas poznate? - 23.00 Novice

SREDA, 15.8.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Dober dan, Koroska; Risanke; Izpodnebnik, nad.; Lingo; Maša ob prazniku Marijinega vnebovstajja; Glasbena dediščina - 13.00 Poročila - 13.25 Terra Australis - 13.55 Svet, ki izginja, srbski film - 15.35 Aktualno - 16.30 Poročila - 16.45 Pod klobukom - 17.45 Svet narave, nad. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Sedmi pečat, film - 22.00 Odmevi - 22.50 Koncert

SLOVENIJA 2

10.30 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.30 Turistična oddaja - 16.00 Policija na naši strani - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Dr. Quinnova, nan. - 18.00 Deček v rjavem, angleški film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Športna sredi - 22.10 Sopranovi, nad. - 23.10 Umori, nan.

KANAL A

9.30 Mladenič v modrem, nan. - 10.25 Policisti s srcem, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Dannyjeve zvezde - 14.15 Skrita kamera - 14.45 Princ z Bel Aira, nan. - 15.15 Ricki Lake - 16.15 Temna luka, nan. - 17.10 Providence, nan. - 18.00 Družina za umret, nan. - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Obalna straža, nan. - 20.00 Komedija zmešnjav - 20.30 Mladoporočenci - 21.00 Mesto angelov, nan. - 21.50 Seinfeld, nan. - 22.20 Zvezdna vrata - 0.00 Dannyjeve zvezde

NE ZAMUDITE NA VAŠEM KANALU

- V tokratnih **Kmetijskih razgledih**, ki jih bomo zavrteli v petek ob 18. uri, bomo med drugim predstavili pridelovanje jajčevca, ki bogato obrodi in ne potrebuje preveč pozornosti.
- Kako dočakati visoko starost? To boste zvedeli v sobotnem **Posavskem obzorniku** ob 18.30, ko bomo predvajali pogovor s stoletnikom **Andrejem Klincem** z Orehovega pri Sevnici.
- V ponedeljkovem **Športnem pregledu** vam kažemo, kaj počno naši športniki in kako so uspešni. Tudi tokrat ne bo drugače, k ogledu vas vabimo ob 18. uri. Pol ure pozneje si lahko ogledate oddajo **Prijetno poletje**, ob 21.20 pa še pogovor z Janom Dujcem in Boštjanom Rožičem, s katerima bo klepetala Verica Marušič.
- Sredin večer je rezerviran za mladino, ob četrti čez devet je namreč na vrsti oddaja **Brez panike**. Tokrat so se njeni ustvarjalci sprehodili po bregovih Kolpe, kjer je nastal prispevek Koupa fest.

Tek z walkmanom

Odlična vaja za zvin gležnja

Nekateri so trdno prepričani, da je tek samo postavljanje ene noge pred drugo in zato sila dolgočasna dejavnost. Da bi si jo popestrili, si v ušesa vtaknejo miniaturne sluš

razpisuje prosta delovna mesta v Tehničnem in Proizvodnem sektorju na področju:

- razvoja proizvodov in
- proizvodne tehnologije

Pričakujemo:

dinamične sodelavce z višješolsko ali visokošolsko izobrazbo tehnične smeri - strojništvo z organizacijskimi sposobnostmi, znanjem tujih jezikov, poznavanje dela z računalnikom ter tri leta delovnih izkušenj.

Poleg navedenega zaposlimo tudi pripravnike tehnične smeri. Nudimo zaposlitev za nedoločen čas s trimesečnim preizkusnim delom. Vaši dohodki bodo stimulativni in odvisni od uspešnosti pri delu. Poskrbeli pa bomo tudi za vaše strokovno izpopolnjevanje.

Pisne ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o strokovnosti pričakujemo na naš naslov:

Tesnila, Tovarna motornih tesnil d.d., Velika Loka 70, 8212 Velika Loka.

Dodatne informacije so na voljo v kadrovski službi oziroma po telefonu 07/ 3044 911.

Objava velja do zasedbe prostih delovnih mest.

Krka Zdravilišča, d.o.o.

Novo mesto

OBJAVLJA RAZPIS ZA ODDAJO GOSTINSKIH OBJEKTOV

1. Oddamo v najem **gostinski lokal Restavracija pri Bazi 20**. Objekt z 900 m² uporabne površine je oddaljen 12 km od Dolenjskih Toplic in je v celoti opremljen za takojšnje izvajanje gostinske dejavnosti.
2. Oddamo v najem **diskoteko Otočec**, ki se nahaja v spodnjih prostorih restavracije Tango.

K sodelovanju vabimo resne ponudnike z izkušnjami v gostinskem poslovanju. Od ponudnikov pričakujemo, da izpolnjujejo zahteve za opravljanje gostinske dejavnosti, predstavitev njihovega programa in vizijo njihovega poslovanja.

Interesenti naj pošljejo ali oddajo ponudbe najkasneje do 20. avgusta 2001 na naslov: **Krka Zdravilišča, d.o.o., Ljubljanska cesta 26, 8501 Novo mesto**, pod šifro "Najem poslovnih prostorov".

Za ostale informacije in ogled pokličite po telefonu 07/373-19-20 ali na GSM 041/385-500.

Izgradnja odbojarskih igrišč z mivko

SEVNICA - Predstavniki Odbojarskega društva Bombe so se z županom Kristjanom Jancem in tajnikom KS Sevnica Vinkom Radiškom pogovarjali o izgradnji dveh odbojarskih igrišč z mivko pri taborniškem domu. Dela so že v teku, v sklopu igrišč pa bo urejeno tudi parkirišče. Tako bo v skladu s projektom za izrabo površin ob taborniškem domu v športne in rekreacijske namene v prijetnem okolju nastala nova pridobitev, kjer bodo lahko mnogi Sevnčani preživljali svoj prosti čas in se ukvarjali z zdravno obliko rekreacije.

GASILSKI TABOR NA KOZJAKU - PGD Občine je ob pomoči Gasilske zveze Trebnje organiziralo gasilsko taborjenje njihove mladine od 3. do 5. avgusta na kmetiji Marincek na Kozjaku v zahvalo za njihove uspehe na tekmovalnem. 22 udeležencev je poleg elementov taborjenja pridobivalo tudi znanja za preventivno bronasto gasilsko značko, osnove prve pomoči, orientacije, jamarstva idr. S himno in spustom zastave (na sliki) je bilo konec tridnevnega druženja. (Foto: Mojca Femec)

NA IZVIRU NEŽICE - Konec junija smo se člani upokojenske sekcije Planinskega društva Novo mesto odpravili na pohod po Kostelski poti, ki sta jo pripravila Turistično društvo Kostel in Planinsko društvo Kočevje. Iz vasi Potok smo se vzpeli na planoto Stružica (700 m) in od tam na Kuželjsko steno (874 m). Označena gozdna pot se nato spusti mimo Rak v dolino do Kolpe, kjer se v vasi Potok tudi zaključuje. Ob cesti od Broda na Kolpi v smeri Kostela pa je z leve strani viden potoček Nežica s svojimi slapovi in brzicami. Po polurni hoji ob njegovi strugi smo prišli do stene v zatrepu izvira. (Jelka Može)

Spomini najstarejše Potočanke Ivanke Šega

Šegova vas, najstarejše naselje v Loškem Potoku, kar nekoliko slovi po ljudeh, ki dočakajo visoko starost. Še do lanskega leta sta v tej vasi živela najstarejši krajan Janez Šega in najstarejša krajanka Pepa Šega. Kot da so Šegovščani najtrdnější ljudje, saj je vse Potočanke z leti prekosila zopet vaščanka Ivanka Šega, ki je 7. avgusta slavila 94. rojstni dan.

Še ko je slavila 90-letnico, smo zapisali nekaj njenih spominov, ki pa jih nismo objavili. Spominov iz življenja, ki je potekalo tako kot večini sovaščanov, delo mladih nog, več pomanjkanja kot izobilja, vojne in tragedije, ki so doletele skoraj sleherno družino pa seveda tudi njeno. Če tega pred štirimi leti nismo objavili, pa si to gotovo zasluži tokrat ob visokem jubileju, ko nekako prednjači po letih.

Takole nam je pripovedovala Ivanka Šega, po domače Fehtarjeva, iz zaselka Matevlejk v Šegovi vasi: "Rodila sem se v družini s sedmimi otroki očetu Karolu in mami Karolini. V Ameriki še živi moja dve leti starejša sestra Marija, ki je kljub letom še zelo aktivna. Moj oče je bil ujet kot vojak v Galiciji. Ko se je vrnil iz ujetništva, sem bila stara 11 let, oče pa je že 14 dni po vrnitvi umrl. Doma smo sicer imeli vaško trgovino in gostilno, a za vse ni bilo dovolj kruha, pa sem morala skupaj z bratom voziti les iz gozdov.

Poročila sem se s sovaščanom, Fehtarjevim Alojzom, na njegov dom v zaselek Matevlejk. V želji za boljšim zaslužkom je odhajal delat v Francijo, se vrnil in zopet odšel.

Tandem Klemen in Sonja

LISCA - Vreme je bilo med tridnevnim jubilejem - že 10. taborom ParaLisca 2001 naklonjeno stotnjici slovenskih jadrskih padalcev ob koncu tedna, tudi v nedeljo. Marko Kravogel in Stane Šmerc iz radeškega kluba Kondor, organizatorja tabora ParaLisca, sta povedala, da je bil namen tabora na Lisci (predvsem druženje, izmenjava izkušenj in prosto letenje) v celoti dosežen. Postojnčan Klemen Solkan je ugodil prošnji Sonje Simončič z Vrhnovega, da bi prvič poletela v tandem nad savsko dolino in tako je ta lep šport drznih dobil še enega ljubitelja jadrnega padalstva.

Ivanka Šega

Rodila sem štiri otroke. Prvi je že prvo leto umrl. Moža je druga vojna zatekla v Franciji, a se je po raznih dogodkih 1941. leta le vrnil domov.

1942. leta, bilo je v znani roški ofenzivi, je mož odšel v Laze, kjer so ga prijeli Italijani in ga prisilili, da jim je kazal pot v Prezid. Kako je prišel med potoške talce, še sedaj ni jasno, dejstvo pa je, da je bil 31. julija ustreljen kot talec v Sodu v Loškem Potoku.

Moje prvo srečanje s partizani je bilo 20. oktobra 1941. Po napadu na Lož so šli tisto noč partizani z ranjenci mimo moje hiše in jaz sem jim pokazala pot proti Beli vodi. Že naslednji dan so Italijani in orožniki pri nas naredili temeljito preiskavo in nam zagrozili, da bomo šli vsi na vešala, če ugotovijo, da so bili partizani v Matevleju. Pozneje so se partizani večkrat oglašili in sem jim ponudila, kar sem premogla. Delala sem skupaj s sosedama Albino Ruparčič in Marijo Debeljak, sodeloval pa je tudi moj mož, ko se je decembra 1941 vrnil domov.

Dogodivščin iz vojne se Ivanka natanko spominja, kako je morala voditi Italijane v Lož, kako je pra-

Cel kup prekrškov

NOVO MESTO - 31. julija so policisti pridržali vinjenega M. H. iz okolice Novega mesta, in sicer zaradi bojazni, da bo nadaljeval s kršitvami. Vozil je neregistrirano vozilo, brez veljavne vozniškega dovoljenja in še pod vplivom alkohola. Zagovarjati se bo moral pri sodniku za prekrške.

Kje zdaj so tisti slavčki?

Spomin na tri dolenjske duhovnike (veliko so naredili za ohranjanje zgodovinske preteklosti krajev, kjer so živeli) je komaj še živ

Če ne bi imeli duhovnika Janeza Volčiča, ne bi nikoli zvedeli, kako lepo so skoraj pred sto leti peli slavčki v dolini reke Radulje, tam nekje, kjer se je bohotil mogočni kleveški grad. Pa tudi kako je butnil v prazgodovini velikanski vodni val iz Trebeljanskih hribov v lapornate stene obrežja nekdanjega Panonskega morja pri Šmarjeti in za večno ohranil na tisoče fosilov.

Kdo bi se znal pravljice o belokranjskih vilinjakih, vilah in drugih nadnaravnih bitjih, če ne bi bilo neutrudljivega zapisovanja zgodovine in etnografije, duhovnika Ivana Šašlja.

Ne gre pozabiti tudi šentjernejskega duhovnika Antona Lesjaka, ki je leta 1927 napisal knjigo Zgodovina Šentjernejske fare, ki je za Dolenjce in Belokranjce neprecenljiv zgodovinski zapis. Ime tega moža vesele in šaljive narave se je ohranilo tudi v šaljivih anekdotah.

Vsi trije veliki, vendar že skoraj pozabljeni možje, so bili večji peresa, pisali so kot dušni pastirji. Morda jih ni pozabila Cerkev, pozabili pa smo jih mi. V prostem času so hodili med ljudmi in si zapisovali vse, kar so zanimiva slišali. In ti zapisi so se ohranili, čeprav nosijo častljive letnice iz daj 1905, 1909 in 1927. Če ne bi bilo njih, bi šel v pozabo dragoceni del narodopisja, ki ga kasneje ne bi mogli nihče več obuditi. Prav bi bilo, da se na dostojanstven način spomnimo teh velikih mož, ki niso pasli samo svojih vernih ovčic, ampak so skrbeli tudi za to, da se ne bo pozabil košček naše etnografije in zgodovine.

SLAVKO DOKL

vočasno opozorila partizane, da niso padli v roke Italijanom. Seveda je najbolj boleč spomin na izgubo moža, ko so Italijani 3. avgusta 1942 požgali njen dom, in tragično izgubo hčerke leta 1946.

Nadaljuje: "Ti dogodki so povzročili v moji notranjosti veliko prelomnico in preprosto sem se zaklela, da bom storila vse, da se Italijanom pri nas ne bo dobro godilo. Ostala sem sama s tremi otroki in z moževimi starši in večkrat sem morala prosjati po ribniški in loški dolini, da smo preživeli. Za partizane pa sem zbiral sanitetni material in z njihovim denarjem poskusila kupiti kaj hrane za ranjence. Pri tem pa sem dobivala razni propagandni material, ki sem ga raznašala za neseljivim ljudem.

Po kapitulaciji Italije sem postala članica in sekretarka AFŽ za Šegovo in Srednjo vas in bila delegirana na prvi kongres AFŽ, ki je bil v Dobrniču. Posebej se spominjam dela z Antonom Kordišem, ki je bil udeleženec kočevskega zbora, in pa z Dominikom Kordišem. 1944. leta sem se z družino preselila v Gotenico. Še isto leto sem bila tam izvoljena v odbor OF in v RK.

Po vojni sem ostala v Gotenici in pridno delala na zemlji. Pozneje sem se vključila v delo na državnem posestvu in lastno kmetovanje opustila. Vseskozi sem bila politično aktivna in delovala sem vse do leta 1966, ko sem se upokojila. Povedati pa moram še to, da sem v Loškem Potoku leta 1956 obnovila hišo, v kateri se je sestajala vsa družina, saj obiski v Gotenici takrat niso bili dovoljeni. Po upokojitvi sem živela pri sinu v Novem mestu, pozneje pa v Ljubljani.

Ivanko Šega smo te dni obiskali na njenem domu v Loškem Potoku. Res je večji del v Ljubljani nekoliko boleha, pravi pa, da se najbolje počuti v Matevleju, na domu, kjer se je dejansko začelo njeno družinsko življenje, v objemu smrek, ki so nima priča delu zavedne potoške žene. Kaj naj k temu še rečemo? Veliko zdravja in še na mnoga leta!

ALBIN KOŠMERL

S FESTIVALA V BELORUSIJI - Marjan Novina je na Festivalu slovenskih narodov v Belorusiji tudi letos predstavil Slovenijo. Lani se je s svojo skladbo Saša uvrstil na drugo mesto. Letos pa ga je na slavnostni koncert ob 10. obletnici festivala zaradi dobre lanske letne uvrstitve povabil organizator. Tokrat je Slovenijo zastopal s skladbo Zate.

Večja skrb za varstvo pri delu

Delodajalci, pozor!

KOČEVJE - Strokovna služba Območne obrtne zbornice Kočevje, ki deluje na območju osilniške, kotselske in kočevske občine, svoje člane podrobno seznanja z določili zakona o varnosti in zdravju pri delu ter ostalimi podzakonskimi predpisi s tega področja. Omenjeni zakon je začel veljati 28. julija 1999, torej med dopusti, kar je lahko razlog, da se vprašanju varnosti in zdravja pri delu ni posvetila večja pozornost.

Predpis določa, da morajo delodajalci v dveh letih po uveljavitvi tega zakona, tj. do 28. julija 2001, urediti ta vprašanja. Krovna direktiva zakona obvezuje delodajalca, da oceni tveganje za varnost in zdravje pri delu za delavce, ki jih zaposluje, zlasti za tiste, ki so izpostavljeni posebnim nevarnostim. Delodajalec je dolžan določiti posebne varnostne ukrepe in, če je potrebno, določiti varnostno opremo, ki so jo delavci dolžni uporabljati.

Novi zakon o varnosti in zdravju pri delu temelji tudi na treh mednarodnih dokumentih.

-vd

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustila draga mama, tašča, teta, stara mama, prababica in praprababica

ANGELA GRABRIJAN

iz Velikih sel 11 pri Adlešičih

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti. Še posebno hvala g. župniku za darovano sveto mašo in lepo opravljen obred, pevkam, dr. Macanu, ge. Ani Jankovič-Šobar za poslovilne besede, izvajalcu Tišine in pogrebni službi Malerič. Še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 55. letu starosti je veliko prezgodaj prenehalo biti dobro srce naše drage mame in stare mame

NEŽKE REŽEK

roj. Progar

iz Dolenje vasi 8

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče. Posebno pa izrekamo zahvalo kolektivom Laboda, Dolenjskih pekarn, hotelu Krka, župniku za lepo opravljen obred ter govornici Silvi Bevc za poslovilne besede. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi, ki smo te imeli radi

IZ PORODNIŠNIC

V času od 30. julija do 5. avgusta so v novomeški porodnišnici rodile: Nada Šuklje z Gor. Pake - Martina, Janja Urbančič iz Kriške Rebre - Tjaša, Urška Fabjan iz Dol. Suhadola - Zana, Neida Bečič iz Majerja - Arnela, Maja Štravs Renko iz Klostra - Tio, Mirjana Gorše z Lokev - Katjo, Helena Bajc iz Brezja pri Raki - Leona, Branka Meglič iz Lukovka - Andreja, Irena

Trunkelj iz Podlisa - Nejca, Nataša Čeh iz Vine Gorice - Aljaža, Mirjana Penca iz Mokronoga - Marušo, Mojca Zorc z Malkovca - Jasmino, Jožica Perko z Vel. Cerovca - Tonija, Helena Konda iz Črnomlja - Evo, Sabina Turk iz Kočevja - Mateja in Manco.

Iz Novega mesta: Vlasta Stibrič, Padersičeva 19 - Tino, Natalija Sokač, Kandijska 48 - Jana, Hadžere Dželadini, Kandijska 34 - dečka, Lenka Gasperšič, Slavka Gruma 20/3 - Matjaža, Mojca Škvorc, Pod Trško goro 15 - Evo, Milena Žagar Novak, Smrečnikova 28 - Manco. **Čestitamo!**

Kulišu nagrada Vladimirja Nazorja

ZAGREB - Dobitnik letne nagrade Vladimirja Nazorja za samostojne razstave v letu 2000 je akademski slikar Vatroslav Kuliš. V obrazložitvi nagrade je poudarjeno, da je posebej izstopala njegova razstava, ki jo je postavil v razstavišču Galerije Božidarja Jakca v Kostanjevici, v okolju nekdanje samostanske cerkve.

Veseli čebelnjak

MLADE kulturnice semiške osnovne šole so nedavno na pobudo mentorice Vlaste Lah na semiškem odru predstavile prireditev Veseli čebelnjak. Nastopali so otroški pevski zbor pod vodstvom Vlaste Lah, mlajša plesna skupina in mladinski pevski zbor Destiny z gostji, domačimi učiteljicami. S koreografijo, ki jo je sestavila Sandra Hasič, je nastopala tudi pred kratkim ustanovljena mladinska plesna skupina. Program je povezoval Andrej Plut, kot gostji pa sta nastopili še Andreja Plut in Elvira Hasič. Sceno so pripravili učenci 4. b s pomočjo učiteljice Marice Erič. Nastop je zaključila mlajša plesna skupina v koreografiji Gorazda Šuštašiča.

ANICA JAKŠA

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26
Novo mesto

☎ 07/33 70 200
delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

V SPOMIN

*Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče,
sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

6. avgusta je minilo žalostno leto,
odkar nas je za vedno zapustil

**LADO
METELKO**

z Mikot pri Raki

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prizigate svečko ali se ga kakor koli spominjate.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče,
le naša duša ve, kako boli,
ko tebe več med nami ni.*

V 88. letu nas je zapustila sestra in teta

IVANKA ŠMEJC

roj. Zalar

s Trbinca 8, Mirna

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za pomoč, izraze sožalja, podarjeno cvetje, svete maše in sveče. Zahvala g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, govornici za besede slovesa in pogrebni službi Novak. Vsem še enkrat iskrene hvala!

Žalujoci: sestre, brat in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 73. letu nas je zapustil naš oče in dedo

MAKS VIDIC

iz Metlike

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in številnim prijateljem ter znancem za pomoč v težkih trenutkih, za izraze sožalja in podarjene sveče. Posebno se zahvaljujemo policistom PP Metlika, Društvu Maksa Perca, članom Policijske godbe iz Ljubljane ter pevcem iz Novega mesta. Hvala tudi vsem, ki ste na pokojnikovo željo namesto cvetja nakazali sredstva v humanitarne namene. Zahvaljujemo se vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene,
mame in babice

**ANE
BRADICA**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Naša zahvala velja še posebej sosedom iz Ragovske ulice 8 v Novem mestu. Hvala vsem in vsakomur posebej.

Žalujoci: vsi njeni

Metlika, 27. julija 2001

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je tiho in
nepričakovano zapustil naš dragi
mož, oče, stari oče, tast, brat in stric

**ALOJZ
SKUŠEK**

z Rožnega Vrha pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, mu darovali cvetje, sveče in nam izrazili sožalje. Posebna zahvala sodelavcem Telekomu in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 99. letu starosti nas je zapustila

**MARIJA
KASTREVC**

iz Skalickijeve 8, Novo mesto

Zahvaljujemo se sosedom Skalickijeve ulice, Stankovim sodelavcem Petrola in vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Ati, ti si vedel, da objem brez besed
prežene vse bolečine.
Tvoje roke so se nas dotikale z ljubeznijo
in za vedno boš del nas.
Ponosni smo nate, hvala ti.*

V 53. letu starosti nas je zapustil
dragi mož, ati, sin, brat, stric,
bratranec, svak in zet

JANEZ ŠKOF

iz Dolenjcev 17

Ob boleči izgubi iskrena hvala vsem, ki ste se od njega poslovili s tako velikim spoštovanjem, nam izrekli sožalje in mu darovali cvetje, sveče ter sv. maše. Iskrena zahvala sosedu Toniju in predstavniku gasilcev za častljive besede slovesa, cerkvenemu pevskeemu zboru iz Črnomlja ter Kresnicam iz Adlešič za zapete pesmi, g. župniku za lepo opravljen obred in trobentaču za zaigrano Tišino. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 71. letu nas je po težki bolezni
zapustila žena, mama, stara mama,
sestra, teta in svakinja

**FRANČIŠKA
CIMRMANČIČ**

s Hriba pri Orehku 3

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom, znancem in vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje, sveče in sv. maše. Zahvala tudi medicinskemu osebju Infekcijskega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, sodelavcem Revoza, Laboda in Komunale za podarjene vence ter g. župniku in vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti ter sodelovali pri pogrebnem obredu.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Utihi se tvoj glas,
obstalo tvoje zlato je srce,
sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.
Rad si delal, rad živel,
družino svojo rad imel.
Zdaj, ko te več med nami ni,
vemo, koliko nam pomenil si.*

V 74. letu starosti nas je za vedno
zapustil naš dragi mož, oče in dedek

JOŽE KOPINA

iz Gorenje Brezovice
pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče, svete maše in spremstvo pokojnega na zadnji poti. Zahvaljujemo se sodelavcem podjetja Bramac, Strešnik, sodelavcem Agrarie Čatež ter medicinskemu osebju Splošne bolnišnice Novo mesto za ves njihov trud. Zahvala tudi g. župniku in g. kaplanu za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Tončka ter hčerki Jožica in Stanka z družinama

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta

IVANA RAVNIKARJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za vse obiske, druženja in lepe besede v času bolezni, za izrečena ustna in pisna sožalja, darovane sveče, cvetje in donacije Splošni bolnišnici Novo mesto. Še posebej se zahvaljujemo za izbrane besede slovesa gospodu Muhiču iz Dolenjskih pekar, gospodu Koširju iz ZB NOB Novo mesto, Komunali za lep potek pogrebne slovesnosti, šmihelskim pevcem za zapete žalostinke ter trobentaču za odigrano Tišino. Za vso skrb in nego se zahvaljujemo osebju DSO Črnomelj in DSO Novo mesto. Žalostni, ker ga ni več med nami in hvaležni, da smo skupaj preživeli toliko lepih let.

Ostaja za vedno z nami v naših srcih: žena Cilka, sin Dušan in hči Ivanka z družinama

ZAHVALA

*Molitev, delo in trpljenje,
to materino celo je bilo življenje.*

V 89. letu starosti je prenehalo biti ljubeče srce naše mame, babice in prababice

ALOJZIJE JEROVŠEK

s Trstenika, Šentrupert

Zahvaljujemo se vaščanom Trstenika, znancem, prijateljem za slovo, zdravnikom, ki so ji lajšali bolečine življenja, posebno osebni zdravnici dr. Munkovi ter Domu starejših občanov Trebnje za lepo oskrbovanje v zadnjih mesecih zemeljskega življenja. Zahvala tudi duhovniku Kimovcu za obiske in podelitev zadnjega zakramenta, gospodu župniku M. Simončiču za obred in besede slovesa ter darovalcem številnih svetih maš, sveč, cvetja ter organizaciji ZB za podarjeni venec in spremstvo s praporjem. Zahvala tudi pogrebni službi Novak, govornici ge. Malči Kostrevec za izčrpne besede ob slovesu in pevcem za zapete pesmi. Vsem lepa hvala!

Žalujoci: vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 9. avgusta - Janez
Petek, 10. avgusta - Lovrenc
Sobota, 11. avgusta - Suzana
Nedelja, 12. avgusta - Klara
Ponedeljek, 13. avgusta - Lilijana
Torek, 14. avgusta - Demetri
Sreda, 15. avgusta - Timotej,
Marijino vnebovzetje
Lunine mene
12. avgusta ob 9.56 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: Od 9. do 12.8. (ob 19. uri) ter od 13. do 15.8. (ob 21. uri) Ameriški psiho. Od 9. do 12.8. (ob 21. uri) 15 minut slave.
KRŠKO: Od 9. do 12.8. (ob 20. uri) Shrek. 15.8. (ob 20. uri) Smrti udarec.
NOVO MESTO - Dom kulture: Od 9. do 15.8. (ob 19.30) Final Fantasy. Od 9. do 15.8. (ob 21. uri) Petnajst minut slave.
NOVO MESTO - KC Janeza Trdine: Od 9. do 15.8. (ob 20.30) Trinajst dni.
TREBNJE: 10.8. (ob 20. uri) in 12.8. (ob 17. uri) Možje časti.

PRODAJ

TRAKTOR Unimog - vlačilec, tip 411 (24 KW), odlično ohranjen, ugodno prodaj. 1672
LEPO izdelane gajbice za krompir in jabolka prodaj. (07)3024 761. 1682
TRIBRAZDNI PLUG na vzmeti, Kregeland, ki se prestavlja na 10, 12, 14 in 16 col, in štiri-brazdni plug, 14 col, prodaj. 1697
OVES prodaj. 1700
MOBILNI TELEFON Ericsson A2628 S, nov, nerabljen, ugodno prodaj. 1704
BUKOVA DRVA, lahko žagana, s prevozom, ter lesene kozolčne stebre prodaj. 1685
LADIJSKI POD, debeline 16 mm, širine 12 cm, cca 70 m², prodaj. (041)565 253.
KOMBAJN Zmaj 133, balirko in več prašičev, težkih od 90 do 100 kg, prodaj. 1681
DRVA bukova, kalana, lahko tudi razžagana, z dostavo na dom, prodaj. (041)693-219.
DRVA, suha, gabrova, prodaj. (07)3346 006. 1693
SILOKOMBAJN Sip 80 B in nož za rezanje silaže prodaj. (07)3344 137. 1701
BELO in rdeče vino ugodno prodaj. (07)3024 069. 1687
BRIKETE ZA KURJAVO zelo ugodno prodaj. (07)3847 506. (07)3847 507.
BIKCE, črne-bele, stare sedem dni, prodaj. (07)3083 358. 1698
KVALITETNO vino, cviček, ugodno prodaj. (07)3071 346. 1695

mizarstvo
Jože Zupančič s.p.
Sevno 12a, 8000 Novo mesto

- lesena okna in vrata po naročilu
- suhomontazna obnova oken in vrat
- panoramske stene
- vhodna vrata in vrata za zidanice

Telefon: 07/30-99-262
GSM: 041/682-512

ODDAM frizerski salon v Novem mestu. 1680
(031)625 280.
ODDAM manjši lokal v centru Novega mesta. 1670
(07)3324 631.

SLUŽBO DOBI

VOZNIKA C in E kategorije na gozdarskem vozilu zaposlimo. Uniles, d.o.o., Laze 1673
(041)653 574.

LEKARNA VRŠČAJ

Zadružna 33, 8340 Črnomelj
nudi zaposlitev za nedoločen čas:
1. magistru farmacije
2. farmacevtskemu tehniku
Pogoj pod 1. in 2. je opravljen strokovni izpit.
Prijava posredujete pisno na naslov: LEKARNA VRŠČAJ, Zadružna 33, 8340 Črnomelj, ali na telefon 07 35 67 652.

RAZNO

GRADITELJI! Po konkurenčnih cenah in kakovostno izdelujemo strojne tlake, strojne omote in termo fasade. 1687
(031)623 000.
HITRO IZPLAČILO gotovine z nizko provizijo pri prodaji delnic, ki kotirajo na ljubljanski borzi, nudimo. BPH Medvešek - Pušnik, d.d., Ljubljana, poslovalnica Mercator center Novo mesto. 1521
(07)3930262.
HLADILNIKE, zamrzovalne skrinje in omare vseh znamk popravljamo na domu. Menjamo tudi izolacije na skrinjah, če puščajo vodo. 1577
(041)414-078.
USPEŠNO inštruiram matematiko, fiziko in statistiko na vašem domu na Dolenjskem. 1677
(07)3059 527, (041)544 510.
FIESA - ugodno polni penzion za odrasle 4.400,00 do 5.500,00 SIT, do 12 let 3.400,00 do 4.200,00 SIT, za skupine 3.500,00 SIT. Informacije 1692
(01)5153 576 ali 1692
(031)692 227.

ROLETARSTVO BAYER
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
07/30 80 210
040/202 868

NOVO • NOVO • NOVO
Odkup in komisijska prodaja rabljene otroške opreme.
Trgovina Šparovček
Križman Roman s.p.
Ljubljanska cesta 26, Novo mesto
Tel. 041/645 965, 031/599 069

GOTOVINSKA POSOJILA

MEDIAFIN, d.o.o.,
Dunajska 21, Ljubljana

Novo mesto:
041/538-235

delovni čas:
vsak dan non-stop

REALIZACIJA TAKOJ !!!

DEŽURNE TRGOVINE

Mercator Dolenjska, d.d.
Livada 8, Novo mesto
ob sobotah: od 7. do 13. ure: vse živilske prodajalne
• od 8. do 20. ure: Hipermarket Cikava
ob nedeljah: od 8. do 12. ure: Hipermarket Cikava
• od 8. do 11. ure: PC Ločna, Market Drska, Market Smrečnikova

Kmetijska zadruga Krka, z.o.o.
ob nedeljah: od 7. do 11. ure: Samopostrežba Mirna Peč
• od 8. do 11. ure: samopostrežbe Brusnice, Straža (vsako drugo nedeljo), Dol. Toplice, Škocjan
• od 8. do 11. ure: samopostrežba Briljini

MALE OGLASE

sprejemamo osebno, po pošti in na telefonsko številko
07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

OSMRTNICE in ZAHVALE

sprejemamo osebno, po pošti in na faks številko
07/39 30 540

Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov:

info@dol-list.si

Male oglase brezplačno ponovimo na internetni strani Dolenjskega lista na naslovu:
http://www.dol-list.si

MOTORNA VOZILA

TOVORNO vozilo, letnik 1991, Furgon Ford Transit 2.5 D, bela barva, vozilo je registrirano in vozno, prodaj. (30.05.2002). 1683
(031)755 764, po 16. uri.

R 19, 1.4 RT, modre kovinske barve, 4 vrata, registriran do 3/2002, prodaj za 600.000 SIT. 1675
(041)985 427.

MARUTI, letnik 1993, bel, registriran do 3/2002, prodaj. (07)3348 114. 1688

NISSAN SUNNY, letnik 1994, 73.000 KM, prodaj. (031)521 562. 1668

PREPIS VOZIL
041/546-159

POSEST

HIŠO, starejšo, na parceli 10 a, v Krškem prodaj. (07)3326 221. 1647

PREKLICI

FRANC GAL, Adamičeva 49, se opravičujem samostojni podjetnici Ani Bruner za izrečene žaljivke v bifeju Windisher. 1691

SUZUKI

Avtomehanika
Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
07/30 24 791

SWIFT 1.0/3V	1.342.880 SIT
BALENO 1.6 GLX 4 WD sedan	2.686.880 SIT
LIANA 1.3 GL	2.788.800 SIT
JIMNY 1.3 VX	2.798.880 SIT

DOLENJSKI LIST

Št. 32 (2711), leto LII • Novo mesto, četrtek, 9. avgusta 2001 • Naklada 16.009 izvodov

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Naslov: Dolenjski list, Germova ulica 4, 8000 Novo mesto, p.p. 212

Direktor: Drago Rustija

Uredništvo: Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc, Igor Vidmar in Mojca Žnidaršič

Izhaja ob četrtnih. Cena izdava v kolportuži 240 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 2. polletju 5.980 tolarjev, za upokojence 5.382 tolarjev, za pravne osebe 11.960 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni kolportážnega izdava oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu. Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 3.100 tolarjev (v barvi 3.300 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 6.200 tolarjev (v barvi 6.600 tolarjev); za razpis 3.700 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 2.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 200 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Poslovni račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 11970-0011425175 (tolarski); 970-7100-4405/9 (devizni)
Telefoni: tajnica 07/39 30 500, direktor 39 30 502, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506
Telefaks: 07/39 30 540

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet: http://www.dol-list.si
Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TCR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Papilot

PŽ

CENTER ZA POMOČ ŽRTVAM KAZNIVIH DEJANJ

VAM JE NA VOLJO VSAK DAN V TEDNU 24 UR NA DAN.

Če ste bili žrtev kateregakoli kaznivega dejanja (rop, tatvina, spolni napad, ogrožanje varnosti), če se nad vami izvaja nasilje (fizično, psihično, spolno), če ne vidite poti iz situacije, v kateri se počutite kot žrtev, ne glede na to, ali je storilec znana, neznana oseba ali institucija:

POIŠČITE POMOČ!

Prijazne svetovalke so vam na voljo po telefonu ali osebno. Vse kar morate storiti, je da pokličete telefonsko številko ali se oglasite osebno na centru.

07/33-74-030, Florjanov trg 2, Novo mesto

07/49-93-576, Černelčeva 3a, Brežice

ZVEDELI BOSTE VSE, KAR VAS ZANIMA.

POMOČ JE ZAUPNA IN BREZPLAČNA!

BIKCE črne-bele, stare 10 dni, prodaj. 1690
(07)3084 341.
KRAVO, brejo devet mesecev, prodaj. 1686
(07)3081 321.
DVE TELICI simentalci, breji po osem mesecev, prodaj. (07)3082 315. 1676
DESET tednov starega moškega telčka za nadaljnjo rejo prodaj. (07)3050 029. 1684

salon za pse
Budja - Ul. talcev 12 - Novo mesto

07/33 24 377

Dober dan jutri!

RADIO OGNJIŠČE
Kum 105,9 Boč 107,3

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča na Germovi 6 v Novem mestu posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

07/ 33 21 878

Vabljeni!

DOLENJSKI LIST

Odeon
Radio 100.2MHz

MESARSTVO KRUSIČ
Bezenškova 11, 1000 Ljubljana
tel.: 01/540-37-42

PO NAJVIŠJIH CENAH ODKUPUJEMO ŽREBETA IN KONJE.
ROK PLAČILA 15 DNI!
tel.: 041/653-525, 041/644-711, 041-755-848

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:
Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtni sosed iz vašega poštnege nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: _____ da _____ ne _____

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s posebno položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 2001

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

RADIO UNIVOX

107.5 MHz

e-mail: info@univox.si

RADIO SRAKA

94.6 MHz

Gostilna vooko

GOSTILNA - PRENOČIŠČA

07/30-85-603

RATEŽ

pri Novem mestu

ROLETARSTVO MEDLE

Šentjernejska cesta 13, 8000 Novo mesto
tel.: 07/39 30 930, fax: 07/39 30 947
PE Ljubljana, Čargova 4
tel./fax: 01/568 48 33

- ROLETE ALU IN PVC
- ŽALUZIJE
- VERTIKALNE ŽALUZIJE
- PLISEJI
- ROLOJI
- TENDE
- KOMARNIKI
- MONTAŽA IN SERVIS

TENDE - MARKIZE

ZA VAŠ DOM, POSLOVNI OBJEKT

STUDIO

103.0 MHz

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu **41**

RADIO 94.9 MHz

VESELJAK

VESELJAK

RADIO 94.9 MHz

Prodajni center podov

PCP PUREBER

PARKETARSTVO

Foersterjeva 10, Novo mesto

DOLENJSKA BANKA

Prenova poslovalnice Seidlova cesta 3

Dolenjska banka obvešča svoje komitente, da bo

v ponedeljek, 13.8.2001,

pričela prenavljati poslovalnico na sedežu banke, Seidlova cesta 3 v Novem mestu.

V času prenove bo poslovalnica delovala v prostorih Zavarovalnice TILIA, Seidlova cesta 5 v Novem mestu, in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

Komitenti bodo lahko posle, vezane na matično enoto (izdaja čekov, bančnih in plačilnih kartic, urejanje limitov, zamenjave knjižic), opravljali na novi, začasni lokaciji, vse ostale bančne posle (dvigi in pologi gotovine, manjalniško poslovanje, plačevanje položnic, virmanov, vezavo sredstev) pa v vseh enotah Dolenjske banke.

Dolenjska banka prosi komitente za razumevanje in se jim zahvaljuje za poslovno sodelovanje.

ELEKTRO LJUBLJANA, PE NOVO MESTO

obvešča

odjemalce električne energije na območju Bele krajine,

da se bodo **konec tega tedna** začela izvajati dela na 110 kV dvosistemskem daljnovodu Novo mesto - Črnomelj, preko katerega se z električno energijo napaja Bela krajina.

Dela bodo potekala na dveh odsekih.

Na prvem odseku - od Črnomlja do Osojnika - bodo dela potekala od **sobote, 11.8.2001, do četrтка, 16.8.2001**, vsak dan od **6. do 22. ure**. V tem času bodo na območju, ki se napaja iz RTP Črnomelj, to je na območju občine Črnomelj, slabše napetostne razmere ter motena oskrba z električno energijo.

V **sredo, 15.8.2001, od 13. do 15. ure** bo 110 kV daljnovod za Belo krajino odklopljen, kar pomeni, da bo v tem času na celotnem območju Bele krajine izredno motena oskrba z električno energijo.

Na drugem odseku - od Osojnika do Novega mesta - bodo dela potekala od **ponedeljka, 20.8.2001, do petka, 31.8.2001**, vsak dan od **6. do 22. ure**. V tem času bo zmanjšana zanesljivost napajanja odjemalcev na celotnem območju Bele krajine, napetostne razmere bodo normalne.

Vse odjemalce prosimo, da v času izvajanja del na prvem odseku planirajo v dnevnem času čimmanjšo porabo električne energije in nam s tem olajšajo dobavo električne energije za najnujnejše potrebe.

Elektro Ljubljana, PE Novo mesto, se opravičuje za motnje, ki bodo nastale, in hkrati prosi za razumevanje.

PROTEKT SINTAL d.d.

družba za varovanje

Seidlova 5, 8000 Novo mesto

tel.: 07/3 325 325

faks: 07/3 917 305

MANA

turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto

tel.: 07/33 21 115, 33 25 477 • faks: 07/33 42 136

KATALOG POLETJE 2001

Pokličite, poslali vam bomo brezplačni izvod.

ŽE 10 LET Z VAMI!

ZA VAS ŽE 11 LET POSLOVNI IMENIKI

RUMENE STRANI

SLOVENIJA TEL

tel.(01) 436 53 90, fax(01) 436 85 20, www.intermarketing.si

im

INTER MARKETING

LERAN

Novo mesto, Lebanova 24

http://www.leran.si

e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940

07/33 79 941

faks: 07/33 22 282

07/33 22 282

mobitel: 050/633 553

041/633 553

Prodamo:

- HIŠE: v Bojanci vasi, na Bučki, v Črnomlju, Dol. Ponikvah (pri Trebnjem), Jagodniku, Krškem, Metliki, Mokronogu, Novem mestu (in okolici), v Grobljah, Straži, Šentjerneju, Škocjanu, Žužemberku, Gabrijelah, Družinski vasi, Mokronogu, na Otočcu, Dvoru, Uršnih selih
- STANOVANJA: v Krškem, Novem mestu, Straži, Škocjanu, Šentjerneju, Črnomlju, Ljubljani (1-1/2 in 2-sobna)
- APARTMAJE: več novih enot v Šmarjeških Toplicah

Oddamo:

- poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu

Oglasite se na sedežu podjetja ali nas pokličite.

Labod

LABOD konfekcija Novo mesto, d.d.

LABOD konfekcija Novo mesto, d.d., podjetje z dolgoletno tradicijo v izdelavi ženske in moške konfekcije, vabi k sodelovanju novega sodelavca ali sodelavko, lahko tudi pripravnik, za delo na delovnem mestu

SAMOSTOJNI KOMERCIALIST - urejanje uvožno-izvozne dokumentacije

Od kandidatov pričakujemo višjo ali visoko izobrazbo ekonomske smeri, znanje nemškega in angleškega jezika, uspešne, najmanj 3-letne delovne izkušnje na podobnih delih.

Ponujamo zaposlitev za določen čas z možnostjo spremembe delovnega razmerja v nedoločen čas, stimulatino plačilo in možnost izpopolnjevanja znanj.

Če ste komunikativni in dinamični, imate veselje do dela s strankami ter Vam ni tuj svet mode, Vas vabimo, da nam življenjepis z dokazili pošljete v 8 dneh po objavi na naslov: **LABOD konfekcija Novo mesto, d.d., Seidlova cesta 35, 8000 Novo mesto.**

POP TV

KANAL A

Čas je dragocen. Še posebej na POP TV in na Kanalu A.

Za trženje oglasnega časa v televizijskih programih, na radijskih novicah in na spletnih straneh vabimo k pogodbenemu sodelovanju samozavestne, prodorne in uspešne.

Svoje prošnje z opisom delovnih izkušenj nam do 17. avgusta 2001 pošljite na naslov:

PRO PLUS - Trženje, Kranjčeva 26, 1000 Ljubljana

Pisno vas bomo obvestili o izboru in najboljši povabilu na pogovor.

24 ur radijske novice

